

# **ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക്, 2002 & ജൈവവൈവിധ്യ പട്ടണം, 2004**

(ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, മുന്ന്)

മലയാളം പരിഭ്രാം  
എൽസി മാത്യു

എം. എസ്. സ്വാമിനാഥൻ റിസർച്ച് ഫൗണ്ടേഷൻ  
സാമൂഹിക കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ കേന്ദ്രം  
വയനാട്, കേരളം - 673 121

# **THE BIOLOGICAL DIVERSITY ACT, 2002 & BIOLOGICAL DIVERSITY RULES, 2004**

**The National Biodiversity Authority**  
475, 9th south cross street, Kapaleeswarar Nagar,  
Neelangarai, Chennai - 600 041

Malayalam Translation

*Translation*  
Elsy Mathew

*Executive Editor*  
Dr. N. Anil Kumar

*General Editor*  
Adv. A.K. Lohithakshan

*Publication Number*

*Date of Publication*  
July, 2005

*Type Setting and compilation of illustrations*  
Elsy Mathew

*Illustrations\**  
Sri. Ayyappan Master

*Design & Layout*  
Rafeeqe M. Puthoorvayal

*Printed at*

*Published by*  
M. S. Swaminathan Research Foundation  
Community Agrobiodiversity Centre, Kalpetta  
Wayanad, Kerala - 673 121  
Ph: 04936 - 20 4477, 20 7019, Tele Fax : 207019, E-mail: cabcmssrf@eth.net

\*Few pictures are reproduced from : CIP-UPWARD 2003 Conservation and Sustainable Use of Agricultural Biodiversity: A Source Book, International Potato Centre-Users Perspectives with Agricultural Research and Development, Los Banos, Laguna, Philippines . 3 Volumes

# FOREWORD



## ആര്മുഖം

മനുഷ്യൻ്റെ പെരുമാറ്റം ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സാമുഹ്യ ശാസ്ത്രമാണ് നിയമം. ഒരു നിയമം തകസ്സില്ലാതെ പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ കഴിയണമെങ്കിൽ ആ നിയമം എന്താണെന്നും എന്തിനാണെന്നും ജനങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. നിയമം അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നത് സാമുഹ്യമായി ഒരു കരുത്താണ്. നിയമബോധം സാധാരണബോധത്തിന് കരുത്ത് നൽകും. പക്ഷേ നമുക്ക് ഒരുപിടി നിയമങ്ങളുണ്ടല്ലോ. ഇതോക്കെയും അറിഞ്ഞിരിക്കണമെന്ന് പറയാനോക്കുമോ? തീർച്ചയായും ഇല്ല. എന്നാൽ നമ്മുടെ ജീവിതസാഹചര്യങ്ങളേയും ജീവിതോപാധികളേയും നിയന്ത്രിക്കുന്ന ചില കാര്യങ്ങളുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് വിത്തുകൾ, അവയുടെ ഇനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഉല്പാദനത്തിനും, ശൈഖരണത്തിനും, കൈമാറ്റത്തിനും, ഉടമസ്ഥതയ്ക്കും വ്യത്യസ്ഥതയാർന്ന നിയമ വശങ്ങളുണ്ട്. മേൽപ്പറഞ്ഞ വിഭവങ്ങളിൽ കൂഷിക്കാരന് ചില അവകാശങ്ങളുണ്ട്. ഏറ്റവും വലിയ ക്രമക്രോകളും ചുംബങ്ങളും നടമാടാനിടയുള്ള ഈ രംഗം ബഹുജനശഖയാകർഷിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നതെയുള്ളൂ. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് ഇൻഡ്യാ ഗവൺമെന്റ് കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള “വിത്തിനങ്ങളുടെയും കൂഷിക്കാരുടെ അവകാശങ്ങളുടെയും സംരക്ഷണനിയമം ” “ബിത്ത് നിയമം” എന്നിവ പ്രധാന്യമർഹിക്കുന്നത്. ഇവയെപ്പറ്റിയുള്ള സാമാന്യബോധവും, അവ ഉപയോഗിക്കാനുള്ള കഴിവും സാധാരണക്കാരിൽ വളർത്തിയെടുക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്താം തയ്യാറാക്കിയതാണ് ഈ ചെറിയ പുസ്തകം. കൂഷിക്കാരുടെ, പ്രത്യേകിച്ച് പരമ്പരാഗത വിജ്ഞാനം കൈമുതലായുള്ള ആദിവാസികളുടെ ഈ രംഗത്തുള്ള പ്രശ്നങ്ങളെ കൈകാര്യം ചെയ്യാനും അവരുടെ സഹായത്തിനെത്താനും വേണ്ട നിയമ ബോധമുള്ള ഒരു പറ്റം ചെറുപ്പുകാരെ വാർത്തയുടുകൂടി വാനുള്ള ഈ സംരംഭത്തിന് ഈ പുസ്തകം പ്രചോദനമാക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

പ്രോഫ. എം. കെ. പ്രസാർ

62, ഗിരിനഗർ, കൊച്ചി

13-07-05

## അവതാരിക

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം ഒരാഗ്രാള പ്രശ്നമാണ്. പരിസ്ഥിതി നാഷൻസിന്റെ പരിസ്ഥിതിപദ്ധതി തിരിച്ചറിഞ്ഞതിന്റെ ഫലമാണ് 1972-ലെ ദ്രോകൾ ഫോം സമേം കൂനവും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ പ്രവ്യാപനവും. തുടർന്ന് ഒരു സമേം ജൈവ രാഷ്ട്ര സഭ മുൻകൈയെടുത്ത വിളിച്ചുകൂടുകയുണ്ടായി. അതിൽ പ്രധാനമാണ് 1992-ൽ ബേസീലിലെ റിയോ-ഡി -ജനീറോയിൽ നടന്ന ഭാരത ഉച്ചകോടി; അതിൽ വെച്ച് ഒരു ജൈവ വൈവിധ്യ ഉടമ്പടി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു. വികസനത്തിന്റെ ഒരു പുനർച്ചിതനത്തിന്റെ പാതയിലാണ് ഈ ലോകരാഷ്ട്രങ്ങൾ.

പരിസ്ഥിതി സംബന്ധമായി നമ്മുടെ രാജ്യവും ചില ആക്കടകൾ പാസാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 1972-ൽ വന്ന ജീവി ആക്ക്, തുടർന്ന് ജല ആക്കടം മറ്റും പാർലമെന്റ് പാസാക്കി (അനുബന്ധം). വന്നുജീവി സംരക്ഷണ ആക്ക് വന്നുജീവികളുടെ മാത്രം സംരക്ഷണം ഉദ്ദേശിച്ചായിരുന്നു. വന്നുവും അല്ലാത്തതുമായ സസ്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കിയതിന്റെ ഫലമാണ് ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ കാര്യത്തിൽ പരമ്പരാഗതമായി സീകരിച്ചുപോന്ന നടപടികൾക്കും സ്വന്ധായങ്ങൾക്കും നയങ്ങൾക്കും അംഗീകാരം നൽകുന്ന വ്യവസ്ഥകളാണ് ഈ ആക്കടിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ സവിശേഷത. ആക്കടിന്റെ അധികാരവും ചുമതലകളും ഉള്ള ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയും, സംഖ്യാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിയും പഞ്ചായത്ത് ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മിറ്റികളും ആക്കടിൽ പറയുന്നുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ഓരോ പാരമന്നും ഏതു ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നും ചെയ്യണമെന്നും ഉള്ളതിന്റെ സുചനകളും ആക്കടിലുണ്ട്.

നമ്മുടെ സുപീം കോടതി ഒരു വിധിയിൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. മനുഷ്യരുടെ പെരുമാറ്റം ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്ന ഗണാണ് നിയമം. എന്നാൽ സമൂഹാംഗങ്ങളാൽ സ്വാഗതം ചെയ്യപ്പെടാത്ത ഒരു നിയമത്തിനും ഫലപ്രദമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ല. നിയമത്തിന് സുഗമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ കഴിയണമെങ്കിൽ, ആ നിയമം അനുശാസനിക്കുന്നതാണും എന്തിനാണും ജനങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. അപകാരം അനുശാസനിക്കുന്നതിന്റെ പിന്നിൽ അനുശാസനിയമായ ഒരു തത്ത്വം ഉണ്ടാകുന്നും ജനങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. നിയമം അനുശാസനിക്കുന്നതനുസരിച്ച് പെരുമാറ്റം ചിട്ടപ്പെടുത്തുണ്ടായിരിക്കുന്നതിന്റെ അനിവാര്യത ജനങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ സമർമ്മമായ നടപടികൾ സീകരിക്കുകയാണ് തിന് വേണ്ടത്. സുപീംകോടതിയുടെ ഈ ഉദ്ദേശിയാണ് ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള ‘The Biological Diversity Act 2002 and Biological Diversity Rules 2004’ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക്, 2002 & ജൈവവൈവിധ്യ ചടങ്ങൾ 2004 എന്നപേരിൽ മലയാളത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനുള്ള തെങ്ങളുടെ പ്രചോദനം. പരിഭ്രാന്ത കഴിയുന്നതെ ലഭിതമാക്കുവാൻ തെങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ നിയമഭാഷയുടെ പ്രത്യേക ശൈലിയും പ്രയോഗങ്ങളും കാരണം അതിൽ പരിപൂർണ്ണമായി പിജയിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന തെങ്ങൾ അവകാശപ്പെടുന്നില്ല. ഇതിൽ കൈകാര്യം ചെയ്തിരിക്കുന്ന വിഷയത്തോടൊപ്പം നമ്മുടെ നിയമഭാഷയുമായി അല്പപ്രകാശം പരിചയപ്പെട്ടുവാൻ വായനക്കാർക്ക് ഇത് പ്രയോജനപ്പെടുമെന്ന കരുതുന്നു.

ജൈവവൈവിധ്യ ആർക്ക്, 2002-ൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട ചില നിർവ്വചനങ്ങൾ ഒരുദയും പ്രധാനപ്പെട്ട ചില വകുപ്പുകളുടെയും അർമ്മം ലഭിതമായി സംക്ഷിപ്തരുപ്പ് തിരിൽ താഴെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു

## 1. ജൈവവൈവിധ്യം (Biodiversity)

ഭൂമിയിൽ എന്തെല്ലാമുണ്ടോ, അവയെ ജീവനുള്ളവയെന്നും ജീവനില്ലാത്തവയെന്നും രണ്ടായി തരം തിരിക്കാം. ജീവനുള്ളവ ജൈവവസ്തുകൾ; ജീവനില്ലാത്തവ അഞ്ചേജവ വസ്തുകൾ. ഏറ്റവും ചെറിയ നെയ്യുറുവ് മുതൽ കുറുൻ ആന വരെയുള്ള പല വലിപ്പത്തിലും ആകൃതിയിലുമുള്ള അനവധി ജനതുകൾ ഭൂമിയിലുണ്ട്. നദികളിലും കായലുകളിലും തടാകങ്ങളിലും ചതുപ്പുപ്രദേശങ്ങളിലും അങ്ങനെ എവിടെയെല്ലാം ജലമുണ്ടോ അവിടെയെല്ലാം മത്സ്യം, പാമ്പ് തുടങ്ങിയ പലതരം ജീവികളുമുണ്ട്. തവള, ആമ, ഞണ്ട് മുതലായ ഉദയജീവികളുമുണ്ട്. ശവംതീനികളായ കഴുകൻമാരും പുക്കളിലെ തേൻ കുടിച്ച് ജീവിക്കുന്ന സുചിമുഖികളും ഏറ്റവും ചെറിയ പുൽക്കൊടി മുതൽ പട്ടകുറൻ മരങ്ങളും അങ്ങനെ വൈവിധ്യങ്ങൾ അനവധി നമുക്ക് കാണാം. ജീവികളെയും സസ്യങ്ങളെയും വന്നുമെന്നും വന്നുമല്ലാത്തതെന്നും രണ്ടായി തരംതിരിക്കാം. വന്നുമുഖങ്ങളായ ആന, മാൻ, മുയൽ മുതലായ സസ്യങ്ങോജികളും, പുലി, കടുവ തുടങ്ങിയ മാംസഭോജികളും, പരാന ഭോജികളായ സസ്യങ്ങളും, കൊഴിഞ്ഞു വീഴുന്ന ഇലകളും മരിഞ്ഞുവീഴുന്ന മരങ്ങളും, ജനതുകളുടെ ശവഗരീരങ്ങളുമൊക്കെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ജീവനില്ലാത്തവയെ അഴുകാൻ സഹായിക്കുന്ന ബാക്ടീരിയ തുടങ്ങിയ മണ്ണിലും വായുവിലും ഉള്ള സുകഷ്മ ജീവികളും മുശങ്ങളിൽ പോറ്റുമുണ്ടാക്കുന്ന സസ്യങ്ങളിൽ കൂഷിയിനങ്ങളും, വളർത്തിനങ്ങളും, അങ്ങനെ അനേകായിരം ലക്ഷം സസ്യ/ജനതുകളിൽ ആകെയുള്ള വൈവിധ്യത്തിൽ ആകെയുള്ള വൈവിധ്യത്തെ ജൈവവൈവിധ്യമെന്ന് സാമാന്യമായി പറയാം.

## 2. ആവാസവ്യവസ്ഥ (Ecosystem)

പരസ്പരം ആശയിച്ചു ജീവിക്കുന്ന ജീവികളുടെ പ്രദേശത്തെ ആവാസവ്യവസ്ഥ എന്ന് പറയാം. ഉദാഹരണത്തിന് വനം; പച്ചിലകളും പച്ചപ്പുല്ലുകളും തിനുന്ന സസ്യങ്ങോജികളായ മാനുകളും മുയലുകളും അവയെ തിനുന്ന മാംസഭോജികളായ സിംഹം, കടുവ, ചെന്നായ മുതലായവയും ഇങ്ങനെ പരസ്പരം ആശയിച്ചു ജീവിക്കുന്ന അനേകം സുകഷ്മാണ്ഡലങ്ങൾ തൊട്ട് പക്ഷി മുഗാറികളും അടങ്ങുന്ന ഒരു ജീവസമ്പ്രദാന്തം വനം എന്ന ആവാസ വ്യവസ്ഥ. ഇങ്ങനെ കുളങ്ങൾ, അരുവികൾ, പുൽമേടുകൾ, പാറക്കെട്ടുകൾ, കൂഷിയിടങ്ങൾ തുടങ്ങി അനേകം ആവാസ വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ട്.

## 3. സ്പീഷീസുകൾ (Species)

അണ്ണും പെൺ്ണും ഇന്നുചേരുകയും അതിന്റെ ഫലമായി സന്താനോൽപ്പന്നം നടക്കുകയുമെങ്കിൽ അത്തരം ഇനത്തിനെ സ്പീഷീസുകൾ എന്ന് പറയാം. നായ, പുച്ച്, ആന, തെങ്ങ്, നെല്ല് ഇവയെല്ലാം ഓരോ സ്പീഷീസുകളാണ്. എന്നാലിവയിലെല്ലാം വ്യത്യസ്ഥത ഉണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് എല്ലാ നായയും എല്ലാ നെല്ലും ഒരുപോലെയെല്ലാണോ. നെല്ലിൽ തന്ന വിവിധ ഇനങ്ങളുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള വൈവിധ്യത്തെ ജനിതക വൈവിധ്യം എന്നാണ് പറയുക. ഇങ്ങനെ നിർവ്വചനത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു പോലെ ജൈവവൈവിധ്യ

മെന്നാൽ എല്ലാ ഉറവിടങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള ജീവികളും അവ ഭാഗമായ പരിസ്ഥിതി ശുംഖ ലക്ഷ്യം തമിലുള്ള വിഭിന്നത എന്നർമ്മം; സ്പീഷിസുകൾക്കിടയിലും സ്പീഷിസുകൾ തമിലും സ്പീഷിസുകളും ആവാസവ്യവസ്ഥകളും തമിലും ഉള്ള വൈവിധ്യവും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും.

#### 4. ജൈവവിഭവങ്ങൾ (Biological resources)

വിഭവങ്ങൾ എന്നാൽ നിലനില്പിനുള്ള ഉപകരണം എന്നാണ്. നമ്മുടെ നിലനിൽപ്പിന് വിവിധ തരം ജൈവവിഭവങ്ങളെ നാം ആശ്രയിക്കുന്നു. ധാന്യങ്ങൾ, കാർഷകനികൾ, കീഴങ്ങുകൾ, ഇങ്ങനെ എല്ലാമ്മറ്റ ജൈവവിഭവങ്ങൾ നമ്മുടെ ദേശംഭരിക്കുന്ന ജീവിതത്തിനാവശ്യമാണ്. പഹൽ, തെത്ര, മുട്ട, വിവിധ തരം എല്ലകൾ, പരുത്തിയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന നൃൽ കൊണ്ട് നെയ്യുന്ന വസ്ത്രങ്ങൾ മുതലായവയെല്ലാം ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങളാണ്. വിവിധ ഇനം പച്ചക്കറികൾ, തെങ്ങ്, കുരുമുള്ളക്ക് തുടങ്ങി കാർഷികവിളകളുടെ വിത്തുകളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും. എന്നാൽ മനുഷ്യരിലെ ജീനുകളെ ഈ നിർവ്വചനത്തിൽ നിന്നൊഴിവാക്കിരിക്കുന്നു. നിർവ്വചനത്തിൽ, ജൈവവിഭവങ്ങൾ (Biological resources) എന്നാൽ സസ്യങ്ങൾ, ജനതുകൾ, സൂക്ഷ്മജീവികൾ, അവയുടെ ഭാഗങ്ങൾ, അവയുടെ ജനിതക വസ്തുകൾ, അവയുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങൾ (മൂല്യ വർധിത വസ്തുകൾ ഒഴികെ), ഇവയുടെ സാധ്യമോ ധ്യാനമുമോ ആയ ഉപയോഗമോ അമൗം മൂല്യമോ സഹിതം എന്നർമ്മം. എന്നാൽ മനുഷ്യരിൽക്കൂടി വിഭവങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുകയില്ല എന്നത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിച്ചത് എന്നാണെന്ന് വ്യക്തമായിരിക്കുമല്ലോ.

#### 5. പ്രയോജനാവകാശികൾ (Benefit claimers)

തലമുറകളായി ജൈവവിഭവങ്ങളും അവയുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങളും സംരക്ഷിച്ചുപോരുന്ന സാധാരണ ആദിവാസി/ ശ്രാമ സമൂഹങ്ങളിലെ ജനങ്ങളെയാണ് ഈ പദം കൊണ്ട് ഇതിൽ വിവക്ഷിക്കുന്നത്. നെല്ല്, ഗോതമ്പ്, മുത്താൻ, വിവിധ ഇനം പച്ചക്കറികളുടെയും, മാവ്, പഞ്ചാവ്, തെങ്ങ് മുതലായ മരങ്ങളുടെയും നല്ല ഇനം വിത്തുകൾ പിൽക്കാലത്തേക്ക് വേണ്ടി നമ്മുടെ മുൻതലമുറക്കാർ സൂക്ഷിച്ചു തലമുറകൾ കൈമാറിവന്നതിൽനിന്ന് ഫലമാണ് ഇന്ന് നാം ഉപയോഗിക്കുന്ന പലവിളകളും കനുകകാലി സമ്പത്തും മറ്റും. അനുഭവത്തിലൂടെ അവരാർജിച്ച അറിവും അവർ തലമുറകൾക്ക് കൈമാറി. ചില വിഭാഗം ആളുകൾ പച്ചമരുന്നുകളെയും അവയുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥകളെയും സുസ്ഥിരമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വന്നു. ആ തരത്തിലുള്ള അറിവുകളും അവർ തങ്ങളുടെ തലമുറകൾക്ക് കൈമാറി, അതുകൊണ്ട് ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷകരും സ്റ്റാക്കാകളും ആയ ഇങ്ങനെയുള്ള വരെ പ്രയോജനാവകാശികൾ എന്ന് പറയാം. നിർവ്വചനത്തിൽ, പ്രയോജനാവകാശികൾ (Benefit claimers), ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയും അവയുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങളുടെയും സംരക്ഷകൾ, അങ്ങനെയുള്ള ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തെയും നവീകരണങ്ങളും, അങ്ങനെയുള്ള ഉപയോഗവും നവീകരണങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികളെ സംബന്ധിച്ച അറിവിൽനിന്നും വിവരങ്ങളുടെയും സ്റ്റാക്കാകളും സൂക്ഷിപ്പുകാരും എന്നർമ്മം എന്നാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. പ്രയോജനാവകാശികൾ ജൈവവിഭവങ്ങളും അവയുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങളും സംരക്ഷിച്ചു പോരുന്നവരാണ്. നവീകരണം എന്നത്; ആദിമ കാലങ്ങളിലെ വിളകളുടെ സ്ഥാനവമ്പള്ളുമ്പോൾ ഇപ്പോഴത്തെ വിളകൾക്കുള്ളത്. രോഗപ്രതിരോധ ശക്തിയും ഉല്പാദനക്ഷമതയും കൂടിയ ഇനങ്ങൾ ഉരുത്തിരിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ശ്രദ്ധയാ പൂർവ്വം ചെയ്യുന്ന ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നവീകരണം എന്ന് പറയാം.

## **6. വാൺജ്യപരമായ ഉപയോഗം (Commercial utilisation)**

കൃഷിയും വാൺജ്യവും വ്യത്യസ്ഥമാണ്. കൃഷി അടിസ്ഥാനപരവും വാൺജ്യം അതിനെ ആശയിച്ചും നിൽക്കുന്നു. വിപണിയിൽ ലഭിക്കുന്ന സുഗന്ധ ദ്രവ്യങ്ങൾ, ഭക്ഷ്യ പദാർത്ഥങ്ങൾക്ക് രൂചി നൽകുന്ന വിവിധതരം വസ്തുക്കൾ, തുടങ്ങി പലതും വ്യവസാ യശാലകളിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ഇതരം ഉപയോഗപ്പെടുത്തലുകളെ വാൺജ്യപരമായ ഉപയോഗം എന്ന് പറയാം. എന്നാൽ കൃഷിയിൽ വിളവ് വർധിപ്പിക്കുവാനും കനുകാലികളുടെ പ്രജനനത്തിന് ആക്കം കുടുവാനും വിവിധതരം ജൈവവസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിക്കുവോൾ, കർഷകരോ വൈദ്യുതിമാരോ വർത്തോതില്ലാതെ പരിമിതമായി ജൈവ വിഭവങ്ങളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവോൾ അതൊന്നും വാൺജ്യപരമായ ഉപയോഗത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നില്ല.

## **7. സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം (Sustainable use)**

എടുത്താൽ തീരാത്തതൊന്നും ഇല്ല എന ചൊല്ല് ഇവിടെ അനുഭവമാണ്. ഈ ജൈവ സമ്പത്ത് മുഴുവൻമും തന്നെ വസിച്ച ചുംബന്തതിന് വിധേയമാണ്. വികസനത്തിന്റെ പേരിലും യാലും പാർപ്പിടാവശ്യങ്ങൾക്കായാലും പ്രധാന ജൈവസമ്പത്തായ വനം നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നും. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും വികസന പ്രക്രിയയും ഒന്നിച്ചു പോകില്ല എന്നതായിരുന്നു പരക്കെയുള്ള വിശ്വാസം. 1972-ൽ റേസ്വാക്ക്‌ഹോം ലോകപരിസ്ഥിതി സമേം ഇന്ത്യയിൽ ശേഷമാണ് പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രസക്തി ലോകജനത് അറിയുവാൻ തുടങ്ങിയത്. 1949-ൽ നമ്മുടെ ഭരണാധികാരി പാസാക്കുവോൾ പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ചു ഒരു പരാമർശവും അതിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. രാഷ്ട്രനയത്തിന്റെ മാർഗനിർദ്ദേശത്താദ്ദീരിൽ 1977-ൽ ഇങ്ങനെ ഒരു അനുച്ഛേദം 48 A എഴുതിച്ചേർത്തു. ‘പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിക്കുവാനും മെച്ചപ്പെടുത്തുവാനും വനങ്ങളെയും വന്യജീവികളെയും കാത്തുസൂക്ഷിക്കുവാനും രാഷ്ട്രം പരിശ്രമിക്കേണ്ടതാകുന്നു’, അതോടൊപ്പം ‘വനങ്ങളും തടാകങ്ങളും നദികളും വന്യജീവനും ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രകൃതി പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിക്കുകയും മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും എല്ലാ ജീവികളോടും കാരുണ്യം ഉണ്ടാകുകയും’ എല്ലാ പാരമ്പര്യാർത്ഥങ്ങളും മുലിക് കടമകളിലെണ്ണായി ഭരണാധികാരിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. 1992-ൽ റിയോയിൽ വച്ച് നടന്ന ഭൗമ ഉച്ചകോടിയിൽ, വികസനവും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമായ മാർഗദർശനം നൽകപ്പെട്ടു; സുസ്ഥിരമായ വികസനം മുതായിരുന്നു നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട പോവഴി. ഈ തന്നെ ധാന്യം ജൈവവൈവിധ്യ ആകടിലും ‘സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം (Sustainable use) എന്നതിന്റെ നിർവ്വചനമായി വർത്തമാനതലമുറയുടെയും ഭാവിതലമുറയുടെയും ആവശ്യങ്ങളും അഭിലാശങ്ങളും നിരവേറ്റുവാനുള്ള ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ സാധ്യത നിലനിർത്തുന്നതും, കാലാന്തരത്തിൽ നാശമടയാത്ത വിധത്തിലും തദ്ദേശവാനമായ തോതിലും ഉള്ള ജൈവവിഭവ എലക്ട്രോജനും ഉപയോഗം എന്നർമ്മം’ എന്ന് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്.

## **8. ജൈവവ്യാപ്തി നിർണ്ണയവും ജൈവഉപയോഗവും (Biosurvey & Bioutilisation)**

സസ്യങ്ങളുടെയായാലും ജന്തുകളുടെയായാലും പദ്ധവി നിർണ്ണയിക്കുകയും അവ ശേഖരിക്കുകയും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക എന്നർമ്മം.

കരയിലും വെള്ളത്തിലും കാണപ്പെടുന്ന എല്ലാത്തരം ജീവനുള്ള വസ്തുകളുടെയും അവയിൽ തന്നെ ഓരോ ജീവജാലങ്ങളിലും കാണപ്പെടുന്ന ജനിതക വൈവിധ്യത്തെയും

ആൺ ജൈവവൈവിധ്യം എന്ന പദം കൊണ്ടർപ്പമാക്കുന്നതെന്ന് നേരത്തെ സുചിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഈ ജീവജാലങ്ങളിൽ (ജൈവവൈവിധ്യത്തിൽ) മനുഷ്യൻ കണ്ടതിയിട്ടുള്ള വയ തരംതിരിച്ച് വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് അവയുടെ സാദൃശ്യങ്ങളുടെയും, സ്വാഭാവിക പ്രജനന രീതികളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് ചില സമാനതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യത്തെ പൊതുവായി സസ്യങ്ങൾ, മൃഗങ്ങൾ, ബാക്ടീ റിയ, മംഗൾ തുടങ്ങിയ ഗണങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഓരോ ഗണത്തിലും പിന്നീടുള്ള സമാനതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപഗണങ്ങളായി തരം തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന് ആയിരത്തോളം വരുന്ന നാടൻ എല്ലിനങ്ങൾ കുറേയേരെ പൊതു സഭാവങ്ങൾ പുലർത്തുമ്പോൾ തന്നെ, ഒന്നോ രണ്ടോ സഭാവങ്ങൾ ഓരോന്നിലും വ്യത്യസ്ഥമാണെങ്കിൽ കൂടിയും, അവയെ ഒരു സ്പീഷീസ് ആയിട്ടാണ് കരുതുന്നത്.

ഈ രീതിയിൽ ഓരോ സസ്യവും, മൃഗവും ബാക്ടീറിയയും ഫംഗളും എല്ലാം തന്നെ വ്യത്യസ്ത സ്പീഷീസുകളായാണ് കരുതുന്നത്. ഈ തരം തിരികലിഞ്ചേ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 17.5 ലക്ഷം സ്പീഷീസുകൾ ഭൂമിയിൽ ഇതുവരെ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രകൃതി തന്നെ ഇവയ്ക്കിടയിൽ സന്തുലിതാവസ്ഥ (dynamic balance) നിലനിർത്തി പോരുന്നു. ഭൂമിയിലെ ഓരോ ആവാസവ്യവസ്ഥയിലും ഈ സ്പീഷീസുകൾ വ്യത്യസ്ത തോതിലാണ് കാണപ്പെടുന്നത്. ബാക്ടീറിയ മംഗൾ, ഫോട്ടോസോഫ, ഉൾപ്പെടുത്തി ആകെ കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള 17.5 ലക്ഷം സ്പീഷീസുകളിൽ ഹരിതകസസ്യങ്ങളിൽപ്പെടുന്ന സ്പീഷീസുകളുടെ എല്ലാം കേവലം 2.7 ലക്ഷം മാത്രമാണ്. ഈ ഹരിത സസ്യസ്പീഷീസുകളെല്ലാം തന്നെ കരയിലും വെള്ളത്തിലും വളരുന്ന സസ്യളന്തങ്ങളിൽപ്പെടാത്ത എല്ലാ സ്പീഷീസുകളുടെയും നിലനിൽപ്പിന് അനിവാര്യമാണെങ്കിൽ കൂടിയും ഇതിൽ 9000 സസ്യസ്പീഷീസുകളെല്ലാം മനുഷ്യൻ പ്രധാനമായും ഭക്ഷണം, പാർപ്പിടം, ഒഴംക്കാം, തുടങ്ങിയവയ്ക്കും വ്യാവസായിക ആവശ്യങ്ങൾക്കായും ആശ്രയിക്കുന്നത്. ഈ 9000 സ്പീഷീസുകളിൽ 900 സ്പീഷീസുകൾ ആൺ കൂഷിചെയ്യപ്പെടുന്നത്.

സസ്യജൈവവൈവിധ്യമാണ് ജനു ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം. പ്രകാശസംഘ്രഹണം എന്നറിയപ്പെടുന്ന പ്രക്രിയയിലും സ്വന്തമായി ആഹാരം ഉണ്ടാക്കാനുള്ള കഴിവ് ഹരിത സസ്യങ്ങൾക്കു മാത്രമേ ഉള്ളൂ. ഈ പ്രക്രിയയാണ് കൂഷി, പരിസ്ഥിതി ജനുജൈവവൈവിധ്യം എന്നിവയ്ക്ക് അടിസ്ഥാനം

ഭൂമിയിൽ എല്ലായിടത്തും ഒരേ രീതിയിൽ അല്ല സസ്യവൈവിധ്യം കാണപ്പെടുന്നത്. ആകെ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ 90 ശതമാനവും ഭൂമധ്യരേവയ്ക്കടുത്ത് കിടക്കുന്ന 10 ശതമാനം വരുന്ന ഉൾപ്പെടെ ഭൂപ്രദേശങ്ങളിലായിട്ടാണ് കാണപ്പെടുന്നത്. എങ്കിൽ കൂടിയും ഭൂമധ്യരേവയ്ക്കടുത്തുള്ള ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ തന്നെ ഒരേ പോലെയല്ല ജൈവവൈവിധ്യം വിനൃസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഭൂമധ്യരേവയോട് ചേർന്നുകാണുന്ന ചില രാജ്യങ്ങളിൽ, കൂടുതലും ചിലതിൽ കുറഞ്ഞ അളവിലുമാണ് ജൈവവൈവിധ്യം വിനൃസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ജൈവവൈവിധ്യസമ്പന്മായ റാഷ്ട്രങ്ങളെ ബുഹർ ജൈവവൈവിധ്യമേഖലകൾ (Mega Biodiversity Regions) എന്നുവിളിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം ഭൂമിയിൽ 12 ബുഹർ ജൈവവൈവിധ്യമേഖലകൾ ഉള്ളതായി കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇൻധ്യൻ ഉപഭൂവണ്ണം ഇരു മേഖലയിലുംപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ ഇന്ത്യയുടെ വടക്ക് കിഴക്കൻ പ്രദേശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഹിമാലയൻ മേഖലയും ആൻധ്രാപ്രദേശം & നികോബാർ ദീപിപുകൾ

ഉൾപ്പെട്ട പദ്ധതികളായിരുന്നു ജൈവവൈവിധ്യ ഭൌമിക ഏറ്റവുമധികം നേരിട്ടുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ ഇംഗ്ലീഷ് കമ്മകാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈതരം പ്രദേശങ്ങൾ ദിവസികൾ 'Biodiversity hotspots' എന്നാണ് വിളിക്കുക.

ബുമിയിൽ കർപ്പോരത്തിന്റെ 2.5 ശതമാനം മാത്രമുള്ള ഇന്ത്യയിൽ ആഗോളതലത്തിലുള്ള ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ വിന്യാസം 8 ശതമാനമാണ്. സസ്യജൈവവൈവിധ്യത്തിൽ ഏകദേശം 47,000 സ്പീഷീസുകൾ ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടെന്ന് അനുമാനിക്കപ്പെടുന്നു. ഇന്ത്യൻ കർഷകർ ഏകദേശം 46 കാർഷിക സ്പീഷീസുകൾ കൂഷിച്ചയുകയും സാരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തുപോരുന്നു. ഈ പ്രക്രിയയിലൂടെ ആയിരത്തൊള്ളം വർഷങ്ങൾ കൊണ്ട് നമ്മുടെ കർഷകർ ഈ കാർഷിക വിളകളിൽ തന്നെ നിരവധി പാരമ്പര്യ ഇനങ്ങളും നാടൻ ഈ അളവിലും വികസിപ്പിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ തന്നെ ഉരുത്തിഡിന്ത നെല്ല് പോലെയുള്ള കാർഷിക വിളകളിൽ വ്യത്യസ്ത കാർഷിക ആവാസ വ്യവസ്ഥകൾക്കും ഉപയോഗങ്ങൾക്കും അനുയോജ്യമായ ആയിരക്കണക്കിന് നാടൻ ഇനങ്ങളാണ് നമ്മുടെ കർഷകർ വികസിപ്പിച്ചെടുത്തത്. ഈ പ്രധാനമായും ഭക്ഷണം, മരുന്ന്, അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ഉപയോഗങ്ങൾ സാധ്യമാക്കാനായിരുന്നു. കാർഷികവിളകളിലെ ജനിതകവൈവിധ്യവികസനം കൂടാതെ നമ്മുടെ കർഷകർ ഒഴിവാവശ്യങ്ങൾക്കായി തിരിച്ചിറിഞ്ഞ് സംരക്ഷിച്ച് വിനിയോഗിച്ചത് ഏകദേശം 7500 സ്പീഷീസുകളിൽപ്പെടുന്ന ഒഴിവാവശ്യങ്ങളാണ്. പാരമ്പര്യമായി ഈയും കർഷകർ സംരക്ഷിച്ച് വിനിയോഗിച്ചു വരുന്ന സസ്യജൈവവൈവിധ്യവും (സസ്യങ്ങളുടെ പ്രാക്കണ്ണം കൂടാം) അവയുടെ ബഹികമുല്യവും അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നാടൻവുകളും, മനുഷ്യരുടെയും മുഖങ്ങളുടെയും ആരോഗ്യസംരക്ഷണ അനിവൃക്തികളും, ഉപയോഗങ്ങളും ആയുനിക മാർഗങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് അളന്നു തിട്ടപ്പെടുത്താവുന്നതല്ല. ഈതരത്തിൽ വളരെ വ്യാപ്തിയാർന്ന ജൈവവൈവിധ്യം പരിക്കെപ്പെടുകയെന്നത് വളരെ ശ്രമകരമായ ഒരു കൂത്രമാണ്. ഭാർഭാഗ്യവശാൽ നമ്മുടെ ഗവേഷണ മൂർഖനാകളിൽ ഇത്തരം പാനങ്ങൾക്ക് സ്ഥാനം കിട്ടാതെവരുന്നു. വിദ്യാസന്ധനരായ താത്പര്യമുള്ള യുവതീ യുവാക്കളെ ഉൾപ്പെടുത്തി ശ്രമത്വങ്ങളിലുള്ള ജൈവവൈവിധ്യ വ്യാപ്തി നിർണ്ണയം ശാസ്ത്രജ്ഞത്വം സഹായത്തോടെ ഒരു പരിധി വരെ നിർവ്വഹിക്കാവുന്നതാണ്.

## 9. മുല്യവർദ്ധിത വസ്തുക്കൾ

പാലിന്റെ മുല്യവർദ്ധിത വസ്തുവാണ് വെള്ള, പനീർ, തെത്ത്. ചെറുനാരങ്ങ കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ അച്ചാറുകൾ, സ്ക്കാഷ് മുതലായ മുല്യവർദ്ധിത പദാർഥങ്ങൾ തയ്യാറാക്കാം. ജൈവവിഭവങ്ങൾ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ആയിരക്കണക്കിനുള്ള ഇത്തരം വിഭവങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാം.

## 10. ജൈവവിഭവങ്ങൾ ഭാരതത്തിൽ കണ്ടെത്തിയതും ഭാരതത്തിൽ നിന്നും ലഭിച്ചതും (occurring in India; obtained from India)

ഭാരതത്തിൽ ഉള്ളതും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിൽ കണ്ടെത്താത്തതും; ഇംഗ്ലീഷിലും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലാതെ പല പച്ചമരുന്നുകളും ഭാരതത്തിലുള്ള ആദാവാസികൾക്കിയാം. ഇങ്ങനെയുള്ള പച്ചമരുന്നുകളെ ഭാരതത്തിൽ നിന്നും കണ്ടെത്തിയവയായി വിശേഷിപ്പിക്കാം (occurring in India). വേരു ചിലവ കൈവശം കിട്ടിയത് ഭാരതത്തിൽ നിന്നാണ്; എന്നാൽ അവ മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിലും ഉണ്ട്. ഇങ്ങനെയുള്ളവയെ ഭാരതത്തിൽ

നിന്നും ലഭിച്ചവ (obtained from India) എന്ന് പറയാം. ഈ രണ്ട് പ്രയോഗങ്ങളും ജൈവ വൈവിധ്യ ആക്ടിൽ മർമ്മ പ്രധാനമാണ്.

## 11. നമ്മുടെ ജൈവവിവേഞ്ഞൾ മരുന്നടിലേക്ക് കടത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിരോധനങ്ങൾ

ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട് 3, 4, 6 വകുപ്പുകൾ ഭാരതത്തിലെ ജൈവവിവേഞ്ഞൾ മരുന്നടിലേക്ക് കടത്തുന്നത് തടയാനുള്ള നിരോധനങ്ങളാണ്. വ്യക്തികൾ, കോർപ്പറേഷൻകൾ, സംഘങ്ങൾ, സംഘടനകൾ തുടങ്ങിയവർക്ക് നിരോധനങ്ങൾ.

### (a) കോർപ്പറേഷൻകൾ (Corporations)

ഉദാഹരണത്തിന്, റൈറ്റ് ബാക്സ് ഓഫ് ഇൻഡ്യ, പാർലമെന്റ് പാസാക്കിയ റൈറ്റ് ബാക്സ് ഓഫ് ഇൻഡ്യ ആക്ട് അനുസരിച്ചുള്ള ഒരു കോർപ്പറേഷനാണ്. ജല മലിനീകരണ നിരോധന ആക്ട് അനുസരിച്ചുണ്ടാക്കിയ ജല മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് മരുഭൂമി കോർപ്പറേഷനാണ്. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട് അനുസരിച്ചുണ്ടാക്കിയ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ഒരു കോർപ്പറേഷനാണ്, ഒരു കോർപ്പറേഷന് ശാശ്വതമായ പിൻതുടർച്ചയും ഒരു പൊതു മുദ്രയും, സ്ഥാവരജംഗമ സ്വത്തുകൾ ആർജിക്കുവാനും കൈവശം വൈക്കാനും കൈമാറാനും കരാർ ചെയ്യാനും അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കും; മേൽപ്പറി പേരിൽ വ്യവഹാരം കൊടുക്കുകയും കൊടുക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യാം. ഈ വക കാരുജാർക്കെല്ലാം ഒരു വ്യക്തിയെപ്പാലെയാണ് കോർപ്പറേഷൻ പരിഗണിക്കപ്പെടുക. ഒരു കോർപ്പറേഷൻ ഒരു സർക്കാർ വകുപ്പിലും, അത് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട നിയമം അതിന് നൽകുന്ന അധികാരങ്ങൾ അതിന് പ്രയോഗിക്കാം. നിയമം അതിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും കടമകൾ നിരവേറ്റുകയും വേണം. നിയമത്തിൽ പറഞ്ഞത് മാത്രമേ നോക്കേണ്ടതുള്ളൂ. അതിലുപ്പോറും സർക്കാരിനോടോ മറ്റൊരു അതിന് വിധേയതമില്ല.

### (b) സംഘങ്ങൾ (Associations)

ഈവയ്ക്ക് പ്രത്യേക ആക്ട് പാസാക്കേണ്ടതില്ല. സൊബെസറ്റിന് ആക്ട് അനുസരിച്ച് സ്ഥാപിക്കുന്ന സംഘങ്ങൾ ഈ ആക്ട് അനുസരിച്ച് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാം. ഓൺലൈൻ വ്യക്തികളുടെ കൂട്ടായ്മയായ സംഘത്തിന് ഒരോറു വ്യക്തിയുടെ സഭാവം കൈവരും. അതിന്റെ പേരിൽ സ്വത്തുകൾ വാങ്ങാം, കൈക്കാര്യം ചെയ്യാം, കൈമാറാം.

### (c) സംഘടനകൾ (Organisations)

തൊഴിലാളികളുടെയും തൊഴിലാളികളുടെയും സംഘടനകളുണ്ട്. സംഘടനയിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ കൈക്കാര്യം ചെയ്യുകയാണ് തുട്ടുവും സംഘടനകൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുവാൻ വകുപ്പം ചെയ്യുന്ന ആക്ടുകളുണ്ട്; ട്രേഡ് യൂണിയൻ ആക്ട് പോലുള്ളവ. ആക്ടിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും കടമകളും തുടങ്ങിയവയാണ്. സംഘടനകളെയും വ്യക്തികളെപ്പാലെ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്.

## 12. നിരോധനം ഏതീനെല്ലാം?

ഭാരതത്തിലുള്ള ജൈവവിവേഞ്ഞേം, അവയെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിവൃക്കങ്ങൾ, ഗവേഷണത്തിനോ, വാൺഡീപരമായ നേട്ടങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഉപയോഗത്തിനോ, ജൈവവ്യാപ്തി നിർ-

ഓയത്തിനോ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അനുമതി തേടാതെ കൈവശപ്പെടുത്തുന്നതിനെത്തുടർന്ന് ഒന്നാമത്തെ നിരോധനം. ഭാരത പൗരണ്ണിലാത്ത വ്യക്തി, ഭാരതീയ പൗരനാണ് എങ്കിലും ഭാരതത്തിൽ താമസമില്ലാത്ത വ്യക്തി, ഭാരതത്തിൽ ഇൻകോർപ്പറേറ്റ് ചെയ്യാത്തതോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാത്തതോ അല്ലെങ്കിൽ, ഭാരതത്തിൽ ഇന്ന് നിലവിലുള്ള നിയമ പ്രകാരം ഇൻകോർപ്പറേറ്റ് ചെയ്തതോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തതോ, ഭാരതീയ തേരോധ മുലധനമോ പകാളിത്തമോ ഉള്ള ഒരു കോർപ്പറേഷനോ, സംഘടനയോ തുടങ്ങിയവക്കെതിരെയാണ് ഈ നിരോധന. ഈ നിരോധനം ലാൻഡ്മാർക്കുന്നത് ശിക്ഷാർഹമായ ഒരു കൂറുമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പരമാവധി 5 വർഷം തടവോ, 1 ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ ആണ് ശിക്ഷ. നിരോധന ലാൻഡ്മാർക്കുന്നതു നഷ്ടം 10 ലക്ഷം രൂപയിലധികമാക്കണമെന്നും അതു ആ നഷ്ടത്തിന് തുല്യമായ തുകയായിരിക്കും പിഴ.

രണ്ടാമത്തെ നിരോധനം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരമില്ലാതെ ഭാരതത്തിന്റെ തന്ത്രാധികാരത്തിൽ നിന്ന് ലഭിച്ചതോ ആയ എത്ര കുറവാണും ജൈവവിവേദാങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും ഗവേഷണ ഫലങ്ങൾ പണ സംബന്ധമായ പ്രതിഫലത്തിനോ മറ്റ് വിധത്തിലോ, ഭാരതീയ പൗരണ്ണിലാത്തവർ, ഭാരതത്തിൽ താമസമില്ലാത്ത ഭാരത പൗരർ, ഭാരതത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതോ, രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടതോ അല്ലാത്ത ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് ബോധി, സംഘടന, ഭാരതത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതാണെങ്കിലും ഭാരതീയരണ്ണിലാത്തവരുടെ പകാളിത്തമോ ഓഹരി മുലധനമോ നടത്തിപ്പോ ഉള്ള ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് ബോധി, സംഘടന ഇവക്കെതിരെയാണ് നിരോധനം.

കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ചുള്ള സെമിനാറുകളിലും ശിൽപ്പശാലകളിലും ഗവേഷണ സംബന്ധമായ പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് ഈ നിരോധനം ബാധകമല്ല. അപ്രകാരമുള്ള പ്രബന്ധാവത്രണം ഗവേഷണ ഫലങ്ങളുടെ കൈമാറ്റമായി കണക്കാക്കപ്പെടുകയില്ല. ഭാരതത്തിലെ സർക്കാർ സഹായത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിലെ അത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളും തമിലുണ്ടാക്കിയ ഉടന്പടിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്തുന്ന നഷ്ട്ട്രാന്തര സഹകരണാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഗവേഷണ പദ്ധതികൾക്ക് മേൽപ്പറഞ്ഞ വിലക്കുകൾ ബാധകമല്ല. ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് നിലവിൽ വരുന്നതിന് മുമ്പുണ്ടാക്കിയ ഉടന്പടികൾ ഉണ്ടാവാം. അവയിൽ ആക്കിന് വിരുദ്ധമായ വലുവ് വ്യവസ്ഥകളുമുണ്ടാക്കിയാൽ അവ എത്രതേതാളം വിരുദ്ധമാണോ അതുതേതാളം അസാധ്യവായിരിക്കും. അതാരം നഷ്ട്ട്രാന്തര സഹകരണ പദ്ധതികൾ കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കുന്നുസരിച്ചായിരിക്കണം.

മുന്നാമത്തെ നിരോധനം ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശത്തിന് അപേക്ഷിക്കുന്നതിനെത്തുടർന്ന് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരം തേടാതെ ഒരു വ്യക്തിയും, ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് കൈവശപ്പെടുത്തിയ ഒരു ജൈവവിവേദത്തോടൊത്തിനെ സംബന്ധിച്ച ഗവേഷണത്തോടൊത്തു വിവരരേതോടൊത്തു ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ഒരു കണ്ണുപിടിത്തത്തിന്റെ ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശത്തിന് ഭാരതത്തിലോ പുറത്തോ അപേക്ഷിക്കരുത്. ഒരു വ്യക്തി ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരം തേടാതെ ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശത്തിനുപേക്ഷിച്ചുവെന്നിരിക്കേണ്ട്. അപേക്ഷാ അനുഭവിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെ വന്നാൽ കുത്തകാവകാശം (Patent) നൽകേണ്ട അധികൃതർ കുത്തകാവകാശമുട്ട് വെക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോ

റിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം വാങ്ങിയാലും മതി. മേൽപ്പറിഞ്ഞ നിരോധനം ലംഘിക്കുന്നതും ശിക്ഷാർഹമാണ്. മുമ്പ് പറഞ്ഞ കുറ്റത്തിനുള്ള അതേ ശിക്ഷയാണ് ഇതിനും നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ഭാരതീയ പൗരസ്ത്യാർക്കും ഭാരതത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട കോർപ്പറേഷൻകൾക്കും ഭാരതത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ട സംഘങ്ങൾക്കും, സംഘടനകൾക്കും എതിരെയാണ് നാലാമത്തെ നിരോധനം ഉള്ളത്. ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാൺഡ്യൂപരമായ ഉപയോഗ അൾക്കോ, ജൈവവ്യാപതി നിർണ്ണയത്തിനോ ജൈവ ഉപഭോഗത്തിനോ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം തേടാതെ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെതിരെയാണ് നിരോധനം. തദ്ദേശീയരായ ആളുകൾ അവരവരുടെ പ്രദേശത്ത് ജൈവവിഭവങ്ങൾ വളർത്തുകയും ഉപയോഗപ്രടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടോ കും. അതോടനുബന്ധിച്ച് അവർ ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മേൽപ്പറിഞ്ഞ നിരോധന ബാധകമല്ല. ഭാരതീയ ചികിത്സ നടത്തുന്ന വൈദ്യൻമാർക്കും ഹക്കീമുകൾക്കും മേൽപ്പറിഞ്ഞ നിരോധന ബാധകമല്ല. അവർ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരം വാങ്ങേണ്ടതില്ല. മേൽപ്പറിഞ്ഞ നിരോധന ലംഘിക്കുന്നതും ശിക്ഷാർഹമാണ്. പരമാവധി 3 വർഷം തടവോ, 5 ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ ആണ് ശിക്ഷ.

ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാൺഡ്യൂപരമായ ഉപയോഗങ്ങൾക്കോ, ജൈവവ്യാപതി നിർണ്ണയത്തിനോ ജൈവ ഉപഭോഗത്തിനോ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് അറിയിപ്പ് നൽകുന്നതോടൊപ്പം സംസ്ഥാനസർക്കാരിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഫോറത്തിൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിനും അറിയിപ്പ് നൽകേണ്ടതുണ്ട്. ഇങ്ങനെന്നതും അറിയിപ്പ് ലഭിച്ചാൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ആലോചിക്കുകയും അനേകം നടത്തുകയും ചെയ്യണം. അനേകം അപ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജൈവസംരക്ഷണത്തിനും സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിനും അപ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നിതിപൂർവ്വമായ പക്കുവൈകല്ലിനും വിരുദ്ധമാണെന്ന് സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് കരുതുന്ന പക്ഷം നിരോധിച്ചുകൊണ്ടോ നിയന്ത്രിച്ചു കൊണ്ടോ അതിന് യുക്തമെന്ന് തൊന്തുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ ഉത്തരവ് ലംഘിക്കുന്നത് ശിക്ഷാർഹമായ കുറ്റമാണ്. പരമാവധി ശിക്ഷ 3 വർഷം തടവോ 5 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയോ, രണ്ടും കൂടിയോ ആണ്.

### **13. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി അംഗീകാരം നൽകുമ്പോൾ ചുമതേണ്ണ നിബന്ധനകൾ**

അംഗീകാരം തെടിക്കാണ്ടുള്ള അപേക്ഷ ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി അനേകം നടത്തും. ആവശ്യമാണെന്ന് കണ്ടാൽ ഒരു വിദ്യർഖ്യ സമിതി സംഘടിപ്പിച്ച് അതുമായി കൂടിയാലോചിക്കും. അതിന് ശേഷം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് അംഗീകാരം നൽകുകയോ നിഷ്പയിക്കുകയോ ചെയ്യാം. അംഗീകാരം നൽകുമ്പോൾ ചാർജ്ജുകളോ രോയൽട്ടിയോ ഇടാക്കാവുന്നതാണ്. അംഗീകാരം നൽകുമ്പോഴും സമ്മതം നൽകുമ്പോഴും അതിനാസ്പദമായ നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥകളും അംഗീകാരം നൽകിയ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയും അവയെ സംബന്ധിച്ച് അഡി

വിഭേദങ്ങളും മറ്റും പ്രയോജനത്തിൽ നീതിപൂർവ്വമായ പങ്കുവെക്കൽ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നവ യാത്രികസംബന്ധം. മാത്രമല്ല പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും പ്രയോജനാവകാശികളും അപേക്ഷകനും തമിലുണ്ടാകിയ ഉടൻവികനുസരണമായി തിരിക്കണം. പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കുന്നത് താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിലായിരിക്കണമെന്ന് ആക്കിൽ പറയുന്നുണ്ട്.

1. പ്രയോജനാവകാശികളെ (Benefit claimers) തിരിച്ചറിയുന്നതിൽ ബഹിക സത്തവ കാശം അവർക്ക് നൽകണം. തിരിച്ചറിയാത്തപക്ഷം ബഹിക സത്തവകാശം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് നൽകണം.
2. ഉല്പാദനം, ഗവേഷണം, വികസനയുണ്ടുകൾ എന്നിവ പ്രയോജനാവകാശികൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതനിലാവാരം നൽകാൻ അനുയോജ്യമായ സഹായത്ത് സ്ഥാപിക്കണം.
3. ഗവേഷണങ്ങളിൽ (Research) ഭാരതീയ ശാസ്ത്രജ്ഞരെയും പ്രയോജനാവകാശികളെയും ബന്ധപ്പെടുത്തണം.
4. പ്രയോജനാവകാശികൾക്ക് വേണ്ടി അധികമുലധനം നിക്ഷേപിക്കണം.
5. പ്രയോജനാവകാശികൾക്ക് സാമ്പത്തികമോ അല്ലാത്തതോടൊത്തു ആയ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകണം

#### **14. ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച ഒരു ജൈവവിഭവത്തിന് ഓരാൾ മറുനാട്ടിൽ ബഹിക സത്തവകാശത്തിന് അപേക്ഷിച്ചാൽ**

ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച ഒരു ജൈവവിഭവത്തിന് ഓരാൾ മറുനാട്ടിൽ അപേക്ഷിക്കുന്ന വെന്നിരിക്കേണ്ടതും അപേക്ഷയെ എതിർക്കേണ്ടതും ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ചുമതലകളിൽപ്പെട്ടതാണ്. ചുരുക്കിപ്പറിയുന്നതാൽ ഭാരതത്തിലെ ജൈവ വിഭവങ്ങളും അവരെ സംബന്ധിക്കുന്ന അറിവും ബഹിക സത്തവകാശവും മറുനാട്ടിലേക്ക് ചോർത്തിക്കൊണ്ടു പോകുന്നത് നിയന്ത്രിക്കുകയും നിരോധിക്കുകയും അതിനെ തിരെ നടപടികളെടുക്കുകയുമാണ് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ഏറ്റവും പ്രധാന കടമ്.

ആക്കിലെ തത്സംബന്ധമായ നിയന്ത്രണങ്ങളും നിരോധനങ്ങളും പാരമ്പര്യ രീതിയിൽ കാർഷിക വൃത്തി നടത്തുകയും ജൈവവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആദിവാസികളുടെ ശ്രമിണ കർഷകജനതയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തടസ്സമുണ്ടാകാതിരിക്കാൻ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്കിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ട് എന്നതും എടുത്തു പറയേണ്ടുന്ന കാര്യമാണ്. ആക്കിലെ വിശദീകരണങ്ങളിലും അപവാദങ്ങളിലും ഇതിനുള്ള ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണാം.

#### **14. ആക്കിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ**

ദേശീയതലത്തിൽ അധികാരപരിധിയുള്ള ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന തലത്തിൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകൾ, പ്രാദേശികതലത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികൾ മുതലായ സ്ഥാപനങ്ങളാണ് സംവിധാനങ്ങൾ.

ഇവയുടെ ചെയർപോഴ്സന്മാരും അംഗങ്ങളും ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിലും ജൈവവൈവിധ്യങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിലും അതിലും പ്രയോജനങ്ങൾ നീതിപൂർവ്വമായി പങ്കിടുന്നതിലും അറിവും പരിചയവും പ്രാഗല്പ്യവുമുള്ള വ്യക്തികളായിരിക്കും. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിൽ കേന്ദ്രമന്ത്രാലയങ്ങളും പ്രതിനിധികൾക്കുന്നവർ എക്സ് ഓഫീഷ്യാ മെമ്പർമാരായിരിക്കും. അതുപോലെ തന്നെ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകളിലും സംസ്ഥാനസർക്കാരിൽ വിവിധ മന്ത്രാലയങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികൾ ഉണ്ടായിരിക്കും. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് കേന്ദ്രസർക്കാരും, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകൾക്ക് സംസ്ഥാനസർക്കാരും ഫണ്ട് നൽകും. ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി പ്രവർത്തിക്കുവാനാവശ്യമായ ഓഫീസർമാരും ജീവനക്കാരുമുണ്ട്. അവയുടെ നടപടികൾ ക്രമീകരിക്കുവാൻ വ്യവസ്ഥകളുണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരമുണ്ട്. ഈ വ്യവസ്ഥകളുടെയും സർക്കാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങളുടെയും അതേ പ്രാബല്യമുണ്ടാക്കുവാൻ അവയ്ക്ക് പരിപൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കും. ഏറ്റവും താഴെ തട്ടിൽ (തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തട്ടിൽ) ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികളുണ്ട്. ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മിറ്റികളുടെ പ്രധാന ചുമതല അവയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണവും സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നാണ്. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികൾക്ക് പ്രത്യേക ഫണ്ടിന് ആക്കിൽ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്.

**ഡോ. എൻ. അനീൽകുമാർ**

എം. എസ്. സ്ഥാമിനാഥൻ ഗവേഷണ നിലയം

**അഡ്യ. എ.കെ. ലോഹിതാക്ഷൻ**

ഹൗസ് നമ്പർ 5, ഹിൽവു കോളേജി,

മെലിക്കൽ കോളേജ് റോഡ്, ചേവായുർ, കോഴിക്കോട്

13-07-05

#### **പ്രത്യേക ശ്രദ്ധകൾ**

ജൈവ സമ്പത്ത്, പരിസ്ഥിതി എന്നിവ സംബന്ധമായ നിയമങ്ങൾ ലഭിതമായ ഭാഷയിൽ പൊതുജനങ്ങളിലെ തത്ത്വജ്ഞന്മാരും ശമഞ്ജീവികളും ജൈവ വൈവിധ്യ ആക്ക്, 2002 & ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ, 2004 പരിഭ്രാഷ്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. നിയമം സാമാന്യമായി മനസ്സിലാക്കുന്ന പൊതുജനങ്ങൾക്കും സാമൂഹ്യ/രാഷ്ട്രീയ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കും പ്രയോജനപ്പെടുവാനുള്ളേശിച്ചാണ് ഈ പുസ്തകം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. വ്യവഹാര തീരുമാനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി നിയമവകുപ്പുകൾ പരിശോധിക്കുവോൾ ആക്കിൻ്റെ അസ്സൽ പകർപ്പ് അനുസരിച്ചാക്കണമെന്ന് താൽപര്യപ്പെടുന്നു.

## ഉള്ളടക്കം

1	പ്രവർദ്ദം	01
2	ജൈവവൈവിധ്യ വിഭവങ്ങൾ പ്രാപ്യമാക്കുന്നതിലൂള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ	05
3	അഞ്ചീയ ജൈവവൈവിധ്യ അന്തോറിറ്റി	09
4	അഞ്ചീയ ജൈവവൈവിധ്യ അന്തോറിറ്റിയുടെ ചുമതലകളും അധികാരങ്ങളും	14
5	അഞ്ചീയ ജൈവവൈവിധ്യ അന്തോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം	16
6	സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്	20
7	അഞ്ചീയ ജൈവവൈവിധ്യ അന്തോറിറ്റിയുടെ ഫലങ്ങൾ, അക്കാദമിക്കൾ, ബാധികൾ	23
8	സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ഫലങ്ങൾ, അക്കാദമിക്കൾ, ബാധികൾ	26
9	കേന്ദ്ര/സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ചുമതലകൾ	29
10	ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികൾ	33
11	തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫലങ്ങൾ	35
12	പ്രാഥ	37
	ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ട 2004	45-61
	അപേക്ഷാ ഫ്രോണ്ടേർ	62-72
	പരിസ്ഥിതി ഇന്റാലയം/വനം, നൃജീവൻ പുരിപ്പട്ടവിച്ച വിജ്ഞാപനങ്ങൾ	73
	അനുഭവങ്ങൾ	74
	വിഷയസൂചി	75-79



## ഭാരതത്തിന്റെ ഗസറ്റ്

### ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002

2003 ലെ 18-ാം നമ്പർ

(2003 ഫെബ്രുവരി 15)

ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെയും അതിന്റെ ഘടകങ്ങളുടെയും സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നീതിപൂർവ്വമായ പങ്കുവെക്കൽ, അറിവ്, അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതോ ആനുഷംഗീകരണം ആയ കാര്യങ്ങൾ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഒരു ആക്ക്.

ഭാരതം ജൈവവൈവിധ്യത്തിലും തത്സംബന്ധമായ പരമ്പരാഗത അറിവിലും സന്പന്നമാക്കാലും;

ഭാരതം 1992 ജൂൺ 5-ാം തീയതി റിയോ-ഡി- ജനീറോയിൽ ഒപ്പുവെച്ച ഐക്യ രാഷ്ട്ര സമ്മേളനത്തിന്റെ സന്ധിയിൽ ഒരു കക്ഷിയാക്കാലും;

മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധി 1993 ഡിസംബർ 29 ഓ തീയതി നിലവിൽ വന്നതിനാലും;

മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധി രാഷ്ട്രങ്ങൾക്ക് ജൈവവിഭവങ്ങളിൽമേലുള്ള പരമാധികാരം സ്ഥിരീകരിച്ചതിനാലും;

മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധിയുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശ്യം ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണവും അതിന്റെ ഘടകങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നീതിപൂർവ്വമായ പങ്കുവെക്കലിന് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുകയും മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധി പ്രാവർത്തികമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാക്കാലും;

ഭാരത റിസ്റ്റേറ്റിക്കേറ്റ് 53-ാം വർഷത്തിൽ പാർലമെന്റ് താഴെ കൊടുത്ത പ്രകാരം നിയമ നിർമ്മാണം നടത്തിയിരിക്കുന്നു.



## പ്രാഭാവിഷ്ണവ്

### 1. ചുരുക്കപ്പേര്, വ്യാപ്തി, ആരംഭം

- (1) ഈ ആക്ക് ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002 എന്ന് വിളിക്കപ്പെട്ടും.
- (2) ഈ ഭാരതത്തിന് മുഴുവൻ ബാധകമായിതിക്കും.
- (3) ഈ ആക്കിന്റെ വിവിധ വകുപ്പുകൾ കേന്ദ്രസർക്കാർ ഒരോഗ്രാഫിക് ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന തീയതി പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതാണ്.

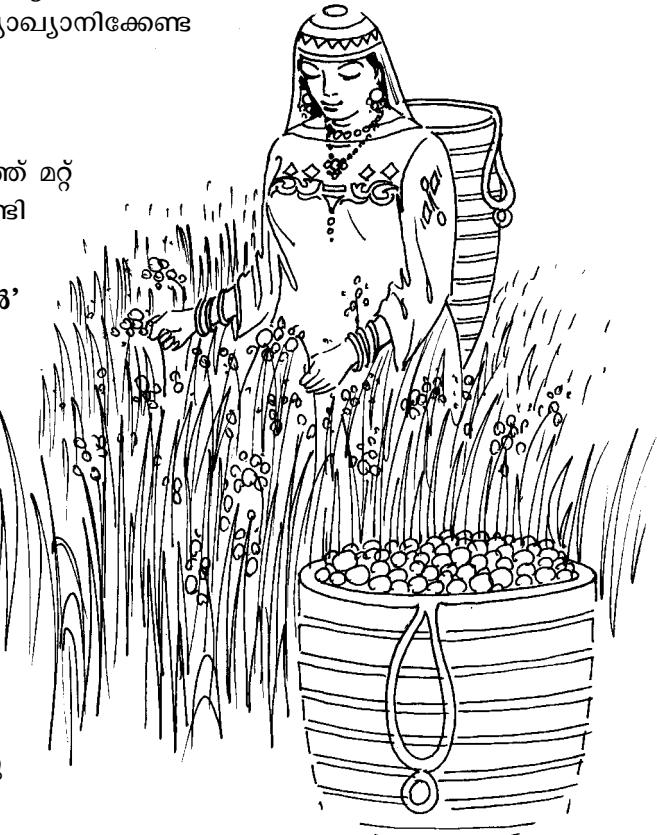
എന്നിരുന്നാലും വ്യത്യസ്ത വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വ്യത്യസ്ത തീയതികൾ നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ ആക്കിന്റെ പ്രാബല്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും പരാമർശം ആ വ്യവസ്ഥ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതി നെപുറിയുള്ള പരാമർശമായി വ്യാവ്യാനിക്കേണ്ട താണ്.

### 2. നിർവ്വചനങ്ങൾ

ഈ ആക്കിൽ, സന്ദർഭത്തിനൊത്ത് മറ്റ് തരത്തിൽ വ്യാവ്യാനിക്കപ്പെടേണ്ടി വനിലെപ്പറ്റിൽ,

#### a) ‘പ്രയോജനാവകാശികൾ’ (Benefit claimers)

ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയോ അവ യുടെ ഉപോർപ്പനങ്ങളുടെയോ സംരക്ഷകൾ, അങ്ങനെയുള്ള ജൈവ വിഭവങ്ങളുടെ സൃഷ്ടി രൂപയ ഉപയോഗത്തെയും, നവീകരണങ്ങളെയും, അങ്ങ നെയുള്ള ഉപയോഗവും നവീ കരണങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികളെ സംബന്ധിച്ച് അറിവിന്റെയും, വിവരങ്ങളു ടെയും (സംശ്കരണങ്ങളും സൂക്ഷിപ്പ് കാരും എന്നർമ്മം.



### b) ‘ജൈവവൈവിധ്യം’ (Biological diversity)

എല്ലാ ഉറവിടങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള ജീവികളും അവ ഭാഗമായ പരിസ്ഥിതി ശൃംഖല കളും തമ്മിലുള്ള വിഭിന്നത എന്നർമ്മം; സ്പീഷിസുകൾക്കിടയിലും സ്പീഷിസുകൾ തമ്മിലും സ്പീഷിസുകളും ആവാസവ്യവസ്ഥകളും തമ്മിലും ഉള്ള വൈവിധ്യവും ഉൾപ്പെടും.

### c) ‘ജൈവവിഭവങ്ങൾ’ (Biological resources)

സസ്യങ്ങൾ, ജനുകൾ, സുക്ഷ്മജീവികൾ, അവയുടെ ഭാഗങ്ങൾ, അവയുടെ ജനിതക വസ്തുകൾ, അവയുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങൾ (മൂല്യവർദ്ധിത വസ്തുകൾ ഒഴികെ), ഇവയുടെ സാധ്യമോ, യഥാർത്ഥമോ ആയ ഉപയോഗമോ അമുഖം മൂല്യമോ സഹിതം എന്നർമ്മം. എന്നാൽ മനുഷ്യജനിതക വിഭവങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുകയില്ല.



### d) ‘ജൈവ വ്യാപ്തി നിർണ്ണയവും, ജൈവ ഉപയോഗവും’ (Bio survey & Bio utilization)

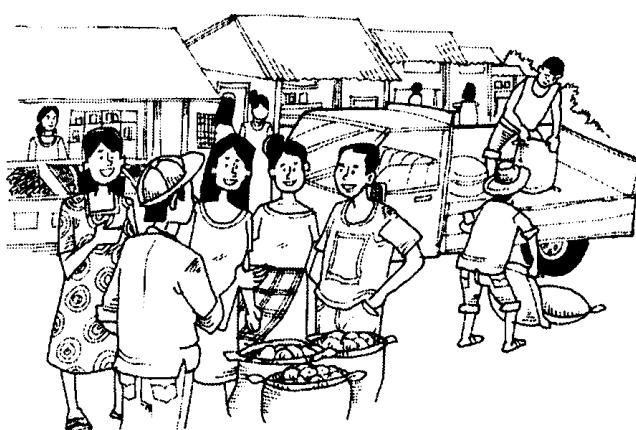
എത്ര ഉദ്ദേശ്യത്തിലായാലും, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെസ്പീഷിസുകൾ, ഉപസ്പീഷിസുകൾ, ജൈവജന്യ സത്തുകൾ (Extracts), ജീനുകൾ, ഇവയുടെ ഘടകങ്ങൾ മുതലായ വയുടെ വ്യാപ്തി നിർണ്ണയമോ ശേഖരണമോ എന്നർമ്മം. സഭാവസ്ഥാപനവും, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ വിവരപ്പട്ടിക തയ്യാറാക്കലും ഉൾപ്പെടും.

### e) ‘ചെയർപ്പോഴ്സൻ’ (Chairperson)

സന്ദർഭേച്ചിതമായി, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെയോ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെയോ ചെയർപ്പോഴ്സൻ എന്നർമ്മം.

### f) ‘വാണിജ്യപരമായ ഉപയോഗം’ (Commercial utilisation)

മരുന്നു നിർമ്മാണത്തിനും, വ്യാവസായിക എൻസൈം ഉൽപാദനത്തിനും, ക്രഷ്യസുഗന്ധ ഔർ, വാസനദ്രവ്യങ്ങൾ, നിറം കൊടുക്കുന്നവ, സൗന്ദര്യവർധക സാധനങ്ങൾ, കുഴഞ്ചകൾ, ഓലിയോ റൊസിനുകൾ, ജൈവജന്യ സത്തുകൾ, വിളകളും ദ൱ും കനുകകാലികളുടെയും ശുണ്ണരേശി അടിവുലിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ഉപയോഗിക്കുന്ന ജീനുകൾ ഇവയ്ക്കു വേണ്ടി



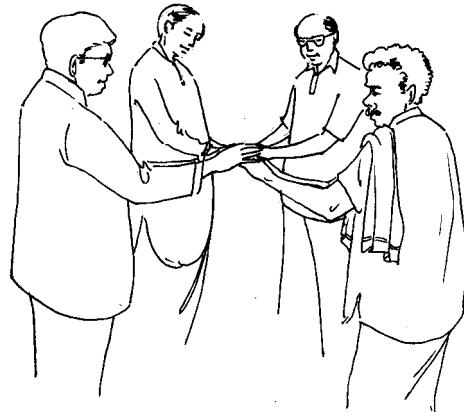
വാൺജ്യപരമായി ജൈവവിഭവങ്ങളെ ഉപയോഗിക്കുക എന്നർമ്മം; പരമ്പരാഗത റീതികളുപയോഗിച്ചുള്ള പ്രജനന പ്രക്രിയകൾ, കൃഷി, കോഴി വളർത്തൽ, ഹോർട്ടികൾച്ചർ, കനുകാലി വളർത്തൽ, തേനീച്ച വളർത്തൽ ഈ ഉൾപ്പെടുകയില്ല.

**g) ‘നീതിപൂർവ്വമായ പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ’  
(Fair and equitable benefit sharing)**

21-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ തീരുമാനപ്രകാരമുള്ള പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ എന്നർമ്മം.

**h) ‘തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ’ (Local bodies)**

ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ243Bആനുഭൂപ്രവർത്തനിലെ വാൻഡം (1) ഉം 243 Q അനുഭൂപ്രവർത്തനിലെ വാൻഡം (1) ഉം അനുസരിച്ചുള്ള പദ്ധതികളുകൾ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, അവ ഏത് പേരിലിയപ്പെട്ടാലും, പദ്ധതികളുടെയോ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയോ അഭാവത്തിൽ ഭരണഘടനയുടെയോ ഏതെങ്കിലും കേന്ദ്രങ്ങൾക്കിന്റെയോ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കിന്റെയോ വ്യവസ്ഥയനുസരിച്ച് രൂപവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട സയം ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നർമ്മം.



**i) ‘മെമ്പർ’ (Member)**

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെയോ, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെയോ മെമ്പർ എന്നർമ്മം, ചെയർപേഴ്സനും ഉൾപ്പെടും.

**j) ‘ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി’ (National Biodiversity Authority)**

8-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി എന്നർമ്മം.

**k) ‘നിർദ്ദിഷ്ടം’ (Prescribed)**

ഈ ആക്ക് അനുസരിച്ചുണ്ടാക്കിയ ചടങ്ങളാൽ നിർദ്ദിഷ്ടം എന്നർത്ഥമം.

**l) ‘വ്യവസ്ഥകൾ’ (Regulations)**

ഈ ആക്ക് അനുസരിച്ചുണ്ടാക്കിയ വ്യവസ്ഥകൾ എന്നർമ്മം.

**m) ‘ഗവേഷണം’ (Research)**

ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ അമവാ ജൈവസ്വഭാവങ്ങൾ, ജീവനുള്ളവ, ജീവനുള്ളവയിൽ നിന്നുള്ളപാദിത്തമായവ, ഈ ഉപയോഗിച്ച് ഏതെങ്കിലും വിധത്തിലുള്ള ഉല്പന്ന



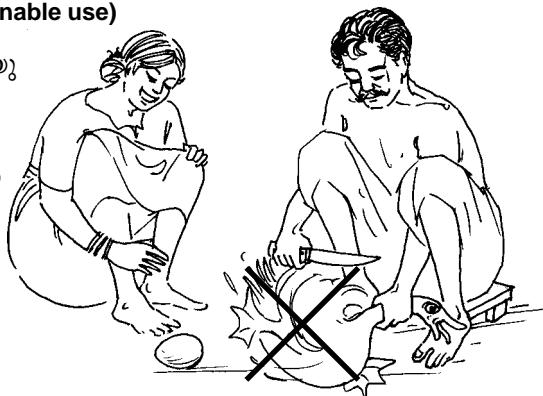
നിർമ്മാണത്തിനോ അവയിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള സാങ്കേതികപ്രയോഗ ആശേ സംബന്ധിച്ച പടനമോ, ക്രമാനുശ്രമമായ അനേകം ഏന്റെയോഗം എന്നർഹമാണ്.

*n) ‘സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്’ (State Biodiversity Board)*

22-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് എന്നർഹമാണ്.

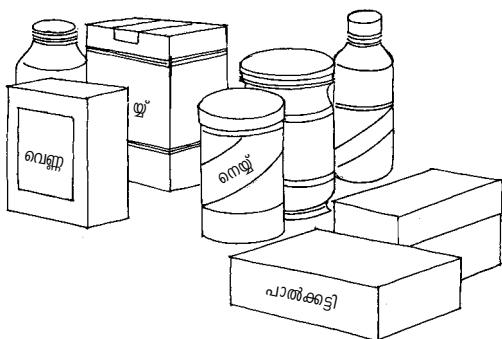
*o) ‘സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം’ (Sustainable use)*

വർത്തമാനതലമുറയുടെയും ഭാവിതലമുറയുടെയും ആവശ്യങ്ങളും അഭിലാഷങ്ങളും നിവേദ്യവാനുള്ള ജൈവവൈവിധ്യ ത്തിരൻ്റെ ലഭ്യത നിലനിർത്തുന്നതും, കാലാന്തരത്തിൽ നാശമടയാത്തവിധത്തിലും തദ്ദേശസ്വനായ തോതിലും ഉള്ള ജൈവവിഭവഘടക ഭാഗങ്ങളുടെ ഉപയോഗം എന്നർഹമാണ്.



*p) ‘മുല്യവർഖിത വസ്തുകൾ’ (Value added products)*

പ്രത്യുക്ഷത്തിൽ തിരിച്ചറിയുവാനോ വേർത്തിരിച്ചെടുക്കുവാനോ കഴിയാത്ത വിധത്തിൽ ജനുകളുടെയോ, സസ്യങ്ങളുടെയോ സത്തുകൾ അടങ്ങിയ ഉല്പന്നങ്ങൾ.



## ജൈവവൈവിധ്യ പ്രാപ്തിക്കുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ



3. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അനുമതിയോടെ മാത്രമേ ചില വ്യക്തികൾ, സംഘടനകൾ എന്നിവ ജൈവവൈവിധ്യ സംബന്ധമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുവാൻ പാടുള്ളൂ

(1) ഉപവകുപ്പ് (2) തു പരിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ധാതാരു വ്യക്തിയും ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരത്തോടെയ്ക്കും ഭാരതത്തിലുള്ള ജൈവവൈവിദ്വാന്മാരും, അവക്കുറിച്ചുള്ള അറിവുകളോ, ഗവേഷണത്തിനോ, വാൺഡ്രേപരമായ നേട്ടങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഉപയോഗത്തിനോ, ജൈവവ്യാപ്തി നിർബന്ധത്തിനോ കൈവശപ്പെടുത്തരുത്.

(2) ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അനുമതി തേടേണ്ടവർ താഴെപ്പറയുന്നവരാണ്.

(a) ഭാരത പ്രസ്താവനയ്ക്കു വ്യക്തി.

(b) ഇൻകംടാക്സ് ആക്ക്

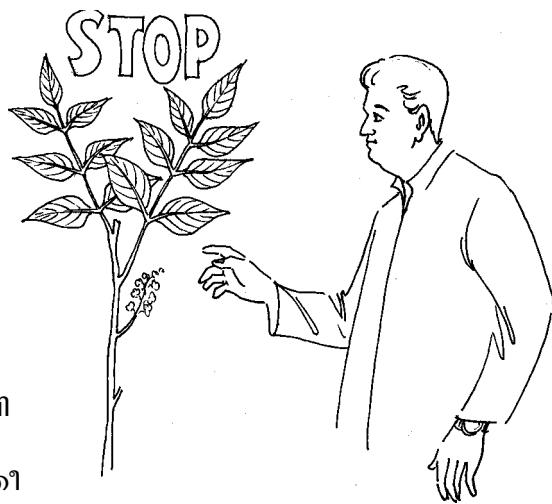
(1961)-ലെ 2-ാം വകുപ്പിന്റെ വണ്ണം

(30)-ൽ നിർവചിച്ച പ്രകാരം ഭാരതത്തിൽ താമസമില്ലാത്ത വ്യക്തി.

(c) ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് ബോധിയോ, അബ്സാസിയേഷനോ, സ്ഥാപനമോ-

i ഭാരതത്തിൽ

ഇൻകോർപ്പറേറ്റ് ചെയ്യാത്തതോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാത്തതോ അല്ലെങ്കിൽ



ii ഭാരതത്തിൽ ഇന്ന് നിലിവി

ലുള്ള നിയമ പ്രകാരം ഇൻകോർപ്പറേറ്റ് ചെയ്തതോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തതോ, ഭാരതീയത്തെരാധ മുലയനമോ പകാളിത്തമോ ഉള്ളതോ ആയ ഒരു കോർപ്പറേഷനോ സംഘടനയോ;

#### 4. ഗവേഷണപദ്ധതികൾ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരമില്ലാതെ ചില വ്യക്തികൾക്ക് കൈമാറരുത്

ഒരു വ്യക്തിയും ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരമില്ലാതെ ഭാരതത്തിന്റെ തന്ത്യായതോ, ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് ലഭിച്ചതോ ആയ ഏതെങ്കിലും ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും ഗവേഷണ പദ്ധതികൾ പണ സംബന്ധമായ പ്രതിപദ്ധതിനോ മറ്റ് വിധത്തിലോ ഭാരതീയ പഴനല്ലാത്തതോ, ഇൻകംടാക്സ് ആക്ക് (1961)-ലെ 2-ാം വകുപ്പിന്റെ വണ്ണം 30-ൽ നിർവചിച്ച പ്രകാരം ഭാരതത്തിൽ താമസമില്ലാത്ത ഭാരത പാരനോ, ഭാരതത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതോ, രജിസ്റ്റർ ചെയ്തപ്പെട്ടതോ അല്ലാത്ത ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് ബോധിക്കോ, സംഘടനയ്ക്കോ, ഭാരതത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതോ അല്ലെങ്കിലും ഭാരതീയരല്ലാത്തവരുടെ പകാളിത്തമോ ഓഹരി മുലയനമോ നടത്തിപ്പോളുള്ള ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് ബോധിക്കോ, സംഘടനയ്ക്കോ കൈമാറാൻ പാടില്ല.

വിശദീകരണം-ഗവേഷണ സംബന്ധമായതും സമിനാറുകളിലും ശിൽപശാലകളിലും അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതുമായ പ്രഖ്യാതങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത് കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ചാണെങ്കിൽ അവ ‘കൈമാറു’ത്തിൽ ഉൾപ്പെടുകയില്ല.

#### 5. 3, 4 വകുപ്പുകളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ചില സഹകരണ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ബാധകമല്ല

(1) സ്ഥാപനങ്ങൾ തമ്മിലോ സർക്കാർ ആഭിമുഖ്യത്തിലുള്ള ഭാരതത്തിലെ സ്ഥാപനങ്ങളും, മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിലുള്ള അതതരം സ്ഥാപനങ്ങളും തമ്മിലുമോ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയോ തത്സംബന്ധമായ വിവരങ്ങളുടെയോ കൈമാറുമോ വിനിമയമോ

ഉൾപ്പെടുന്ന സഹകരണ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് 3, 4 വകുപ്പുകളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ (Provision) ബാധകമല്ല, എന്നാൽ ഈ പ്രോജക്ടുകൾ ഉപവകുപ്പ് (3)-ൽ എടുത്ത് പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന നിബന്ധനകൾക്കുസ്വത്മായിരിക്കും.

(2) ഉപവകുപ്പ് (1)-ൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതല്ലാത്ത, ഈ ആക്ക് നിലവിൽ വരുന്നതിന് മുൻപ് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തപ്പെട്ട കരാറുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉള്ളതും, ഇപ്പോൾ പ്രാബല്യത്തിലുള്ളതുമായ സഹകരണ പ്രോജക്ടുകളുടെ ആ പ്രകാരമുള്ള കരാറുകൾ ഈ ആക്കിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കോ, ഉപവകുപ്പ് (3)-ലെ വാദ്യം (a) പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഏതെങ്കിലും മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കോ വിരുദ്ധമാണെങ്കിൽ എത്രതേതാളം വിരുദ്ധമാണോ അതേതോളം സാധ്യതയില്ലാത്തതാകുന്നു.

(3) ഉപവകുപ്പ് (1)-ൽ ഉദ്ദേശ്യത്തിലുള്ള സഹകരണ പ്രോജക്ടുകൾ,

(a) കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച തത്സംബന്ധമായ നയപരമായ മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കുള്ളതായിരിക്കും

(b) കേന്ദ്രസർക്കാരിൻ്റെ അനുമതിയുള്ളവയായിരിക്കും.

## 6. ബഹുഭിക സ്വത്വവകാശം സംബന്ധിച്ച നടപടി ക്രമങ്ങൾ

(1) ധാരാരു വ്യക്തിയും, ഭാരതത്തിൽ നിന്നോ ഭാരതത്തിന് പുറത്തു നിന്നോ, ഭാരതത്തിലെ ഏതെങ്കിലും ജൈവവിഭവത്തിന് മേൽ നടത്തിയ ശ്രദ്ധാഭ്യർഥനയോ, ജൈവവിഭവ സംബന്ധമായ വിവരങ്ങളുടെയോ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്തിയ കണ്ണുപിടിത്തങ്ങളുടെ മേൽ ബഹുഭിക സ്വത്വവകാശം സ്ഥാപിച്ചു കിട്ടുന്നതിന് വേണ്ടി ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരത്തോടെയല്ലാതെ അപേക്ഷിക്കരുത്.

എന്നിരുന്നാലും ഒരു വ്യക്തി ഏതെങ്കിലും കൃതകാവകാശത്തിനു (Patent) വേണ്ടി അപേക്ഷിക്കുന്നോൾ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അനുമതി വാങ്ങുന്നത് കൃതകാവകാശം അംഗീകരിച്ച ശ്രദ്ധം ബന്ധപ്പെട്ട അധികൃതർ കൃതകാവകാശം പതിച്ചു നൽകുന്നതിന് മുമ്പായാലും മതി. എന്നിരുന്നാലും അപേക്ഷ കിട്ടി 90 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി തിരപ്പ് കൽപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം കൃതകാവകാശ അനുമതി നല്കുന്ന നോർമ്മ പ്രയോജനം പകുവെക്കലിൽ ചുമതേണ്ട ഫീസോ, റോയൽട്ടിയോ, രണ്ടുമോ ഇടകാക്കുന്നതിനുള്ള നിബന്ധ



നകളും അത്തരം അവകാശങ്ങൾ വാൺജ്യപരമായി ഉപയോഗിക്കുന്നോൾ ലഭിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക ലാഭങ്ങൾ പകുവെക്കുന്നതിനുള്ള നിബന്ധനകളും വെകാവുന്നതാണ്.

(3) പാർലമെൻസ് നിർമ്മിച്ച വിളവെവവിധ്യ സംരക്ഷണത്തെ സംബന്ധിച്ച ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അപേക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള വ്യക്തികൾക്ക് ഈ വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ സ്വാധകമല്ല.

(4) ഉപവകുപ്പ് (3)-ൽ പറയുന്ന നിയമ പ്രകാരം ഏതെങ്കിലും അവകാശം അനുവദിച്ചിട്ടുള്ളെങ്കിൽ ബന്ധപ്പെട്ട അതോറിറ്റി അപ്രകാരം അനുവദിച്ച രേഖയുടെ പകർപ്പ്, ദേശീയ ജൈവവെവവിധ്യ അതോറിറ്റിയെക്കൊണ്ട് മേലൊപ്പ് വെപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

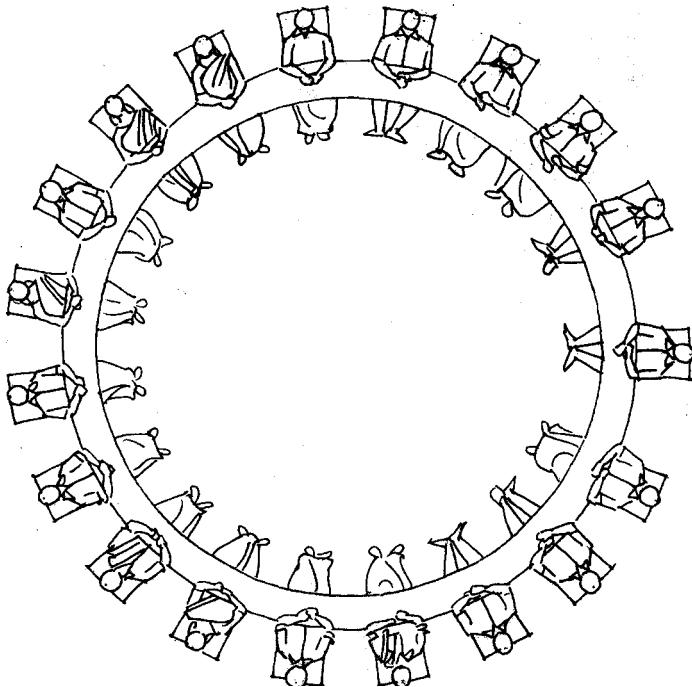
## 7. ജൈവവിഭവങ്ങൾ സ്വാധയത്തമാക്കുന്നതിലേക്ക് സംസ്ഥാന ജൈവവെവവിധ്യ ബോർഡിന് മുൻകൂട്ടി അറിയിപ്പ് കൊടുക്കേണ്ടവർ

ഭാരത പൗരണായ ഒരു വ്യക്തിയോ, ഭാരതത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തപ്പെട്ടതായ ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് ബോർഡിയോ, സംസ്ഥാന, സംസ്ഥാനയോ, വാൺജ്യപരമായ ഉപയോഗത്തിനോ, ജൈവ വ്യാപ്തി നിർബന്ധത്തിനോ, ജൈവ ഉപയോഗത്തിനോ, സംസ്ഥാന ജൈവവെവവിധ്യ ബോർഡിന് മുൻകൂട്ടിയുള്ള അറിയിപ്പ് കൊടുക്കാതെ ഒരു ജൈവവിഭവം കൈവശപ്പെടുത്തരുത്.



എന്നിരുന്നാലും ഈ വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, തദ്ദേശവാസികൾ, സമൂഹങ്ങൾ, ജൈവവെവവിധ്യ കാത്തുസൃഷ്ടിച്ചിട്ടുപോന്നവർ, പരമ്പരാഗതമായി ജൈവവിഭവങ്ങൾ നട്ടുവെച്ചതിൽ ഉപയോഗിച്ച വന്ന വെച്ചുസ്ഥാനർ, ഹക്കിമുകൾ, ഉർപ്പുതെയുള്ളവർക്ക് സ്വാധകമല്ല.

## ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി



### 8. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ സംസ്ഥാപനം

(1) ഒരുദ്ദേശിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം മുഖ്യമായ കേന്ദ്രസർക്കാർ നിർച്ചയിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ ഈ ആക്ടിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിലേക്കായി ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി എന്ന പേരുള്ള ഒരു സമിതി സ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നതാണ്.

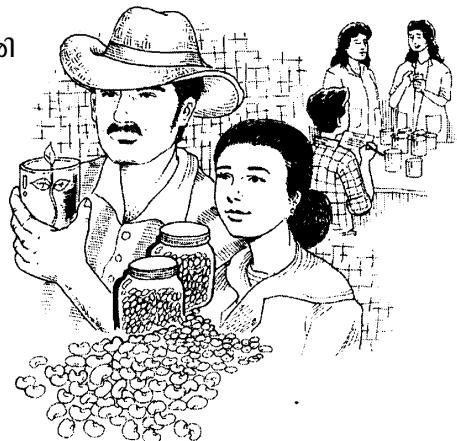
(2) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ശാശ്വതമായ പിൻതുടർച്ചയും ഒരു പൊതു മുദ്രയും, സ്ഥാവരജംഗമ സ്വത്തുകൾ ആർജിക്കുവാനും കൈവശം വൈക്കാനും കൈമാറാനും കരാർ ചെയ്യാനും അധികാരം ഉള്ള ഒരു ഏകരൂപ കോർപ്പസേഷനായിരിക്കും; മേൽപ്പറഞ്ഞ പേരിൽ വ്യവഹാരം കൊടുക്കുകയും കൊടുക്കപ്പെട്ടുകയും ചെയ്യാം.

(3) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ആസ്ഥാനം ചെരേന്നെല്ലാം തുറക്കാവുന്നതാണ്. കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അനുമതിയോടു കൂടി ഭാരതത്തിലെവിജയും ഇതിന്റെ ഓഫീസുകൾ തുറക്കാവുന്നതാണ്.

(4) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി താഴെപ്പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ്.

(a) ഒരു ചെയർപോഴ്സൻ, ജൈവവൈവിധ്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിലും, സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിലും, പ്രയോജനങ്ങൾ നീതിപൂർവ്വമായി പങ്കുവെക്കുന്നതിലും, മതിയായ അഭിവൃം പരിചയവും ഉള്ള കേന്ദ്രസർക്കാരിനാൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന പ്രഗല്ഭനായ ഒരു വ്യക്തിയായിരിക്കണം.

(b) കേന്ദ്രസർക്കാരിനാൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന 3 ഐക്കൺ ഓഫീഷ്യാ മെമ്പർമാർ, ഒരാൾ ആദിവാസി കാര്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന മന്ത്രാലയത്തയും, മറ്റ് രണ്ട് പേര് പരിസ്ഥിതി/വനം മന്ത്രാലയത്തയും പ്രതിനിധിക റിക്കൂന്നവരും അതിൽ തന്നെ ഒരാൾ വനം മന്ത്രാലയത്തിലെ അധികാരിയായിരിക്കുന്ന ഡയറക്ടർ ജന റിൽ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് അബ്ലേഷ്കിൽ ഡയറക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ആയിരിക്കുന്നതും വേണം.



(c) താഴെപ്പറയുന്ന വിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ മന്ത്രാലയത്തെ പ്രതിനിധികരിക്കുന്ന 7 ഐക്കൺ ഓഫീഷ്യാ മെമ്പർമാർ കേന്ദ്രസർക്കാരിനാൽ നിയമിക്കപ്പെടുമ്പെട്ടതാണ്.

- (i) കൂഷി സംബന്ധമായ ഗവേഷണവും, വിദ്യാഭ്യാസവും;
- (ii) ജൈവസാങ്കേതിക വിദ്യ;
- (iii) സമുദ്ര വികസനം;
- (iv) കൂഷിയും സഹകരണവും;
- (v) ഭാരതീയ ചികിത്സാരീതികളും ഹോമിയോപ്പതിയും;
- (vi) ശാസ്ത്രവും സാങ്കേതിക വിദ്യയും;
- (vii) ശാസ്ത്ര-വ്യവസായിക ഗവേഷണങ്ങൾ;

(d) ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം, നീതിപൂർവ്വമായ പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ മുതലായ കാര്യങ്ങളിൽ മതിയായ അഭിവൃം പരിചയവുമുള്ള ശാസ്ത്രജ്ഞൻ, മറ്റ് വിദഗ്ധർ, വ്യവസായ പ്രതിനിധികൾ, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷകൾ, സൂഷ്ടാക്ഷർ, ജൈവവൈവിധ്യ വിഷയ സംബന്ധമായി അഭിവൃംഭവർ മുതലായ വർത്തകൾ നിന്ന് കേന്ദ്രസർക്കാരിനാൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന 5 അന്തര്ദ്ദേശീക മെമ്പർമാർ.



## **9. ചെയർപേഴ്സണൽയും മെമ്പർമാരുടെയും സേവന വ്യവസ്ഥകൾ**

എക്സാഫീഷ്യാ മെമ്പർമാർ ഒഴികെ ചെയർ പേഴ്സണൽയും മറ്റ് മെമ്പർമാരുടെയും സേവന വ്യവസ്ഥകളും കാലാവധിയും കേന്ദ്രസർക്കാരിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായെങ്കാവുന്ന പ്രകാരമായിരിക്കും.

## **10. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുഖ്യ നിർവ്വാഹകൾ**

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുഖ്യ നിർവ്വാഹകൾ ചെയർപേഴ്സണൽ ആയിരിക്കും. ചെയർപേഴ്സണൽ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി നിർവചിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാ അധികാരങ്ങളും പ്രയോഗിക്കുകയും, കടമകൾ നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു.

## **11. മെമ്പർമാരെ നീക്കം ചെയ്ത്**

താഴെപ്പറയുന്ന കാരണങ്ങളാൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയിൽ നിന്ന് കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ മെമ്പർമാരെ നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(a) പാപ്പരായി വിധിക്കപ്പെട്ടാൽ; അമവാ

(b) നീചവും ദുർനടപടിപരവുമായ കുറക്കുത്തുങ്ങൾക്ക് ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടാൽ; അമവാ

(c) മെമ്പർ എന്ന നിലയിൽ ശാരീരകമായും മാനസികമായും തന്റെ ചുമതല നിരവേ രൂവാൻ കഴിവില്ലാതെ വന്നാൽ; അമവാ

(d) ഉദ്യോഗത്തിൽ തുടരുന്നത് പൊതുതാർപ്പര്യങ്ങൾക്ക് ഹാനികരമാകത്തക്ക വിധത്തിൽ തന്റെ പദവി ദുരുപയോഗപ്പെടുത്തിയാൽ; അമവാ

(e) മെമ്പർ എന്ന നിലയിൽ തന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഹാനികരമായി ബാധിക്കാനിടയുള്ള തരത്തിൽ തന്റെ പദവി ദുരുപയോഗപ്പെടുത്തി സാമ്പത്തികമോ സാമ്പത്തികേതരമോ ആയ നേടമുണ്ടാക്കിയാൽ.

## **12. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ യോഗങ്ങൾ**

(1) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി നിർദ്ദിഷ്ടമായ പ്രകാരമുള്ള സമയത്തും സ്ഥലത്തും, കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിൽ അപ്രകാരമുള്ള ചടങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ടു (യോഗത്തിന്റെ കോറം ഉൾപ്പെടെ) യോഗം ചേരേണ്ടതാണ്.

(2) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ചെയർപേഴ്സണൽ ആണ് യോഗങ്ങളിൽ ആധുക്ഷ്യം വഹിക്കേണ്ടത്.

(3) ഏതെങ്കിലും കാരണവശാൽ ചെയർപേഴ്സണൽ യോഗത്തിൽ പങ്കെടുക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ വന്നാൽ ഹാജരായ മെമ്പർമാരിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഒരു മെമ്പർ ആധുക്ഷ്യം വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) യോഗത്തിന് മുമ്പാകെ വരുന്ന പ്രശ്നങ്ങളുടെ പരിഹാര നിർദ്ദേശങ്ങൾ യോഗത്തിലെ ഭൂരിപക്ഷാഭിപ്രായ വോട്ടുകൾക്കെന്നുസരിച്ചായിരിക്കും. വോട്ടുകൾ തുല്യമായി വന്നാൽ ചെയർപേഴ്സണൽ അമവാ ചെയർപേഴ്സണൽ അഭാവത്തിൽ

ആയുക്ഷ്യം വഹിക്കുന്ന വ്യക്തികൾ ഒരു രണ്ടാം വോട്ട് അമവാ കാസ്സിംഗ് വോട്ട് ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(5) യോഗത്തിൽ തീരുമാനിക്കേണ്ട ഒരു കാര്യത്തിൽ ബന്ധമോ താൽപര്യമോ ഉള്ള മെമ്പർമാർ അവരവരുടെ ബന്ധമോ താൽപര്യമോ വെളിപ്പെടുത്തേണ്ടതും, അങ്ങനെ വെളിപ്പെടുത്തിയ ശേഷം യോഗത്തിൽ പങ്കെടുക്കാതിരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(6) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ തീരുമാനങ്ങളോ, നടപടികളോ താഴെപ്പറയുന്ന ഒരു കാരണത്താൽ മാത്രം അസാധ്യവാക്കപ്പെടുകയില്ല.

(a) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയിലെ ഏതെങ്കിലും ഒഴിവ്, അമവാ സംസ്ഥാപനത്തിലൂള്ള നൃന്ത; അമവാ

(b) ഒരു വ്യക്തിയെ മെമ്പരായി നിയമിക്കുന്നതിൽ വന്ന നൃന്ത; അമവാ  
(c) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ നടപടികളിലെ വിഷയത്തിൽ  
സുണ്ണദോഷങ്ങളെ ബാധിക്കാത്ത ക്രമക്രൈ.

### 13 ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ കമ്മിറ്റികൾ

(1) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ സംബന്ധ  
മായ കാര്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുവാൻ കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കാം.

വിശദൈക്രമം- ഈ വകുപ്പിൽ ഉദ്ദേശ്യ  
ത്തിലേക്കായി കാർഷിക ജൈവവൈ  
വിധ്യമെന്നാൽ കാർഷിക സംബന്ധ  
മായ സ്വീഷീസുകളുടെയും  
അവയുടെ വന്നുബന്ധുകളുടെയും  
വൈവിധ്യം എന്നർമ്മം.



(2) ഉപവകുപ്പ് (1) ലെ വ്യവസ്ഥ  
കൾക്ക് വിരുദ്ധമാകാതെ ദേശീയ  
ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക്  
ഈ ആക്ക് അനുസരിച്ചുള്ള  
അതിന്റെ കടമകൾ ഫലപ്രദമായി നിരവേറ്റാനും ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കാനും  
അതിന് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്നതെന്നുന്നതു കമ്മിറ്റികൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

(3) ഈ വകുപ്പുനുസരിച്ച് സംഘടിക്കപ്പെട്ട ഒരു കമ്മിറ്റിക്ക് ദേശീയ  
ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയിൽ മെമ്പരില്ലാത്ത, യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്നതെ  
വ്യക്തികളെ കോ-ഓപ്പ് ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ കോ-ഓപ്പ് ചെയ്യപ്പെട്ട വ്യക്തി  
കൾക്ക് കമ്മിറ്റിയുടെ എല്ലാ യോഗങ്ങളിലും ഹാജരാകുവാനും അവകാശമുണ്ടായിരി  
ക്കുന്നതാണ്; എന്നാൽ വോട്ടവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

(4) ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം കമ്മിറ്റിയിൽ മെമ്പർമാരായി നിയമിക്കപ്പെട്ട വ്യക്തി  
കൾക്ക് കമ്മിറ്റിയുടെ യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് കേന്ദ്രസർക്കാർ നിർബന്ധിച്ച  
പ്രകാരമുള്ള അലവൻസുകളും ഫീസുകളും ലഭിക്കുവാനർഹതയുണ്ടായിരിക്കും.

#### **14. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ഓഫീസർമാരും ജീവനക്കാരും**

(1) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് ഈ ആക്ക് അനുസരിച്ചുള്ള അതി രേഖ ചുമതലകൾ ഫലപ്രദമായി നിർവ്വഹിക്കുവാൻ ആവശ്യമാണെന്ന് അത് കരുതുന്ന പ്രകാരമുള്ള ഓഫീസർമാരെയും മറ്റ് ജീവനക്കാരെയും നിയമിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) അപ്രകാരമുള്ള ഓഫീസർമാരുടെയും ജീവനക്കാരുടെയും സേവന വ്യവസ്ഥകളും നിബന്ധനകളും ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി വ്യവസ്ഥകളിലും എടുത്തു പറയുന്ന പ്രകാരമായിരിക്കണം.

#### **15. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ തീരുമാനങ്ങളുടെയും ഉത്തരവുകളുടെയും അധികാരപ്പെടുത്തൽ**

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ എല്ലാ ഉത്തരവുകൾക്കും തീരുമാന അർക്കും ചെയർപേഴ്സൻ അമൈവാ അതോറിറ്റി അതിന് വേണ്ടി പ്രത്യേകം അധികാരപ്പെടുത്തിയ മെമ്പർ ഒപ്പിട്ട് നിയമ സാധൂത നൽകേണ്ടതാണ്;

#### **16. അധികാരം ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കൽ**

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ഏതെങ്കിലും മെമ്പർക്കോ, ഓഫീസർക്കോ അതോറിറ്റിക്ക് യുക്തമെന്ന് കരുതുന്ന ഈ ആക്ക് പ്രകാരമുള്ള അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും പൊതുവായോ പ്രത്യേകമായോ ഉള്ള ഉത്തരവുകൾ മുമ്പേന് അതിൽ പറയുന്ന നിബന്ധനകൾക്കനുസരിച്ച് രേഖാമൂലമായി ഏല്പിച്ചുകൊടുക്കാവുന്നതാണ്. (50-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം അപീൽ കൊടുക്കുവാനോ, 64-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഏതെങ്കിലും നിയമവ്യവസ്ഥകൾ നിർമ്മിക്കുവാനോ ഉള്ള അധികാരം ഒഴികെക്കുന്നതാണ്.)

#### **17. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ചെലവുകൾ**

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ നടത്തിപ്പിനാവശ്യമായ ചെലവുകൾ, മെമ്പർമാരുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും ശമ്പളം, അലവൻസ്, പെൻഷൻ തുടങ്ങിയ എല്ലാം ഭാരതത്തിന്റെ സഖിത നിന്നും ചെലവ് ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

## ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ചുമതലകളും അധികാരങ്ങളും



### 18. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ചുമതലകളും അധികാരങ്ങളും

(1) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ കടമ 3, 4, 6 വകുപ്പുകളിൽ പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കുകയും ജൈവവിഭവങ്ങൾ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനും നീതിപൂർവ്വമായി പ്രയോജനങ്ങൾ പങ്കുവെക്കുന്നതിനും വ്യവസ്ഥകൾ മുഖേന മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പൂരപ്പെടുവിക്കുകയുമാണ്.

(2) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് 3, 4, 6 വകുപ്പുകളിൽ പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റുകൂന്നതിന് അനുമതി നൽകാവുന്നതാണ്.

(3) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്സ്,

(a) ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം,

ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഘടനക ഭാഗങ്ങളുടെ  
സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ  
ഉപയോഗത്തിൽ നിന്നുത്ത് വെിക്കുന്ന പ്രയോ  
ജനങ്ങളുടെ നീതിപൂർവ്വമായ പക്ഷുവെക്കൽ,  
ഇവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ  
കേന്ദ്രസർക്കാരിനെ ഉപദേശിക്കുകയും;

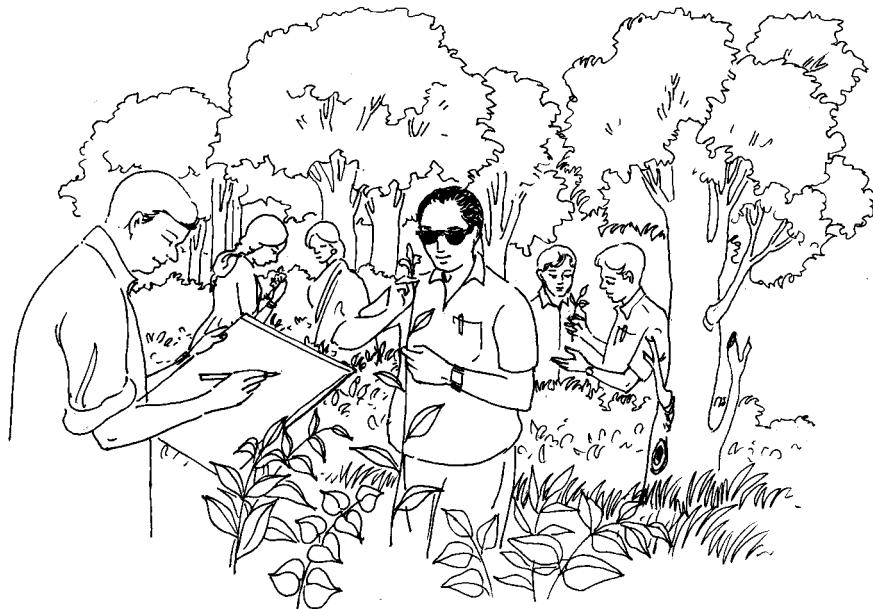
(b) 37-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപ വകുപ്പ് (1)  
പ്രകാരം ചെത്തുക സ്ഥാനങ്ങളായി  
(Heritage sites) വിജ്ഞാപനം ചെയ്യേണ്ട  
ജൈവവൈവിധ്യ പ്രധാനമായ പ്രദേശ  
ങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലും അവയുടെ  
നടത്തിപ്പിനാവശ്യമായ നടപടികൾക്കും  
സംസ്ഥാന സർക്കാരിനെ ഉപദേശിക്കുകയും;

(c) ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായി  
വന്നേക്കാവുന്ന പ്രകാരമുള്ള മറ്റ് ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(4) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്സ് കേന്ദ്രസർക്കാരിന് വേണ്ടി,  
ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച ജൈവവിഭവങ്ങൾക്കോ അപ്രകാരമുള്ള വിഭവങ്ങളുമായി  
ബന്ധപ്പെട്ട അറിവിനോ ഭാരതത്തിന് പൂർത്തുള്ള രാജ്യത്ത് ബഹിക സ്വത്വവകാശം  
അനുവദിക്കുന്നത് എതിർക്കാൻ ആവശ്യമായ നടപടികൾ എടുക്കാവുന്നതാണ്.



## ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം



### 19. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം തേണ്ടെങ്കിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

(1) 3-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (2)-ൽ പറയുന്ന ഒരു വ്യക്തി, ഭാരതത്തിലെ തന്ത്ര ജൈവവിഭവമോ തത്സംബന്ധമായ അഭിവൃക്കളോ ഗവേഷണത്തിന് വേണ്ടിയോ വാൺജ്യപരമായ ഉപയോഗത്തിനോ, ജൈവ വ്യാപ്തി നിർബന്ധത്തിനോ, ജൈവ ഉപയോഗത്തിനോ കൈവശപ്പെടുത്താനോ, ഭാരതത്തിലെ തന്ത്രോ, ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് കൈവശപ്പെടുത്തിയതോ ആയ ജൈവവിഭവങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഗവേഷണ ഫലങ്ങൾ കൈമാറാനോ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയോട് നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഫോറത്തിൽ അപ്രകാരമുള്ള ഫീസടച്ച് അപേക്ഷിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

(2) 6-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (1) -ൽ പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും ഒരു വ്യക്തി ഭാരത തത്തിനുകൊത്തോ, പുറതോ കുത്തകവകാവകാശത്തിനോ മറ്റെതെങ്കിലും രൂപത്തിലുള്ള ബഹുഭിക സ്വത്വവകാശത്തിനോ വേണ്ടി അപേക്ഷിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഫോറത്തിൽ അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

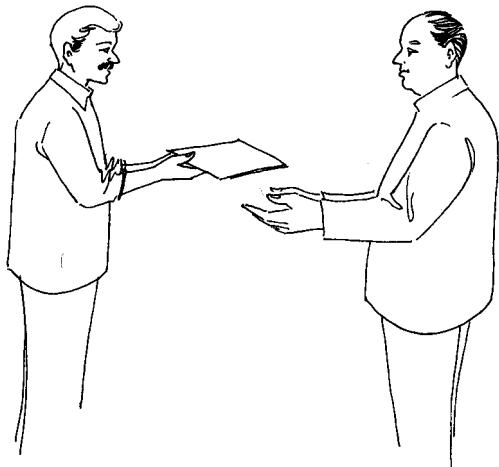
(3) ഉപവകുപ്പ് (1) അമവാ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷ ലഭിച്ചു, കഴിഞ്ഞാൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് അനേഷണങ്ങൾ നടത്തുകയും, ആവശ്യമാണെങ്കിൽ ഈ ഉദ്ദേശ്യത്തിനായി രൂപവൽക്കരിച്ച് ഒരു വിദഗ്ധ കമ്മിറ്റിയു മായി കൂടിയാലോചിച്ചു ഇതിന് വേണ്ടിയുണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായും, രോയൽട്ടിയായി ചാർജ്ജുകൾ ചുമതലുന്നതടക്കം അത് യുക്തമെന്ന് കരുതുന്ന വ്യവസ്ഥകൾക്കും നിബന്ധനകൾക്കും വിധേയമായി ഉത്തരവ് മുവേന അംഗീകാരം അനുവദിക്കുകയോ അമവാ കാരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി അപേക്ഷ നിരസിക്കുകയോ ചെയ്യാം.

എന്നിരുന്നാലും അത് ബാധിക്കുന്ന വ്യക്തിക്ക് പരിയുവാനുള്ളത് കേൾക്കുവാൻ അവസരം കൊടുക്കാതെ നിരസിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവ് പൂരപ്പെടുവിക്കുവാൻ പാടില്ല.

(4) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ഈ വകുപ്പ് (Section) പ്രകാരം അനുവദിക്കുന്ന ഒരോ അംഗീകാരത്തിനും പൊതു അറിയിപ്പ് നൽകേണ്ടതാണ്.

## 20. ജൈവവിഭവം അമവാ അറിവ് കൈമാറൽ

(1) 19-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം അംഗീകാരം അനുവദിക്കപ്പെട്ട ഒരു വ്യക്തിയും അപ്രകാരമുള്ള അംഗീകാരത്തിന്റെ വിഷയ കാര്യമായ ജൈവവിഭവമോ തത്സംബന്ധമായ അറിവോ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ സമ്മതത്തോടെയല്ലാതെ കൈമാറരുത്.



(2) ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം ഒരു വ്യക്തി ജൈവവിഭവങ്ങൾ അമവാ തത്സംബന്ധമായ അറിവുകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവെങ്കിൽ പ്രസ്തുത വ്യക്തി ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിൽ നിർദ്ദിഷ്ട രീതിയിൽ അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(3) ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷ ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് അനേഷണങ്ങൾ നടത്തുകയും, ആവശ്യമാണെങ്കിൽ ഈ ഉദ്ദേശ്യത്തിനായി രൂപവൽക്കരിച്ച് ഒരു വിദഗ്ധ കമ്മിറ്റിയു മായി കൂടിയാലോചിച്ചു രോയൽട്ടിയായി ചാർജ്ജുകൾ ചുമതലുന്നതടക്കം അത് യുക്തമെന്ന് കരുതുന്ന വ്യവസ്ഥകൾക്കും നിബന്ധനകൾക്കും വിധേയമായി ഉത്തരവ് മുവേന അംഗീകാരം അനുവദിക്കുകയോ അമവാ കാരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി അപേക്ഷ നിരസിക്കുകയോ ചെയ്യാം.

എന്നിരുന്നാലും അത് ബാധിക്കുന്ന വ്യക്തിക്ക് പരിയുവാനുള്ളത് കേൾക്കുവാൻ അവസരം കൊടുക്കാതെ നിരസിച്ചു കൊണ്ട് ഉത്തരവ് പൂരപ്പെടുവിക്കുവാൻ പാടില്ല.

(4) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം അനുവദിക്കുന്ന ഒരോ അംഗീകാരത്തിനും പൊതു അറിയിപ്പ് നൽകേണ്ടതാണ്

## 21. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി നീതിപുർവ്വമായ പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ തീരുമാനിക്കുന്നത്

(1) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി 19-ാം വകുപ്പോ 20-ാം വകുപ്പോ പ്രകാരം അംഗീകാരം അനുവദിക്കുന്നതിന് വിധേയമാക്കിയ വ്യവസ്ഥകളും നിബന്ധനകളും, പ്രാപ്തമാക്കിയ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയും അവയുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങളുടെയും ഉപയോഗത്തിൽ നിന്നുത്തിരിക്കുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നീതിപുർവ്വമായ പങ്കുവെക്കൽ സുരക്ഷിതമാക്കുന്നുണ്ടെന്നും അവയുടെ ഉപയോഗവും പ്രയോഗവും മാത്രം ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികളും അവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അറിയും അംഗീകാരത്തിന് അപേക്ഷിക്കുന്ന വ്യക്തിയും, ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കുന്നവരും പരസ്പരം സമ്മതിച്ച വ്യവസ്ഥകളോടും നിബന്ധനകളോടും പൊതു തത്പ്രടുന്നുണ്ടെന്നും ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ഇതിന് വേണ്ടി ഉണ്ടാക്കിയ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി താഴെപ്പറയുന്ന രീതികളിലല്ലാമോ അല്ലാം അവയിലേതെങ്കിലും ഒന്നോ അനുസരിച്ച് പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ തീരുമാനിക്കേണ്ടതാണ്.

(a) ബഹുഭിക സ്വത്തവകാശം, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുമായി കൂടുചേരുന്നോ പ്രയോജനാവകാശികൾ ആരാണെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ് അവരുടെ പേരിലോ നൽകുക;

(b) സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ കൈമാറ്റം;

(c) ഉത്പാദനത്തിനും ഗവേഷണത്തിനും വികസനത്തിനും ഉള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾ, പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കുന്നവരുടെ മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിത നിലവാരം സാധ്യമാക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കൽ;

(d) ജൈവവിഭവങ്ങൾ, അവയുടെ വ്യാപ്തി നിർണ്ണയം, അവയുടെ ഉപയോഗം, എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച് ഗവേഷണ-വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നോൾ ഭാരതീയ ശാസ്ത്രജ്ഞരെയും, തദ്ദേശീയരായ ആളുകളെയും, പ്രയോജനാവകാശികളെയും ബന്ധപ്പിക്കൽ;

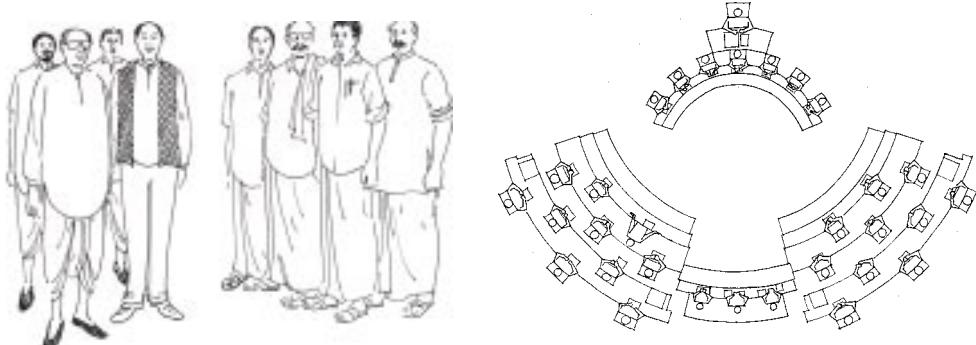
(e) പ്രയോജനാവകാശികളെ സഹായിക്കുവാൻ പ്രത്യേക മുലയന്നുണ്ടാക്കാനുള്ള സ്ഥാപിക്കൽ;

(f) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്ന സാമ്പത്തിക നഷ്ടപരിഹാരങ്ങളും സാമ്പത്തികേതര പ്രയോജനങ്ങളും നൽകൽ;

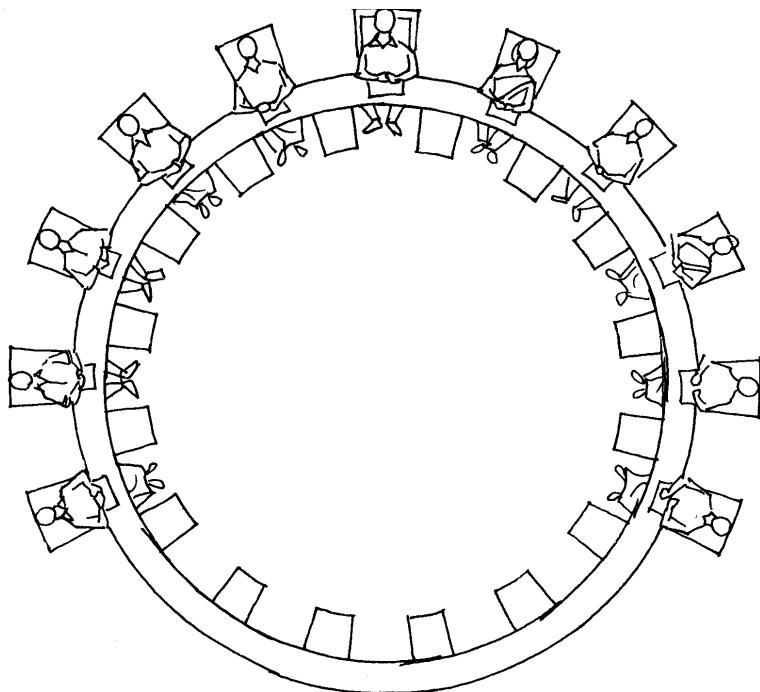
(3) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ വകയിൽ വല്ല തുകയും ഉത്തരവിട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അത് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ഫണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കണമെന്ന് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നിരുന്നാലും ജൈവവിഭവമോ തത്സംബന്ധമായ അറിവോ ഒരു പ്രത്യേക വ്യക്തിയിൽ നിന്നോ ഒരു കൂട്ടം വ്യക്തികളിൽ നിന്നോ, സംഘടനകളിൽ നിന്നോ പ്രാപ്തമാക്കിയതിന്റെ ഫലമാണെങ്കിൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്സ് ഒരു കരാറിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ചും അത് യൂമർത്തമന്ന് കരുതുന്ന രീതി തിലുമുള്ള തുക വ്യക്തിക്കോ, വ്യക്തികളുടെ കൂട്ടത്തിനോ, സംഘടനയ്ക്കോ കൊടുക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

(4) ഈ വകുപ്പിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിലേക്കായി ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി കേന്ദ്ര സർക്കാരുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് വ്യവസ്ഥകൾ മുഖേന മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് തുപം നൽകേണ്ടതാണ്.



## സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്



### 22. സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ സംസ്ഥാപനം

(1) ഒരുപ്പോഴിക്കുന്ന ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം മുഖ്യമായി സംസ്ഥാനസർക്കാർ നിർച്ചതിലുണ്ട്. ഇതിൽ മുതൽ തുടർന്ന് ഉദ്ദേശ്യത്തിലേക്കായി സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് എന്ന പേരുള്ള ഒരു ബോർഡ് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടുന്നതാണ്. അതത് സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ പേരിലായിരിക്കുന്നത് മുതൽ അറിയപ്പെടുന്നത്.

(2) ഈ വകുപ്പിൽ എന്ത് തന്നെയുണ്ടെങ്കിലും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളിൽ ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് രൂപീകരിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ അധികാര അംഗൾ പ്രയോഗിക്കുകയും, ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

എന്നിരുന്നാലും കേന്ദ്രഭരണ പ്രദേശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് അതിന്റെ എല്ലാ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും, അധിവാ ഏതെങ്കിലും ഒന്ന് കേന്ദ്രസർക്കാർ നിർബന്ധിക്കുന്ന വ്യക്തിക്കോ, വ്യക്തികളുടെ കൂട്ടത്തിനോ ഏല്പിച്ചു കൊടുക്കാവുന്നതാണ്.

(3) മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം നാമകരണം ചെയ്തെപ്പട്ടിക്കുള്ള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് ശാശ്വതമായ പിന്തുടർച്ചയുള്ളതും ഒരു പൊതു മുദ്രയും, സ്ഥാവര ജംഗമ സ്വത്തുകൾ ആർജജിക്കുവാനും കൈവശം വെക്കാനും കൈമാറാനും കരാർ ചെയ്യാനും അധികാരമുള്ള ഒരു ഏകരൂപ കോർപ്പറേഷനായിരിക്കും; മേൽപ്പറിഞ്ഞ പേരിൽ വ്യവഹാരം കൊടുക്കുകയും കൊടുക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യാം.

(4) സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് താഴെപ്പറയുന്നവർ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ്.

(a) ഒരു ചെയർപേഴ്സൻ, ജൈവവൈവിധ്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിലും, സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിലും, പ്രയോജനങ്ങൾ നീതിപൂർവ്വമായി പങ്കുവെക്കുന്ന തിലും, മതിയായ അഭിവൃം പരിചയവും ഉള്ള സംസ്ഥാനസർക്കാരിനാൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന പ്രഗല്ഭനായ ഒരു വ്യക്തിയായിരിക്കണം;

(b) ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, ജൈവവൈവിധ്യങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നീതിപൂർവ്വമായ പങ്കുവെക്കൽ എന്നീ കാര്യങ്ങളിൽ വൈദഗ്ധ്യമുള്ളവർിൽ നിന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാരിനാൽ നിയമിക്കപ്പെടുന്ന 5-ൽ കവിയാത്ത എക്സ് ഓഫീഷ്യാ മെംബർമാർ.

(c) ജൈവവൈവിധ്യസംരക്ഷണം, സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്ന് ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ലാഭത്തിന്റെ പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ മുതലായ കാര്യങ്ങളിൽ വൈദഗ്ധ്യം ഉള്ള 5-ൽ കവിയാത്ത മെംബർമാരെ നിയമിക്കാവുന്നതാണ്.

(5) സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ആസ്ഥാനം സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഗസറ്റ് വിജ്ഞാപനത്തിലും എടുത്ത് പറയുന്ന സ്ഥലത്തായിരിക്കും.

## 23. സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ചുമതലകൾ

സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ചുമതലകൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്;

(a) ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഘടക ഭാഗങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്നുത്തിനിക്കുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നീതിപൂർവ്വമായ പങ്കുവെക്കൽ, ഇവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി സംസ്ഥാന സർക്കാരിനെ ഉപദേശിക്കുക;

(b) ഭാരതീയർക്ക് ഏതെങ്കിലും ജൈവവിഭവം വാണിജ്യപരമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനോ, വ്യാപ്തി നിർബന്ധത്തിനോ, ജൈവ ഉപയോഗത്തിനോ, ഉള്ള അംഗീകാരത്തിനോ മറ്റ് തരത്തിലുള്ള അപേക്ഷയോ അനുവദിക്കുന്നത് ക്രമീകരിക്കുക;

(c) ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ

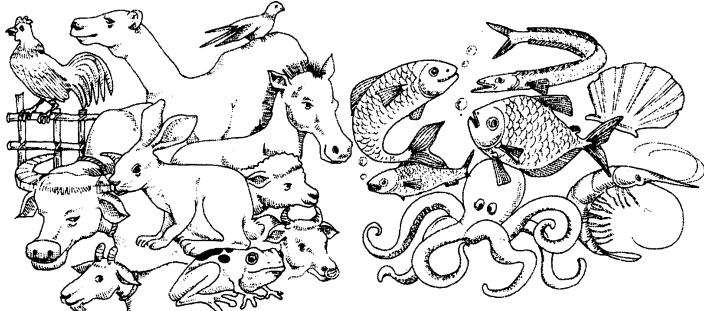


പ്രാവർത്തികമാക്കുവാൻ ആവശ്യമുള്ളതോ സംസ്ഥാന സർക്കാരിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായതോ ആയ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുക;

#### **24. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കെതിരായുള്ള ചില**

പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുവാനുള്ള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ അധികാരം

(1) 7-ാം വകുപ്പിൽ പറയുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രവർത്തനം എറ്റടക്കുവാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഒരു ഭാരത പുരന്തരം, ഭാരതത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തപ്പേട്ട ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് ബോർഡിയോ, സംഘമോ, സംഘടനയോ സംസ്ഥാനസർക്കാരിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായ പ്രകാരമുള്ള ഫോറത്തിൽ ബോർഡിയോ ബോർഡിന് മുൻകൂട്ടിയുള്ള അറിയിപ്പ് നൽകേണ്ടതാണ്.



(2) ഉപവകുപ്പ് (1)

പ്രകാരം ഒരു അറിയിപ്പ് ലഭിച്ചാലും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്, ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച്, അത് യുക്തമെന്ന് കരുതുന്ന പ്രകാരമുള്ള അനേകം അംഗങ്ങൾ നടത്തി, അതരം പ്രവർത്തനം ജൈവ സംരക്ഷണത്തിനോ, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിനോ, അതരം പ്രവർത്തനത്തിൽ നിന്നുത്തിരിക്കുന്ന പ്രയോജനത്തിന്റെ നീതിപ്രവർത്തനായ പങ്കുവെകലിനോ ഹാനികരമാണെന്ന് കണാൽ, അപ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തനം ഉത്തരവ് മുഖ്യമായി നിരോധിക്കുകയോ നിയന്ത്രിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. എന്നിരുന്നാലും അത് ബാധിക്കുന്ന വ്യക്തികൾ പറയുവാനുള്ളത് കേൾക്കുവാൻ അവസരം കൊടുക്കാതെ നിരസിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവ് പൂരപ്പെടുവിക്കുവാൻ പാടില്ല.

(3) ഉപവകുപ്പ് (1)-ൽ പറയുന്ന ഫോറത്തിൽ മുൻകൂട്ടി അറിയിപ്പ് നൽകപ്പെട്ട ഒരു വിവരവും മനസ്പൃഷ്ടവമോ അല്ലാതെയോ ഇതുമായി ബന്ധമില്ലാത്ത ഒരു വ്യക്തിയോടും വെളിപ്പെടുത്തരുത്.

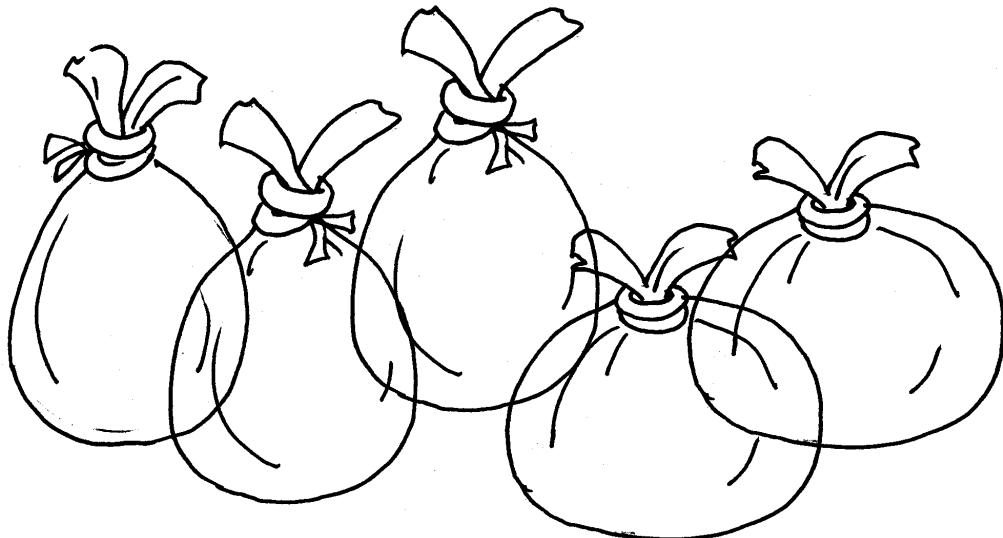
#### **25. 9-17 വരെയുള്ള വകുപ്പുകളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ താഴെപ്പറയുന്ന മാറ്റങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന് ബാധകമാണ്; അതായത്,**

(a) കേന്ദ്രസർക്കാർ എന്നത് സംസ്ഥാന സർക്കാർ എന്നും

(b) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി എന്നത് സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് എന്നും

(c) ഭാരതത്തിന്റെ സമീതനിധി (Consolidated fund of India) എന്നത് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ സമീതനിധി എന്നും വ്യാവ്യാനിക്കേണ്ടതാണ്.

## ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ പദ്ധതി, അക്കദാനുകൾ, ഓഡിറ്റ്



### 26. കേരളസർക്കാരിൻ്റെ ശ്രാംകളും ലോണുകളും

പാർലമെന്റിന്റെ തത്സംബന്ധമായ നിയമം മുൻപേ മുൻപ്രകാരമുള്ള ധനവിനിയോഗം വ്യവസ്ഥ ചെയ്ത ശേഷം കേരളസർക്കാർ ഈ ആക്കിൻ്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിലേക്കായി ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണെന്ന് കരുതുന്ന തുകകൾ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് ശ്രാംക് ആയോ, ലോൺ ആയോ നൽകേണ്ടതാണ്.

### 27. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ പദ്ധതി രൂപീകരണം

(1) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ പദ്ധതി എന്ന പേരിൽ ഒരു പദ്ധതി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്, ഈ പദ്ധതിലേക്ക്,

(a) 26-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് ലഭിക്കുന്ന ലോണുകൾ, ശ്രാംകൾ

(b) ഈ ആക്ക് പ്രകാരം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ഈടാക്കുന്ന ചാർജ്ജുകളും രോയൽട്ടികളും;

(c) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റികൾ കേന്ദ്രസർക്കാർ തീരുമാനിക്കുന്ന എല്ലാ പ്രോത്സാഹനകളിൽ നിന്നുമുള്ള എല്ലാ തുകകളും വരവ് ചെർക്കാവുന്നതാണ്.

(2) താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി ഈ ഫണ്ട് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

(a) പ്രയോജനാവകാശികൾക്ക് പ്രയോജനം എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിന്;

(b) ജൈവവിഭവങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ തത്സംബന്ധമായ അഡിവുകൾ എവിടെ നിന്ന് പ്രാപ്തമായോ ആ പ്രദേശത്തിന്റെ വികസനത്തിനും, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിനും, പ്രോത്സാഹനത്തിനും;

(c) ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് വണ്ണം

(b)-യിൽ പരിണിൽക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളുടെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിന്.

## 28. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട്

ദേശീയ ജൈവ വൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും നിർദിഷ്ട മായ പ്രോത്സാഹനമുള്ള സമയത്തും മുൻവർഷത്തെ സാമ്പത്തിക നടപടികളുടെ പൂർണ്ണ വിവരങ്ങളോടു കൂടിയ വാർഷിക റിപ്പോർട്ടും അക്കൗൺറ്റിന്റെ ഓയിറ്റ് ചെയ്ത കോഫിയും ഓഡിറ്ററുടെ റിപ്പോർട്ടും കേന്ദ്രസർക്കാർ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

## 29. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ബഡ്ജറ്റ്, അക്കൗണ്ടുകൾ, ഓയിറ്റ്

(1) ദേശീയ ജൈവ വൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ഒരു ബഡ്ജറ്റ് തയ്യാറാക്കുകയും ശരിയായ അക്കൗണ്ടുകളും പ്രസക്തമായ

രേഖകളും (ജൈവവൈവിധ്യ

ഫണ്ടിന്റെ അക്കൗണ്ടുകളും

(പ്രസക്തമായ രേഖകളും ഉൾപ്പെടെ)

സൂക്ഷിക്കുകയും കേന്ദ്രസർക്കാർ ഭാര

തത്തിന്റെ കംപ്യൂട്ടോളർ ആൻഡ്

ഓയിറ്റർ ജനറലുമായി

കൂടിയാലോചിച്ച്

കേന്ദ്രസർക്കാരിനാൽ നിർദിഷ്ടമായ

പ്രോത്സാഹിൽ അക്കൗണ്ടിന്റെ

വാർഷിക റൈറ്റ്സ്മെന്റ്

തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

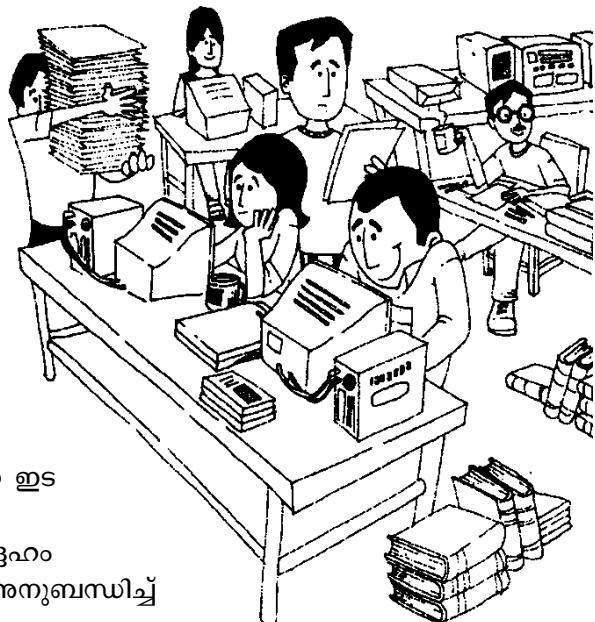
(2) കംപ്യൂട്ടോളർ ആൻഡ് ഓയിറ്റർ

ജനറൽ ഓഫ് ഇൻഡ്യ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഇട

വേളകളിൽ ദേശീയ ജൈവ വൈവിധ്യ

അതോറിറ്റിയുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ അദ്ദേഹം

ഓയിറ്റ് ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇതിനോട് അനുബന്ധിച്ച്



ഉണ്ടായെങ്കാവുന്ന ചെലവുകൾ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

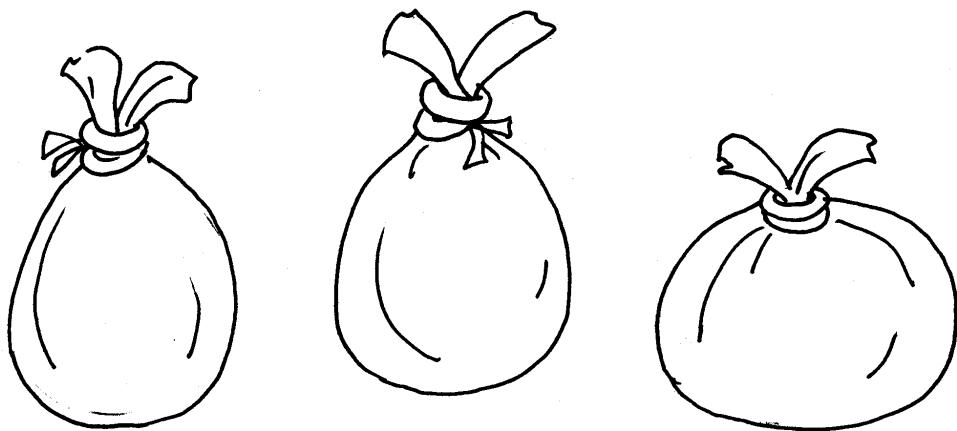
(3) ഭാരതത്തിന്റെ കംപ്പട്ടോളർ ആൻഡ് ഓഫീസ് ജനറലിനോ അദ്ദേഹം തത്സം ബന്ധമായി നിയമിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തിക്കോ ദേശീയ ജൈവ വൈവിധ്യ അതോറിറ്റി യുടെ അക്കൗൺടുകൾ ഓയിറ്റ് ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ അക്കൗൺടുകൾ ഓയിറ്റ് ചെയ്യുന്നേം പ്രത്യേകിച്ചും ബുക്കുകൾ, അക്കൗൺടുകൾ, വാച്ചറൂകൾ, മറ്റ് രേഖകൾ, കടലാസുകൾ മുതലായവ ഹാജരാക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതിനുള്ള അതേ അവകാശങ്ങളും പ്രത്യേക അവകാശങ്ങളും, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ഓഫീസുകൾ പരിശോധിക്കുവാനും അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(4) ഭാരതത്തിന്റെ കംപ്പട്ടോളർ ആൻഡ് ഓഫീസ് ജനറലോ, അദ്ദേഹം തത്സംബന്ധമായി നിയമിക്കുന്ന വ്യക്തിയോ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ അക്കൗൺടുകൾ ഓയിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് സഹിതം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി കേന്ദ്രസർക്കാരിന് അയച്ച കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

### **30. വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് പാർലമെന്റിൽ വെക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച്**

വാർഷിക റിപ്പോർട്ടും ഓയിറ്റർ റിപ്പോർട്ടും ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ കഴിയുന്നതെ വേഗത്തിൽ പാർലമെന്റിന്റെ ഓരോ സഭയുടെയും മുന്പാകെ വെക്കേണ്ടതാണ്.

## സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ഫണ്ട്, അക്കൗൺടുകൾ, ഓഡിറ്റ്



### 31. സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യബോർഡിലേക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധികൾ

നിയമസഭയുടെ തത്സംബന്ധമായ നിയമം മുൻപേ മുറപ്പകാരമുള്ള ധനവിനിയോഗം വ്യവസ്ഥ ചെയ്ത ശേഷം സംസ്ഥാനസർക്കാർ ഈ ആക്ടിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിലേക്കായി ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണെന്ന് കരുതുന്ന തുകകൾ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന് ശ്രദ്ധായോ ലോൺ ആയോ നൽകേണ്ടതാണ്.

### 32. സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ട്

(1) സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ട് എന്ന പേരിൽ ഒരു ഫണ്ട് സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ഫണ്ടിലേക്ക് താഴെ പറയുന്നവ വകയിരുത്തേണ്ടതാണ്.

(a) 31-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന് ലഭിക്കുന്ന ലോൺകൾ, ശ്രദ്ധികൾ;

(b) ഈ ആക്ട് പ്രകാരം സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് ഈടാക്കുന്ന ചാർജ്ജുകളും രോയൽട്രിക്കളും;



(c) സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന് സംസ്ഥാനസർക്കാർ തീരുമാനി കുന്ന എല്ലാ ഭേദഗതിയുള്ള നിന്മുള്ള തുകകളും;

(2) താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി ഈ ഫണ്ട് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

(a) പെട്ടുകസ്ഥാന (Heritage sites) സംരക്ഷണത്തിന്;

(b) 37-ാം വകുപ്പിലെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം ഉള്ള വിജ്ഞാപനത്താൽ സാമ്പത്തികമായി ബാധിക്കപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുവാനോ, അവരെ പുന്ഃരാധിവസിപ്പിക്കുവാനോ;

(c) ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ പരിക്ഷണത്തിനോ, പ്രോത്സാഹനത്തിനോ;

(d) 24-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഉള്ള ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവിന് വിധേയമായും, തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ചും, ജൈവവിഭവങ്ങൾ അശ്ലൈക്കിൽ തത്സംബന്ധമായ അനിവൃത്തി എവിടെ നിന്നും പ്രാപിച്ചുവോ, ആ പ്രദേശത്തിന്റെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക പുരോഗതിക്കാവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനോ;

(e) ഈ ആക്ക് അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾക്കായുള്ള ചെലവിന് വേണ്ടിയോ;

### 33. സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട്

സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് മുൻ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പൂർണ്ണ വിവരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് ഓരോ

സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഫോറത്തിലും നിർദ്ദിഷ്ടമായ സമയത്തും തയ്യാറാക്കേണ്ടതും അതിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.

#### **34. സംസ്ഥാനജീവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ അക്കൗണ്ടുകളുടെ ഓഡിറ്റ്**

സംസ്ഥാന ജീവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ അക്കൗണ്ടുകൾ സംസ്ഥാന അക്കൗണ്ട് ജനറലുമായി കൂടിയാലോചിച്ച്, നിർദ്ദിഷ്ട രൂപത്തിൽ സുക്ഷിക്കേണ്ടതും അപകാര മുള്ള രീതിയിൽ ഓഡിറ്റ് ചെയ്യേണ്ടതും, സംസ്ഥാന ജീവവൈവിധ്യ ബോർഡ് നിർദ്ദിഷ്ട തീയതിക്ക് മുമ്പ് അതിന്റെ ഓഡിറ്റ് ചെയ്ത പകർപ്പ് അതിൻ്മേലുള്ള ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് സഹിതം സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

#### **35. സംസ്ഥാന ജീവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട്**

സംസ്ഥാന സർക്കാർ സംസ്ഥാന ജീവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് ലഭിച്ചാൽ കഴിയുന്നതെ വേഗത്തിൽ അത് സംസ്ഥാന നിയമസഭയുടെ മുമ്പാകെ വെക്കേണ്ടതാണ്.

## കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ചുമതലകൾ



### 36. ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണ സംബന്ധമായ നയരൂപീകരണം

(1) കേന്ദ്രസർക്കാർ, ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനും, ജൈവവൈവിധ്യ ത്തിന്റെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിനും, അഭിവൃദ്ധികൾ വേണ്ടിയും, ജൈവവൈവിധ്യ സമ്പന്നമായ പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ണെത്തുന്നതിനും, മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനും, ജൈവവിഭവങ്ങൾ തന്ത്ര പ്രദേശങ്ങളിലും (in-situ) അവയ്ക്ക് പുറത്തും (ex-situ) സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും, ജൈവവൈവിധ്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് അവഖോധവും ബഹുമാനവും വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ ഗവേഷണം, പരിശീലനം, പൊതു വിദ്യാഭ്യാസം പൊതുജന ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുതലായവയ്ക്ക് പ്രോത്സാഹനം നൽകുന്നതുശ്രദ്ധപ്രദയുള്ള നടപടികൾക്ക് വേണ്ടിയുമുള്ള നയതന്ത്രങ്ങൾ, പദ്ധതികൾ, പരിപാടികൾ, മുതലായവ ദേശീയതലത്തിൽ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഏതെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്തിൽ ജൈവ സമ്പൂർണ്ണ മേഖലകളിലെ ജൈവവിഭവങ്ങളോ അവയുടെ ആവാസ വ്യവസ്ഥകളോ അമിത ഉപയോഗമോ,

ബുരുപയോഗമോ, അശ്രദ്ധ മൂലമോ ഭീഷണി നേരിട്ടുവെന്ന് കേന്ദ്രസർക്കാരിന് തോന്ത്രവാൻ മതിയായ കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ അടിയന്തിരമായ പരിഹാര നടപടികൾ കൈകൊള്ളുവാൻ സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് നിർദ്ദേശം നൽകുകയും വേണ്ട സാങ്കേതിക സഹായങ്ങളും മറ്റ് സഹായങ്ങളും നൽകുകയും വേണം.

(3) കേന്ദ്രസർക്കാർ സമുച്ചിതമാണെന്ന് കരുതുന്നിടത്തല്ലോ എത്രതേതാളം പ്രായോഗികമാണോ അത്രതേതാളം ജൈവവൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുവാനും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുവാനും, സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിനുമുള്ള പദ്ധതികളും പരിപാടികളും നയങ്ങളും മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിലോ, മേഖലകൾക്കെതിരെയോ സമന്വയിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) കേന്ദ്രസർക്കാർ താഴെപ്പറയുന്ന നടപടികൾ ഏറ്റുകേണ്ടതാണ്.

(i) ആവശ്യമുള്ളിടങ്ങളിലെല്ലാം ജൈവവൈവിധ്യത്തെ പ്രതികുലമായി ബാധിച്ചുകൊണ്ട പദ്ധതികളുടെ പാരിസ്ഥിതാഖാതം തിടപ്പെടുത്തുവാനും, അപ്രകാരം ബാധിക്കുന്നതാഴീവാക്കുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാൻ സന്ദർഭാചിത്തമായി പൊതുജനപക്ഷാളിത്തം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാനും;

(ii) ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനും സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിനും, മനുഷ്യരുടെ ആരോഗ്യത്തിനും പ്രത്യാഖ്യാതമുണ്ടാക്കിയെക്കാവുന്ന ജൈവസാങ്കേതികിഭ്യാസിലുടെ ഭേദഗതി ചെയ്യപ്പെട്ട ജീവരൂപങ്ങളുടെ ഉപയോഗവും അവയുടെ പുറത്ത് വിടലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അപാരാധാധ്യതകളും കൈകാര്യം ചെയ്യുവാനും നിയന്ത്രിക്കുവാനും;

(5). കേന്ദ്രസർക്കാർ, ദേശീയ ജൈവ വൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ശുപാർശ ചെയ്യുന്ന പ്രകാരം ജൈവവൈവിധ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശീയരായ ആളുകളുടെ അറിവിനെ ബഹുമാനിക്കുവാനും സംരക്ഷിക്കുവാനും അപ്രകാരമുള്ള അറിവ് തദ്ദേശ തലത്തിലും സംസ്ഥാന തലത്തിലും ദേശീയതലത്തിലും രജിസ്ട്രർ ചെയ്യുന്നതകമുള്ള നടപടികളിലുടെയും ‘സുയി ജനറിസ്’ സംബന്ധായം ഉൾപ്പെടെ, പരിശോമിക്കേണ്ടതാണ്.

**വിശദീകരണം-** ഈ വകുപ്പിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിൽ,

(a) *ex-situ conservation*, ജൈവവൈവിധ്യ ഘടകങ്ങളുടെ തനത് വാസസ്ഥലങ്ങൾക്ക് പുറത്തുള്ള സംരക്ഷണം എന്നർഹം.

(b) *in-situ conservation*, തനത് ആവാസ വ്യവസ്ഥകൾ, വാസസ്ഥലങ്ങൾ ഇവയുടെ സംരക്ഷണം, ജീവനക്ഷമമായ സ്വപ്നിഷ്ടിസുകളുടെ വീണ്ടെടുക്കലും സാഭാവിക ചുറ്റുപാടുകളിൽ വെച്ചുള്ള പരിപാലനവും, മെരുക്കിയെടുത്തതോ കൂഷി ചെയ്യപ്പെട്ട നന്ദോ ആയ സ്വപ്നിഷ്ടിസുകളുടെ പ്രത്യേക സഭാവ വിശേഷങ്ങൾ രൂപപ്പെട്ട ചുറ്റുപാടുകളിൽ വെച്ചുള്ള സംരക്ഷണം എന്നർഹം.



### 37. ജൈവവൈവിധ്യ പെത്തുക സ്ഥാനങ്ങൾ (Heritage sites)

(1) നിലവിലുള്ള മറ്റൊരെക്കിലും നിയമത്തിന് കോട്ടേം തട്ടാത്ത രീതിയിൽ, സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് അപൂപ്രോഗ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച്, ഈ ആക്കട പ്രകാരം ജൈവവൈവിധ്യ പ്രാധാന്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങളെ പെത്തുക സ്ഥാനങ്ങളായി ഒരുദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(2) സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് കേന്ദ്ര സർക്കാരുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് അതുരു പെത്തുക സ്ഥാനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിനും സംരക്ഷണത്തിനും വേണ്ട ചട്ടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാവുന്നതാണ്.



(3) സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് അപ്രകാരമുള്ള വിജ്ഞാപനം മുലം സാമ്പത്തികമായി ബാധിച്ച ജനവിഭാഗങ്ങളെയോ, ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിയെയോ പുനരായിവസിപ്പിക്കുവാനോ അവർക്ക് നഷ്ട പരിഹാരം കൊടുക്കുവാനോ ഉള്ള പദ്ധതികൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

### 38 വംശനാശ ഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന സ്പീഷിസുകളെ സംബന്ധിച്ച് വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാരിൻ്റെ അധികാരം

നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമാകാത്ത രീതിയിൽ കേന്ദ്രസർക്കാർ സംസ്ഥാനസർക്കാരുമായി ആലോചിച്ച് വംശനാശ ഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന സ്പീഷിസുകളെയോ സമീപ ഭാവിയിൽ വംശനാശം സംഭവിച്ചേക്കാ വുന്ന സ്പീഷിസുകളെയോ കണ്ണടത്തി അപൂപ്രോഗ വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെട്ടുവിക്കുകയും അവയുടെ ശ്രേഖനം നിരോധിക്കുകയോ നിയന്ത്രിക്കുകയോ, അപ്രകാരമുള്ള സ്പീഷിസുകളെ പുനരായിവസിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുവാനുള്ള യുക്തമായ നടപടികൾ എടുക്കുകയോ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

### 39. സുക്ഷിപ്പുകേന്ദ്രം (Repositories) തെരഞ്ഞെടുക്കുവാനുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാരിൻ്റെ അധികാരം

(1) ഈ ആക്കട അനുസരിച്ച് വിവിധ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സുക്ഷിപ്പ് കേന്ദ്രങ്ങളായി ചീല സ്ഥാപനങ്ങളെ കേന്ദ്രസർക്കാരിന് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അന്തോറിറ്റിയുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് കണ്ണടത്താവുന്നതാണ്.

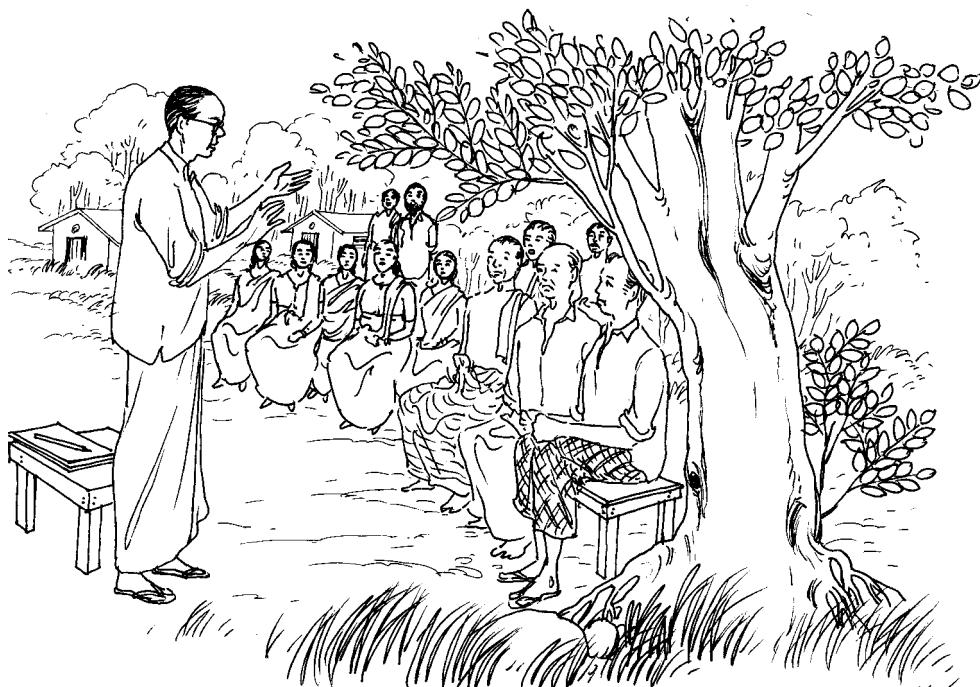
(2) സുക്ഷിപ്പുകേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ട ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ തെളിവിലേക്കായി മാതൃകകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവ സുരക്ഷിതമായി സുക്ഷിപ്പേണ്ടതാണ്.

(3) ഒരു വ്യക്തി ഒരു ജീവവർഗ്ഗത്തിന്റെ (taxon) പുതിയ അവാന്തരവിഭാഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയാൽ ആ വിവരം മുൻ പറഞ്ഞ സ്ഥാപനങ്ങളിലേതിലെക്കില്ലോ അറിയിക്കേണ്ടും തെളിവിലേക്കായി മാത്രുക (Voucher specimen) നിക്ഷേപിക്കേണ്ടതുമാണ്.

#### **40. ചീല ജൈവ വിഭവങ്ങളെ ഔദിവാക്കാനുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അധികാരം**

ഈ ആക്കടിൽ എന്തുതന്നെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, കേന്ദ്രസർക്കാരിന് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുമായി ആലോചിച്ച് സാധാരണയായി ചരക്കു കളായി വ്യാപാരം ചെയ്യപ്പെടുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഏത് ഈന്ന അർക്കും ഈ ആക്ക് ബാധകമല്ലെന്ന് ഒരോധാർമ്മിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം മുഖേന പ്രവ്യാപിക്കാവുന്നതാണ്.

## ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മറ്റികൾ



### 41. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മറ്റി രൂപീകരണം

(1) എല്ലാ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം, സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം മുഖ്യ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാനും ആവാസ വ്യവസ്ഥകളുടെ പരിപാലനം, പാരമ്പര്യ മുന്നായർ, നാടൻ മുന്നായർ, വളർത്തിനങ്ങൾ, പോറ്റ് കനുകക്കാലികൾ, സുക്കംമാണുകൾ, ഇവയുടെ സംരക്ഷണം ആദിയാധവരയെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുവാനും ജൈവവൈവിധ്യ സംബന്ധമായ അറിവുകളുടെ കാലാനുസൃതമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുവാനും, തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിധിയിലൂള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മറ്റികൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

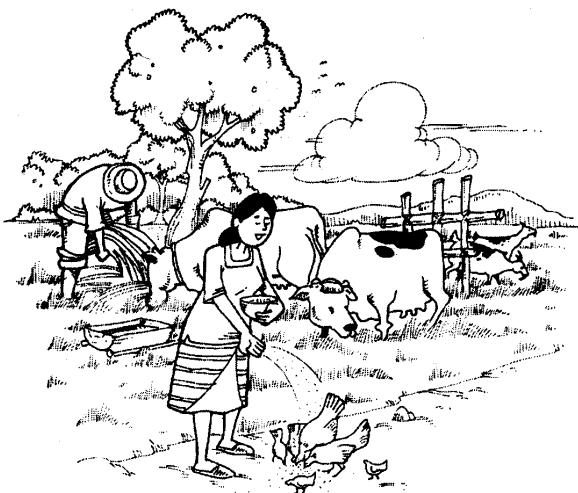
ഈ ഉപവകുപ്പിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിൽ,

(a) ‘കൃഷിയിനം’ (Cultivar), കൃഷിയിലൂടെ ഉത്പാദിതമായതോ കൃഷിയിൽ തുടർന്ന് നില നിർത്തിപ്പോന്നതോ അമവാ കൃഷിക്കായി പ്രത്യേക ഉദ്ദേശ്യത്തോടു കൂടി സാഭാവതുപരമായണം നടത്തിയതോ ആയ സസ്യയിനം എന്നർഹമാണ്.

(b) ‘നാടൻ മുന്തി’ (Folk variety), കർഷകർ അവർക്കിടയിൽ അനൗപചാരികമായി വികസിപ്പിച്ചട്ടുകൂക്കയും വളർത്തിയെടുക്കുകയും, കൈമാറുകയും ചെയ്തു വനി രൂപ സസ്യങ്ങിനും എന്നർമ്മം.

(c) ‘പ്രാചീന മുന്തിൾ’ (Land race), പുരാതന കാലത്തെ കർഷകരും അവരുടെ പിൻഗാമികളും പ്രാചീന കാലം മുതൽ വളർത്തിയ “പ്രാകൃത” കൃഷിയിനും എന്നർമ്മം.

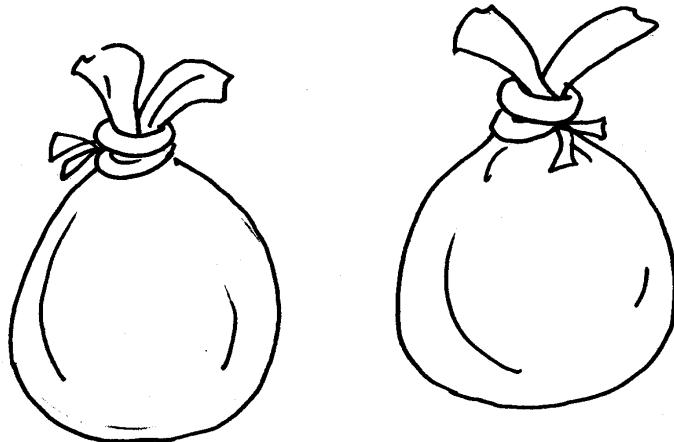
(2) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡും ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികളുമായി ആലോചിപ്പത്തിന് ശേഷം മാത്രമേ അവയുടെ പ്രദേശിക പരിധിയിൽ വരുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ജൈവവിവേങ്ങളുടെയും ജൈവവൈവിധ്യ സംഖ്യയായ



അറിവുകളുടെ മേലുമുള്ള എത്ര തീരുമാനവും കൈകൈക്കാളാൻ പാടുള്ളു.

(3) ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മിറ്റികൾക്ക് അവയുടെ പ്രദേശിക പരിധിയിൽ പ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും വാനിജ്യപരമായ ഉദ്ദേശ്യത്തിന് ജൈവവിവേങ്ങൾ, തത്സംബന്ധമായ അറിവുകൾ എന്നിവ പ്രാപ്യമാക്കുന്നതോ ശേഖരിക്കുന്നതോ ആയ വ്യക്തിയോട് ശേഖരണ ചാർജ്ജ് ചുമതാവുന്നതാണ്.

## തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ട്



### 42. തദ്ദേശ ജൈവ വൈവിധ്യ ഫണ്ടിലേക്കുള്ള ഗ്രാന്റുകൾ

നിയമസഭയിൽ തത്സംബന്ധമായ നിയമം മുൻപേന മുറപ്പകാരമുള്ള ധനവിനിയോഗം വ്യവസ്ഥ ചെയ്ത ശേഷം സംസ്ഥാനസർക്കാർ ഈ ആക്ടിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിലേക്കായി ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണെന്ന് കരുതുന്ന പ്രകാരമുള്ള തുകകൾ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന് ഗ്രാന്റായോ ലോൺ ആയോ നൽകേണ്ടതാണ്.

### 43. തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ട് രൂപീകരണം

(1) സംസ്ഥാനസർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്തതും ഏതെങ്കിലും സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം പ്രവർത്തിക്കുന്നതുമായ ഓരോ പ്രദേശത്തും തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ട് എന്ന് വിളിക്കുന്ന ഒരു ഫണ്ട് സ്ഥാപിക്കപ്പെടേണ്ടതാകുന്നു. താഴെപ്പറയുന്ന തുകകൾ ഈ ഫണ്ടിൽ വരവ് വെക്കപ്പെടണം.

- (a) 42-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ഗ്രാന്റുകൾ, ലോൺകൾ;
- (b) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി നൽകുന്ന ഗ്രാന്റുകൾ, ലോൺകൾ;
- (c) സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യബോർഡ് അനുവദിക്കുന്ന ഗ്രാന്റുകൾ, ലോൺകൾ;
- (d) ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മിറ്റികൾക്ക് 41-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (3) പ്രകാരം ലഭിക്കുന്ന ഫീസ്;
- (e) തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ടിലേക്ക് സംസ്ഥാനസർക്കാർ തീരുമാനിച്ചുക്കാവുന്ന ഏത് സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന തുകകൾ;

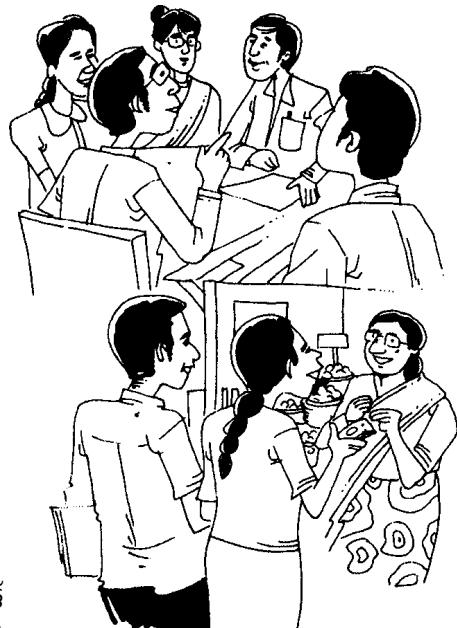
#### **44. തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ടിന്റെ വിനിയോഗം**

(1) ഉപവകുപ്പ് (2) ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യഫണ്ടിന്റെ സുക്ഷിപ്പും ഫണ്ടുപയോഗിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളും സംസ്ഥാനസാർക്കാറിനാൽ നിർദിഷ്ടമായെങ്കാവുന്ന രീതിയിലാക്കണം.

(2) തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ട് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ ജൈവവൈവിധ്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിനും ദ്രോഡിസാഹനത്തിനും വേണ്ടിയും ജൈവവൈവിധ്യം കാത്തുസുക്ഷിച്ചു പോന്ന സമൂഹത്തിന് പ്രയോജനം ലഭിക്കത്തക്ക രീതിയിലും ജൈവവൈവിധ്യവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന രീതിയിലും ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

#### **45. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികളുടെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട്**

തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ടിന്റെ പ്രാബേശിക സുക്ഷിപ്പുകാരനായ വ്യക്തി, ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും മുൻ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ അതിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പുർണ്ണ വിവരങ്ങൾ അടങ്കിയ ഒരു വാർഷിക റിപ്പോർട്ട്, നിർദിഷ്ട ഫോറത്തിൽ നിർദിഷ്ട സമയത്ത് തയ്യാറാക്കേണ്ടതും അതിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.



#### **46. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികളുടെ അക്കൗൺടുകളുടെ ഓഡിറ്റ്**

ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റിയുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ സംസ്ഥാനത്തിലെ അക്കൗണ്ടന്റെ ജനറലുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് നിർദിഷ്ടമായ പ്രകാരമുള്ള രീതിയിൽ സുക്ഷിക്കുകയും ഓഡിറ്റ് ചെയ്ത് അക്കൗണ്ടിന്റെ പകർപ്പ് ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് സഹിതം നിർദിഷ്ട തീയതിക്ക് മുമ്പ് ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിൽ സമർപ്പിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

#### **47. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റിയുടെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ടും മറ്റും ജില്ലാ മജിസ്ട്രേറ്റിന് സമർപ്പിക്കണം**

41-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം നിലവിൽ വന്ന ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന ഓരോ തദ്ദേശ സ്ഥാപനവും 45, 46 വകുപ്പുകളിൽ പറയുന്ന വാർഷിക റിപ്പോർട്ടും ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടും സഹിതം ഓഡിറ്റ് ചെയ്ത് അക്കൗണ്ടുകളുടെ പകർപ്പും തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അധികാര പരിധിയുള്ള ജില്ലാ മജിസ്ട്രേറ്റിന് സമർപ്പിക്കാൻ നടപടിയെടുക്കേണ്ടതാണ്.

## പലവക

### 48. ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കുവാൻ ബാധ്യസ്ഥമായിരിക്കും

(1) ഈ ആക്ടിൽ മുൻപിന്തെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് കോട്ടം തട്ടാതെ ഈ ആക്ട് അനുസരിച്ചുള്ള ചുമതലകളും കടമകളും നിർവഹിക്കുന്നതിൽ; നയപരമായ പ്രശ്നങ്ങളിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ അപ്പേപ്പാൾ രേഖാമുലം നൽകുന്ന പ്രകാരമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിക്കുവാൻ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ബാധ്യസ്ഥമാണ്.

എന്നിരുന്നാലും ഈ ഉപവകുപ്പനുസരിച്ച് എന്നെങ്കിലും നിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിന് മുമ്പ് പ്രായോഗികമാകുന്നിടത്തോളം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് അതിന്റെ അഭിപ്രായം പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ അവസരം നൽകേണ്ടതാണ്.

(2) ഒരു പ്രശ്നം നയപരമാണോ അല്ലയോ എന്നതിൽ കേന്ദ്രസർക്കാർ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കും.

### 49. നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുവാനുള്ള സംസ്ഥാനസർക്കാരിന്റെ അധികാരം

(1) ഈ ആക്ടിൽ മുൻപിന്തെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് കോട്ടം തട്ടാതെ ഈ ആക്ട് അനുസരിച്ചുള്ള ചുമതലകളും കടമകളും നിർവഹിക്കുന്നതിൽ; നയപരമായ പ്രശ്നങ്ങളിൽ സംസ്ഥാനസർക്കാർ അപ്പേപ്പാൾ രേഖാമുലം നൽകുന്ന പ്രകാരമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിക്കുവാൻ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് ബാധ്യസ്ഥമാണ്.

എന്നിരുന്നാലും ഈ ഉപവകുപ്പനുസരിച്ച് എന്നെങ്കിലും നിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിന് മുമ്പ് പ്രായോഗികമാകുന്നിടത്തോളം സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന് അതിന്റെ അഭിപ്രായം പറയുവാൻ അവസരം നൽകേണ്ടതാണ്.

(2) ഒരു പ്രശ്നം നയപരമാണോ അല്ലയോ എന്നതിൽ സംസ്ഥാനസർക്കാർ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കും.

### 50. സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകൾ തമിലുള്ള തർക്കങ്ങൾ

(1) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയും ഒരു സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡും തമിൽ തർക്കം ഉണ്ടായാൽ താത്പര്യം അനുസരിച്ച് ഒന്നുകിൽ മേൽപ്പറത്ത അതോറിറ്റിക്ക്, അല്ലെങ്കിൽ ബോർഡിന് നിർദ്ദിഷ്ട സമയത്തിനകം കേന്ദ്രസർക്കാരിന് അപ്പീൽ നൽകാവുന്നതാണ്.

(2) ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം നൽകുന്ന അപ്പീൽ കേന്ദ്രസർക്കാരിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ട മായ ഫോറത്തിലായിരിക്കണം.

(3) അപ്പീൽ തീർപ്പു കൽപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി കേന്ദ്രസർക്കാരിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായ പ്രകാരത്തിലായിരിക്കണം.

എന്നിരുന്നാലും അപ്പീൽ തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് കക്ഷികൾക്ക് പരിയുവാ നുള്ളത് കേൾക്കാൻ അവസരം നൽകേണ്ടതാണ്.

(4) സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകൾ തമിൽ തർക്കങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക് വിഭാഗതാണ്.

(5) ഉപവകുപ്പ് (4) പ്രകാരം തർക്കങ്ങൾ വിചാരണ ചെയ്യുന്നോൾ, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി സംബന്ധിക നീതിയുടെ തത്വങ്ങൾ മാർഗനിർദ്ദേശമാ കുകയും കേന്ദ്രസർക്കാരിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ടമായ നടപടികൾ പിന്തുടരുകയും വേണം.

(6) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക് ഈ വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് അതിന്റെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ 1908-ലെ സിവിൽ നടപടി നിയമ സംഹിതയുസ രിച്ച് സിവിൽ കോടതിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്ന എല്ലാ അധികാരങ്ങളും താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും.

(a) ഏതൊരാൾക്കും സമർപ്പിച്ചുവാനും ഹാജരാകുവാൻ നിർബന്ധിക്കുവാനും സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്ത് വിസ്തരിക്കുവാനും;

(b) ആവശ്യമായ രേഖ കണ്ണടത്തുന്നതിനും ഹാജരാക്കിക്കുന്നതിനും;

(c) സത്യവാദ്ധമുലം മുവേദ തെളിവ് സ്വീകരിക്കുവാൻ;

(d) സാക്ഷികളെ വിസ്തരിക്കുവാനും, രേഖകൾ പരിശോധിക്കുവാനും

(e) തീർപ്പുകൾ പുനഃപരിശോധിക്കുവാനും;

(f) കൃത്യവിലോപത്തിന് അപേക്ഷ നിരസിക്കുവാനും അല്ലെങ്കിൽ എക്സ് പാർട്ടിയായി തീർപ്പുകൽപ്പിക്കുവാനും;

(g) കൃത്യവിലോപത്തിന് തള്ളിയ ഉത്തരവോ എക്സ് പാർട്ടിയായി കൽപ്പിച്ച ഉത്തരവോ നീക്കം ചെയ്യുവാൻ;

(h) നിർദ്ദിഷ്ടമായെങ്കാവുന്ന മറ്റൊരു കാര്യവും.

(7) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻപാകെയുള്ള ഓരോ നടപടിയും ഇൻഡ്യൻ പീനൽ കോഡിലെ 193 മും 228 മും വകുപ്പുകളുടെ വിവക്ഷയിൽ ജൂഡിഷ്യൽ നടപടിയായും, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി 1973 ലെ ക്രിമിനൽ പ്രോസൈല്യർ കോഡിലെ 195-ാം വകുപ്പിന്റെയും 261-ാം അധ്യായത്തിന്റെയും വിവക്ഷയിൽ ഒരു സിവിൽ കോടതിയായും കരുതപ്പെടും.

## **51. ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെയും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിയെല്ലാം ഉദ്യോഗസ്ഥരും, മെംബർമാരും സർക്കാരുടെയോഗസ്ഥരായി കണക്കാക്കപ്പേണ്ടതാണ്**

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെയോ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിയെല്ലാം ഓഫീസർമാരും ജീവനക്കാരും ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പിന്തുടര്ന്ന് പ്രവർത്തിക്കുമ്പോൾ, ഇൻഡ്യൻ ശിക്ഷാനിയമ സംഹിതയിലെ 21-ാം വകുപ്പിൽ പറയുന്ന അർമ്മതിലുള്ള സർക്കാരുടെയോഗസ്ഥരായി കരുതപ്പെടുന്ന തായിരിക്കും. ഇൻഡ്യൻ പീനൽ കോഡിൽ 21-ാം വകുപ്പിലെ ഈ ആക്ട് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നത് പ്രകാരം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെയും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിയെല്ലാം ഉദ്യോഗസ്ഥരും, മെംബർമാരും അവരുടെ കൃത്യ അർ നിർവ്വഹിക്കുമ്പോൾ പൊതുസേവകരായി കണക്കാക്കപ്പേണ്ടവരാണ്.

## **52. അപീൽ നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച്**

ഈ ആക്ട് പ്രകാരം ഒരു വ്യക്തിക്ക് പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ സംബന്ധിച്ച് അതിൽ സംശയിക്കപ്പെടുമെങ്കിൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയോ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിയോ പ്രതികുലമായ തീർപ്പോ ഉത്തരവോ പൂരപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ തീർപ്പോ ഉത്തരവോ കൈപ്പറ്റി 30 ദിവസത്തിനകം ഹൈക്കോടതി മുമ്പാകെ അപീൽ സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നിരുന്നാലും നിശ്ചിത സമയത്തിനുള്ളിൽ അപീൽ ബോധിപ്പിക്കാതിരുന്നതിന് മതിയായ കാരണം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഹൈക്കോടതിക്ക് ബോധ്യപ്പെടുന്ന പക്ഷം വിഞ്ഞും 30 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ അപീൽ സമർപ്പിക്കുവാൻ അവസരം നൽകാവുന്നതാണ്.

## **53. തീർപ്പോ ഉത്തരവോ നടപ്പാക്കൽ**

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെയോ, സംസ്ഥാനജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിയെല്ലാം ഈ ആക്ട് അനുസരിച്ച് പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് തീരുമാനമോ, ഉത്തരവോ, അതോറിറ്റിയുടെയോ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിയെല്ലാം തീരുമാനത്തിനോ ഉത്തരവിനോ എത്രിരെ ഹൈക്കോടതി പൂരപ്പെടുവിച്ച് ഉത്തരവിനോ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ഏതെങ്കിലും ഓഫീസറോ, ഹൈക്കോടതി രജിസ്ട്രാറോ നൽകുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഒരു സിവിൽ കോടതി വിധിയായി കരുതപ്പെടുന്നതും സിവിൽ കോടതിവിധി നടപ്പാക്കുന്ന അതേ രീതിയിൽ തന്നെ നടപ്പാക്കാവുന്നതും ആണ്.

**വിശദീകരണം-** ഈ വകുപ്പിന്റെയും 52-ാം വകുപ്പിന്റെയും ഉദ്ദേശ്യത്തിലേക്കായി “സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്” എന്ന പ്രയോഗത്തിൽ 22-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (2) അനുസരിച്ചുള്ള അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും ആ ഉപവകുപ്പിന്റെ സോപാധിക വകുപ്പനുസരിച്ച് ഏൽപ്പിക്കപ്പെട്ട വ്യക്തിയോ, വ്യക്തികളുടെ കൂട്ടമോ ഉൾപ്പെടും; അപകാരമുള്ള വ്യക്തിയെയോ വ്യക്തികളുടെ കൂട്ടത്തെയോ സംബന്ധിച്ച് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് അപകാരമുള്ള വ്യക്തിയെ, വ്യക്തികളുടെ കൂട്ടമോ ആരാണോ അവർ നൽകേണ്ടതാണ്.

#### **54. ഉത്തമവിശ്വാസത്തിൽ ചെയ്ത കൃത്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണം**

കേന്ദ്രസർക്കാരോ, സംസ്ഥാന സർക്കാരോ, കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെയോ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും ഓഫീസർ, ഭേദഗതിയും ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയും ഒന്നേയാണ് സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും മംബൻ, ഓഫീസർ, ജീവനക്കാരൻ മുതലായവർ ഈ ആക്ടം അതിന് കീഴിലുണ്ടാക്കിയ പട്ടങ്ങളോ നിയമ വ്യവസ്ഥകളോ അനുസരിച്ച് ഉത്തമ വിശ്വാസത്തിൽ ചെയ്തതോ ചെയ്യുവാനും ശ്രദ്ധിച്ചുതോ ആയ യാതൊരു കൃത്യത്തിനും എതിരെ വ്യവഹാരങ്ങളോ ശിക്ഷണ നടപടികളോ മറ്റ് നിയമ നടപടികളോ നിലനിൽക്കുന്നതല്ല.

#### **55. പിഛ ഇഞ്ചാക്കൽ സംബന്ധിച്ച്**

(1) 3, 4, 6 വകുപ്പുകൾ ലംഗ്ലിക്കുകയോ ലംഗ്ലിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവർക്ക് പരമാവധി അഖി വർഷം വരെ തടവോ അമവാ പരമാവധി പത്ത് ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഛ യോ രണ്ടും കൂടിയോ, വരുത്തിയ നാശം പത്ത് ലക്ഷം കവിത്താൽ അങ്ങനെയുള്ള നാശ തതിന് തുല്യമായ തുകയ്ക്കോ ശിക്ഷ നൽകപ്പെടാവുന്നതാണ്.

(2) 7-ാം വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകളോ അബ്ലൂഫിൽ 24-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച് ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവോ ലംഗ്ലിക്കുകയോ ലംഗ്ലിക്കുവാൻ പേരിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതൊരാളും പരമാവധി മൂന്ന് വർഷം തടവിനോ, പരമാവധി 5 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഛയടക്കാനോ, രണ്ടിനും കൂടിയോ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതായിരിക്കും.

#### **56. കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ഭേദഗതിയും ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യബോർഡ്, ആയവയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളോ ഉത്തരവു കളോ ലംഗ്ലിക്കപ്പെട്ടാലുള്ള പിഛ**

കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാനസർക്കാരിന്റെയോ, ഭേദഗതിയും ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെയോ, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെയോ, ഏതെങ്കിലും നിർദ്ദേശമോ ഉത്തരവോ ലംഗ്ലിക്കുന്ന ഏതൊരാളും, അതിന് ഈ ആക്ടിൽ പ്രത്യേക ശിക്ഷ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ പരമാവധി ഒരു ലക്ഷം രൂപ പിഛയടക്കാൻ ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതായിരിക്കും. കൂറം തുടരുന്ന പക്ഷം അങ്ങനെ തുടരുന്ന ഒരോ ദിവസ തേതക്കും രണ്ട് ലക്ഷം രൂപ വീതം പിഛയടക്കാൻ ശിക്ഷിക്കപ്പെടും.

#### **57. കമ്പനികളുടെ കുറ്റം**

(1) എന്നാൽ ആക്ട് പ്രകാരം കുറ്റമോ, ലംഗ്ലനമോ ഒരു കമ്പനി ചെയ്താൽ കുറ്റമോ, ലംഗ്ലനമോ ചെയ്ത സമയത്ത് കമ്പനിയുടെ ഇടപാടുകളുടെ ചാർജ്ജോ, ഉത്തരവാദിത്വമോ വഹിക്കുന്ന ആളും കമ്പനിയും കുറ്റമോ, ലംഗ്ലനമോ ചെയ്തതായി കരുതപ്പെടും.

എന്നിരുന്നാലും കുറ്റമോ ലംഗ്ലനമോ നടന്നത് ആ വ്യക്തിയിറിയാതെന്നുനോ, പ്രസ്തുത വ്യക്തി അപകാരമുള്ള കുറ്റമോ ലംഗ്ലനമോ തടയുന്നതിന് വേണ്ടതു ശുച്ചകാന്തി കാണിച്ചതായോ തെളിയിച്ചാൽ ഈ ഉപവകുപ്പിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന യാതൊരുവിധത്തിലും ഉള്ള ശിക്ഷയ്ക്കും അർഹനാവുകയില്ല.

(2) ഉപവകുപ്പ് (1)-ൽ എന്ത് പരിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും കമ്പനിയുടെ ഡയറക്ടർ, മാനേജർ, സെക്രട്ടറി, ഏതെങ്കിലും ഓഫീസർ ഇവരുടെ സമ്മതത്തോടെയോ ഒരു ശയ്യോടെയോ അല്ലെങ്കിൽ പ്രസ്തുത വ്യക്തികളുടെ ഉപേക്ഷ മുലമോ ആൺ ലംഗം നടന്നിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ പ്രസ്തുത വ്യക്തികൾ കൂടുക്കാരായി കരുതപ്പെടുകയും നടപടി എടുക്കപ്പെടുന്നതും ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതുമായിരിക്കും.

**വിശദീകരണം** ഈ വകുപ്പിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിലേക്കായി,

(a) കമ്പനി, ഏതെങ്കിലും കോർപ്പറേഷൻ എന്നർഹമം; കൂടുവ്യാപാരവും വ്യക്തികളുടെ മറ്റ് സംഘങ്ങളും ഉൾപ്പെടും;

(b) ഡയറക്ടർ, ഏതെങ്കിലും കൂടുവ്യാപാരത്തിന്റെ പകാളി എന്നർഹമം.

## 58. കുറ്റത്തിന്റെ സ്വഭാവം

ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള കുറ്റങ്ങൾ കോടതിയുടെ അനുവാദമില്ലാതെ കേസാക്കാവുന്നതും ജാമ്യമില്ലാത്തതും ആകുന്നു.

## 59. മറ്റ് ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകളും ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകളും

ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ വന്ന വന്യജീവി വകുപ്പിനെ സംബന്ധിച്ച് ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പുറമേയുള്ളതും അവയ്ക്ക് ഹാനിക്കാലാരത്തെ തരത്തിലുമായിരിക്കും.

## 60. സംസ്ഥാനസർക്കാരുകൾക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാനുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അധികാരം

ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകളോ, ചടങ്ങളോ, നിയമവ്യവസ്ഥകളോ അനുസരിച്ചുണ്ടാക്കിയ ഉത്തരവുകൾ സംസ്ഥാനത്ത് പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് കേന്ദ്രസർക്കാരിന് സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാവുന്നതാണ്.

## 61. കേസ് എടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച്

താഴെപ്പറയുന്നവരുടെ പരാതിയിൻമേലില്ലാതെ ഒരു കോടതിക്കും ഈ ആക്ട് അനുസരിച്ചുള്ള കുറ്റത്തിന് കേസ് എടുക്കുവാൻ പാടില്ല.

(a) കേന്ദ്രസർക്കാരോ, ഇതിന് വേണ്ടി കേന്ദ്രസർക്കാർ അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഏതെങ്കിലും അധികാര സമിതിയുടെയോ, ഓഫീസറുടെ;

(b) അപ്രകാരമുള്ള കുറ്റത്തിന് പരാതികൊടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായി കേന്ദ്രസർക്കാരിനോ, കേന്ദ്രസർക്കാർ മുൻ പരിഞ്ഞ പ്രകാരം അധികാരപ്പെടുത്തിയ അതോടു കൂടി ഓഫീസർക്കോ 30 ദിവസത്തിൽ കുറയാത്ത നോട്ടീസ് നൽകിയ ഏതെങ്കിലും പ്രയോജനാവകാശി.

## 62. കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ ചടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാനുള്ള അധികാരം

(1) കേന്ദ്രസർക്കാരിന് ഒരുദ്ദേശിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം മുഖ്യമായി ഇവ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനുള്ള ചടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) മുൻപറിഞ്ഞ അധികാരത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയെ ബാധിക്കാതെ അപ്രകാരമുള്ള ചടങ്ങളിൽ താഴപ്പൂര്യനു കാര്യങ്ങൾക്കോ അവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(a) 9-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചെയർപേഴ്സണൽയും മെമ്പർമാരുടെയും സേവന വ്യവസ്ഥകൾ;

(b) 10-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചെയർപേഴ്സണൽ അധികാരങ്ങളും കടമകളും;

(c) 12-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം യോഗങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിനെ സംബന്ധിച്ച് നടപടികൾ;

(d) 19-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം നടത്തപ്പട്ടനു പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റുടുക്കേണ്ടതിന്റെ അപേക്ഷാ ഫോറവും, ഫീസും;

(e) 19-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം അപേക്ഷ കൊടുക്കുന്ന രീതിയും അപേക്ഷ ഫോറവും;

(f) 20-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം ജൈവവിഭവങ്ങളും തത്സംബന്ധമായ അറിവുകളും കൈമാറുന്നതിന് ഉള്ള അപേക്ഷാ ഫോറവും രീതിയും;

(g) ദേശിയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കേണ്ട ഫോറവും സമയവും 28-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ചെലവുകളുടെ കണക്കുകൾ ഓഡിറ്റ് ചെയ്ത പകർപ്പും ഓഡിറ്ററുടെ റിപ്പോർട്ടും സമർപ്പിക്കേണ്ട തിയതിയും;

(h) 29-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം അക്കൗൺറിൽ വാർഷിക സ്റ്റാറ്റംെറ്റ് സമർപ്പിക്കേണ്ട ഫോറവും;

(i) 50-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം അപ്പീൽ സമർപ്പിക്കേണ്ട സമയ പരിധിയും ഫോറവും; അപ്പീൽ തീർപ്പാക്കുന്നതിനും വിചാരണ ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള നടപടികൾ;

(j) 50-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പിലെ (6) വൺഡം (h) പ്രകാരം ദേശിയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് കൂടുതൽ കാര്യങ്ങളിൽ പ്രയോഗിക്കാവുന്ന സിവിൽ കോടതിയുടെ അധികാരം;

(k) 61-ാം വകുപ്പിന്റെ വൺഡം (b) പ്രകാരം അറിയിപ്പ് നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച്;

(l) ചട്ടപ്രകാരം നിർദിഷ്ടമാക്കേണ്ടതും നിർദിഷ്ടമാക്കാവുന്നതുമായ മറ്റു വല്ല കാര്യങ്ങളും

(3) ഈ വകുപ്പുസ്ഥിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന ഓരോ ചട്ടവും വ്യവസ്ഥയും അതുണ്ടാക്കി കഴിയുന്നതു വേഗത്തിൽ പാർലമെന്റ് സമേളനം നടക്കുന്നേം, മൊത്തം 30 ദിവസ കാലം, അത് ഒരു സമേളനത്തിലോ, തുടർച്ചയായി രണ്ടോ അതിലധികമോ സമേളനങ്ങളിലോ ആകാം, പാർലമെന്റിന്റെ ഓരോ സഭയിലും വൈക്കേണ്ടതാണ്. മേൽപ്പറിഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള സമേളനമോ തുടർച്ചയായ സമേളനങ്ങളോ അവസാനിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്

ഇരു സഭകളും യോജിച്ച് ചട്ടതിലോ വ്യവസ്ഥയിലോ വല്ല മാറ്റം വരുത്തുകയോ ചട്ടമോ വ്യവസ്ഥയോ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതില്ലെന്ന് തീരുമാനിക്കുകയോ ചെയ്താൽ അതിൽ പിന്നെ ആ ചട്ടത്തിനോ വ്യവസ്ഥക്കോ അപ്രകാരം മാറ്റം വരുത്തിയ രൂപത്തിലേ പ്രാബല്യമുണ്ടാകുകയുള്ളൂ, അമവാ പ്രാബല്യമില്ലാതാകുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ അപ്രകാരമുള്ള മാറ്റവും ദുർബലപ്പെടുത്തലും ആ ചട്ടം അമവാ വ്യവസ്ഥയു സതിച്ച് അതിന് മുന്പ് ചെയ്ത യാതൊന്നിനെയും ബാധിക്കുന്നതല്ല.

### **63. സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള അധികാരം**

(1) സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് ഒരുദ്ദോഗിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം മുഖ്യമായ അട്ടാളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനുള്ള ചട്ടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) മുൻപറിഞ്ഞ അധികാരത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയെ ബാധിക്കാതെ അപ്രകാരമുള്ള ചട്ടങ്ങളിൽ താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കോ അവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനോ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് ഈ നിയമത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം നടപ്പിലാക്കുന്നതിലേക്കാവശ്യമായ ചട്ടങ്ങൾ താഴെ പറയുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ നിർമ്മിക്കാവുന്നതും പൊതുവിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാവുന്നതുമാണ്.

(a) 23-ാം വകുപ്പിന്റെ വണ്ണം (c) പ്രകാരം സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് നിർവ്വഹിക്കേണ്ട മറ്റ് ചുമതലകൾ;

(b) 24 -ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം മുൻകൂട്ടി അറിയിപ്പ് നൽകുന്ന തിനുള്ള പോറം;

(c) 33-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് അവതരിപ്പിക്കേണ്ട സമയവും തയ്യാറാക്കേണ്ട പോറവും;

(d) 34-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാർ അക്കാദമിക്കൾ സുക്ഷിക്കേണ്ട രീതിയും ഓഡിറ്റ് ചെയ്യേണ്ട വിധവും ഓഡിറ്റ് ചെയ്ത പകർപ്പും ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടും സമർപ്പിക്കേണ്ട തീയതി;

(e) 37-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ദേശീയ പെത്തുകസ്ഥാനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പും സംരക്ഷണവും;

(f) ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ടിന്റെ സുക്ഷിപ്പും നടത്തിപ്പും, 44-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം ജൈവവൈവിധ്യഫണ്ട് ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടുന്ന ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ;

(g) 45-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും അവതരിപ്പിക്കേണ്ട സമയവും തയ്യാറാക്കേണ്ട പോരവും;

(h) തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ടിന്റെ അക്കാദമിക്കൾ സുക്ഷിക്കുകയും 46-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഓഡിറ്റ് ചെയ്യേണ്ട വിധവും ഓഡിറ്റ് ചെയ്ത പകർപ്പും ഓഡിറ്റർ റിപ്പോർട്ടും സമർപ്പിക്കേണ്ട സമയം;

(i) എടുത്ത് പറയേണ്ടതും പറയേതകാവുന്നതുമായ മറ്റ് കാര്യങ്ങൾ

3. ഈ വകുപ്പ് പ്രകാരം സംസ്ഥാനസർക്കാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങൾ സംസ്ഥാന നിയമ സഭയുടെ മുമ്പാകെ, രണ്ടു സഭകൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഓരോന്നിന്റെയും, ഒന്ന് മാത്രമേ ഉള്ളവെക്കിൽ അതിന്റെയും അവ ഉണ്ടാക്കികഴിയുന്നതെ വേഗത്തിൽ വെക്കേ സംഭവാണ്.

#### **64. വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള അധികാരം**

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്സ് കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അനുവാദത്തോടെ ഗസറ്റ് വിജ്ഞാപനം മുമ്പേന് ഈ ആക്ടിന്റെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ പ്രാവർത്തിക മാക്കുവാൻ വേണ്ട വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

#### **65. പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുവാനുള്ള അധികാരം**

(1) ഈ ആക്ടിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിൽ എന്തെങ്കിലും പ്രശ്നം ഉൽപ്പെടുച്ചാൽ കേന്ദ്രസർക്കാരിന് ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ ഉത്തരവ് മുമ്പേന് പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നിരുന്നാലും ഈ ആക്ട് നിലവിൽ വന്ന് രണ്ടു വർഷത്തിന് ശേഷം ഉത്തരവു കൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ പാടില്ല.

(2) ഈ വകുപ്പ് അനുസരിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന ഒരോ ഉത്തരവും അത് ഉണ്ടാക്കികഴിയുന്നതെ വേഗത്തിൽ പാർലമെന്റിന്റെ ഇരുസഭകളുടെയും മുമ്പാകെ വെക്കേണ്ടതാണ്.

സുഭാഷ് സി. ജെയ്സ്  
സെക്രട്ടറി, ഭാരത സർക്കാർ

# **കേരളത്താർധിയുട്ടുംബൾ 2004**



# പരിസ്ഥിതി വനം മന്ത്രാലയം വിജ്ഞാപനം

നൃഡിയൻ; 2004 ഏപ്രിൽ 15-ാം തീയതി

ജി. എസ് . ആർ 261 (ഇ).- ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002-ൽ 62-ാം വകുപ്പ് നൽകുന്ന അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി (ചെയർപോഴ്സൺസ്റ്റും മറ്റ് മെമ്പർമാരുടെയും ശമ്പളം, അലവർസ്, സേവന വ്യവസ്ഥകൾ) ചടങ്ങൾ 2003 ദുർബലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും, അങ്ങനെ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നതിന് മുൻപ് ചെയ്യുകയോ, ചെയ്യാതിരിക്കുകയോ ചെയ്ത വല്ലതുമൊഴികെ, കേന്ദ്രസർക്കാർ താഴെപ്പറയുന്ന ചടങ്ങൾ ഇതിനാൽ ഉണ്ടാക്കുന്നു; അതായത്;-

## ജൈവവൈവിധ്യ ചടങ്ങൾ 2004

### 1. ചുരുക്കപ്പേര്, പ്രാബല്യം

- (1) ഈ ചടങ്ങൾ ജൈവവൈവിധ്യ ചടങ്ങൾ എന്നു വിളിക്കപ്പെടും.
- (2) അവ 2004 ഏപ്രിൽ 15 തീയതി പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതാണ്.

### 2. നിർവ്വചനങ്ങൾ

- (a) ‘ആക്ക്’,- 2002-ലെ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് (2003 ലെ 18-ാം നന്ദി) എന്നർഹമാ;
- (b) ‘അതോറിറ്റി’,- 8-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി എന്നർഹമാ;
- (c) ‘ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികൾ’,- 41-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം ഒരു തദ്ദേശ സ്ഥാപനം മുഖ്യമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത് എന്നർഹമാ;
- (d) ‘ചെയർപോഴ്സൻ’,- സന്ദർഭമനുസരിച്ച് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെയോ, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെയോ ചെയർപോഴ്സൻ എന്നർഹമാ;
- (e) ‘ഫീ’,- പട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രകാരം ഉള്ള ഏതെങ്കിലും ഫീസ് എന്നർഹമാ;
- (f) ‘ഫോറം’,- ഈ ചടങ്ങൾക്ക് അനുബന്ധമായി കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഫോറം എന്നർഹമാ;
- (g) ‘മെമ്പർ’- സന്ദർഭമനുസരിച്ച് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെയോ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെയോ, ചെയർപോഴ്സൻ ഉൾപ്പെടെയുള്ള മെമ്പർ എന്നർഹമാ.

- (h) ‘വകുപ്പ്’, - ജൈവവൈവിധ്യ ആട്ക്കിലെ വകുപ്പ് എന്നർമ്മം;
- (i) ‘സൈക്രട്ടറി’, -അതോറിറ്റിയുടെ മുഴുവൻ സമയ സൈക്രട്ടറി എന്നർമ്മം;
- (j) ഈ ചടങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതും പക്ഷേ നിർവ്വചിച്ചിട്ടില്ലാത്തും, എന്നാൽ ആട്ക്കിൽ നിർവ്വചിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ വാക്കുകൾക്കും പ്രയോഗങ്ങൾക്കും ആട്ക്കിൽ അവ യങ്ക് നല്കിയിട്ടുള്ള അർമ്മങ്ങൾ ധമാക്രമം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്;

### **3. ചെയർപോഴ്സനെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന്റെയും നിയമിക്കുന്നതിന്റെയും രീതി**

(1) അതോറിറ്റിയുടെ ചെയർപോഴ്സന് കേന്ദ്രസർക്കാരിനാൽ നിയമിക്കപ്പെട്ടേണ്ടതാണ്.

(2) ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം ചെയർപോഴ്സന്റെ നിയമനം ബൈപ്പുട്ടേണ്ട വഴിയോ, കേന്ദ്രസർക്കാരിന് പുറത്ത് നിന്നൊം ആയിരിക്കണം. ബൈപ്പുട്ടേണ്ട വഴിയാണ് നിയമനമെങ്കിൽ അപേക്ഷകൾ ഭാരതസർക്കാരിന്റെ അധികാരിക്കുന്നതുമായി സൈക്രട്ടറിയുടെ പദവിയിൽ താഴെയല്ലാത്ത വ്യക്തിയായിരിക്കണം.

### **4. ചെയർപോഴ്സന്റെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി**

(1) ചെയർപോഴ്സന് 3 വർഷം വരെ ഉദ്യോഗത്തിൽ തുടരാവുന്നതാണ്; പുനർന്നിയമനത്തിന് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കണം

(2) ഉദ്യോഗത്തിന്റെ കാലാവധി തീരുന്നതോ, 65 വയസ്സ് തികയുന്നതോ എതാണ് ആദ്യമെങ്കിൽ അതുവരെയെ ചെയർപോഴ്സന് ഉദ്യോഗത്തിൽ തുടരുവാൻ പാടുള്ളൂ.

(3) ചെയർപോഴ്സന് കേന്ദ്രസർക്കാരിന് ഒരു മാസത്തെ നോട്ടീസ് രേഖാമൂലം കൊടുത്ത് രാജി വെക്കാവുന്നതാണ്.

### **5. ചെയർപോഴ്സന്റെ ശമ്പളവും, അലവൻസുകളും**

(1) ചെയർപോഴ്സന് 26,000/- രൂപ പ്രതിമാസം സ്ഥിര ശമ്പളത്തിന് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കും. സർക്കാർ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്നും വിരമിച്ച വ്യക്തിയാണ് നിയമിക്കപ്പെടുന്നതെങ്കിൽ അത്തരം വ്യക്തികൾക്ക് ബാധകമായ കേന്ദ്രസർക്കാർ ഉത്തരവനുസരിച്ചുള്ള ശമ്പളമാണ് തിരിച്ചപ്പെട്ടുതേണ്ടത്.

(2) ചെയർപോഴ്സന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ അപ്പേരിൽ നിശ്ചയിക്കുന്ന അലവൻസ്, ലീഡ്, പെൻഷൻ, പ്രോവിഡൻസ് ഫണ്ട്, വീട് മറ്റ് ആനുകൂല്യങ്ങൾ മുതലായവയ്ക്ക് അർഹതയുണ്ട്.

### **6. അതോറിറ്റിയുടെ അന്വദ്യോഗിക മെമ്പർമാരുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധിയും അലവൻസുകളും**

(1) അതോറിറ്റിയുടെ അന്വദ്യോഗിക മെമ്പർമാരുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധി ഒന്നദ്ദീല്ലുടെ നിയമനോത്തരവ് അറിയിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ ഒരേ സമയത്ത് മുന്നു വർഷത്തിൽ കവിയാത്ത കാലമായിരിക്കും.

(2) അതോറിറ്റിയുടെ യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന അന്വദ്യോഗിക മെമ്പർമാർക്ക്

കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ കമ്മീഷൻകളിലെയും കമ്മിറ്റികളിലെയും അത്തരം മെംബർമാർക്ക് അത്തരം യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സിറ്റിംഗ് അലവൻസുകൾ, ധാത്ര അലവൻസ്, ദിവസ അലവൻസ്, മറ്റ് അലവൻസുകൾ മുതലായവ അനുവദനീയമാണ്.

## 7. അന്തര്ഭേദ്യാഗ്രിക അംഗങ്ങളുടെ ഒഴിവ് നികത്തൽ

(1) അന്തര്ഭേദ്യാഗ്രിക മെമ്പർമാർക്ക് രാജിക്കത്ത് സ്വന്തം കൈപ്പടയാൽ എഴുതി കേന്ദ്രസർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ച് ഏത് സമയത്തും രാജിവെക്കാവുന്നതാണ്. രാജി വെക്കുന്ന സീറ്റ് ഒഴിവായി കിടക്കുകയും ചെയ്യും.

(2) അന്തര്ഭേദ്യാഗ്രിക മെമ്പറുടെ താർക്കാലിക ഒഴിവ് പുതിയ നിയമനം വഴി നികത്താവുന്നതാണ്. നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന മെമ്പറുടെ ശ്രേഷ്ഠച്ച കാലാവധി വരെ മാത്രമേ പുതുതായി നിയമിക്കപ്പെടുന്ന വ്യക്തിക്ക് തുടരുവാൻ പാടുള്ളൂ.

## 8. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മെമ്പർമാരെ നീക്കം ചെയ്തൽ

അതോറിറ്റിയിലെ ഒരു മെമ്പറേയും 11-ാം വകുപ്പിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന കാരണങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ സെക്രട്ടറി പദത്തിൽ കുറയാത്ത ഒരു ഓഫീസർ ശരിയായ അനേകംശം നടത്താതെയും, പ്രസ്തുത മെമ്പറിന്റെ ഭാഗം വാദം കേൾക്കുവാൻ അവസരം നൽകാതെയും അതോറിറ്റിയിലെ ഉദ്യോഗത്തിൽ നിന്നും പിരിച്ച് വിടുവാൻ പാടില്ല.

## 9. അതോറിറ്റിയുടെ സെക്രട്ടറി

- (1) അതോറിറ്റി ഒരു സെക്രട്ടറിയെ നിയമിക്കേണ്ടതാണ്.
- (2) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി നിയമ വ്യവസ്ഥകൾ മുവേദ സെക്രട്ടറിയുടെ നിയമന സംബന്ധമായ വ്യവസ്ഥകളും നിബന്ധനകളും തീരുമാനിക്കേണ്ടതാണ്.
- (3) യോഗങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും വിളിച്ചുകൂടുന്നതും അതോറിറ്റിയുടെ നടപടികളുടെ രേഖകൾ സുക്ഷിക്കുകയും അതോറിറ്റി ചുമതലപ്പെടുത്തുന്ന മറ്റ് കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുകയും സെക്രട്ടറിയുടെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ്.

## 10. അതോറിറ്റിയുടെ യോഗങ്ങൾ

- (1) മുന്നുമാസത്തെ കാലാവധിക്ക് ശേഷം വർഷത്തിൽ ഏറ്റവും ചുരുങ്ഗിയത് നാലുതവണ അതോറിറ്റിയുടെ കേന്ദ്രത്തിലോ ചെയർപോഴ്സന് തീരുമാനിക്കുന്ന സഹായത്തോ യോഗം കുടേണ്ടതാണ്.
- (2) അമൈറ്റ് കുറയാത്ത അംഗങ്ങളുടെ രേഖാമൂലമുള്ള അപേക്ഷയിൽമേലോ, കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരമോ ചെയർപോഴ്സന് വിശേഷാൽ യോഗം വിളിച്ചു കൂടാവുന്നതാണ്.
- (3) സാധാരണ യോഗങ്ങൾ നടത്തുന്നതിന് കുറഞ്ഞത് പതിനെം്പത് ദിവസം മുമ്പ് അറിയിപ്പ് നൽകേണ്ടതാണ്. വിശേഷാൽ യോഗങ്ങൾ വിളിച്ചുകൂടുന്നോൾ കുറഞ്ഞത്

മുന്നു തിവസം മുന്ന് യോഗത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം, യോഗത്തിന്റെ സമയം, യോഗം വിളിച്ചു കുടുന്ന സ്ഥലം, എന്നിവ വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള നോട്ടീസ് മെമ്പമാർക്ക് നൽകേണ്ടതാണ്.

(4) ഒരോ യോഗത്തിലും ചെയർപേഴ്സനോ, ചെയർപേഴ്സൻ അഭാവത്തിൽ യോഗത്തിൽ ഹാജരുള്ളവർത്തെ നിന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഒരു അധ്യക്ഷനോ അധ്യക്ഷ്യം വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(5) ഒരു യോഗത്തിലെ അതോറിറ്റിയുടെ തീരുമാനം, ആവശ്യമാണെങ്കിൽ, ഹാജരുള്ള വോട്ട് ചെയ്യുന്ന മെമ്പർമാരുടെ കേവലഭൗതിപക്ഷത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എടുക്കേണ്ടതും ചെയർപേഴ്സനോ, ചെയർപേഴ്സൻ അസാന്നിധ്യത്തിൽ പകരം ആധ്യക്ഷ്യം വഹിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തിക്കോ രണ്ടാം വോട്ട് അമവാ കാസ്റ്റിംഗ് വോട്ട് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതുമാണ്.

(6) എല്ലാ മെമ്പർമാർക്കും ഒരു വോട്ടു വീതം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(7) എല്ലാ യോഗങ്ങളുടെയും കോറം അഥവാ ആൺ.

(8) ചെയർപേഴ്സൻ വിവേചനാധികാരം അപ്രകാരം തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിന് അനുഭിക്കുന്ന അവസരങ്ങളെല്ലാം ഒരു മെമ്പറിനും പത്ത് തിവസം മുൻപ് അറിയിപ്പ് കൊടുക്കാത്ത വിഷയങ്ങൾ യോഗത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുവാൻ അർഹതയില്ല.

(9) സാഹചര്യത്തിനുസരിച്ച് സെക്രട്ടറിക്ക് ഉചിതം എന്നു തോന്നുന്ന രീതിയിൽ മെമ്പർമാരുടെ ഏറ്റവും അവസാനമായി അറിയപ്പെടുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ (വീട്/ പ്രവർത്തി സ്ഥലം) മെമ്പർമാർക്ക് സന്ദേശവാഹകൾ വഴിയോ തപാലിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തോ നോട്ടീസ് അയയ്ക്കേണ്ടതാകുന്നു.

## 11. വിദ്യസമിതിയെ നിയമിക്കലും അർഹതപ്പെട്ട ഫീസും അലവൻസുകളും

(1) അതോറിറ്റിക്ക് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്ന ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾക്ക് മുഴുവനും മെമ്പർമാരോ, മുഴുവനും മറ്റുള്ളവരോ, ഭാഗികമായി മെമ്പർമാരോ, ഭാഗികമായി മറ്റുള്ളവരോ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായ എത്ര കമ്മറ്റികൾ വേണമെങ്കിലും സംഘടപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) അതോറിറ്റിയിലെ മെമ്പർമാരല്ലാത്ത കമ്മറ്റിയിലെ മെമ്പർമാർക്ക് യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് അതോറിറ്റിക്ക് ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന ഫീസും അലവൻസും കൊടുക്കാവുന്നതാണ്.

## 12. അതോറിറ്റിയുടെ സാധാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

താഴെപ്പറയുന്നവയാണ് അതോറിറ്റിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ;

(i) 3, 4, 6 വകുപ്പുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളും മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുക;

(ii) ജൈവവൈവിധ്യസംരക്ഷണം, സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, ജൈവവിഭവങ്ങളും തത്സംബന്ധമായ അറിവുകൾ മുലം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പ്രയോജനത്തിന്റെ നീതിപൂർവ്വമായ

പക്കുവെക്കൽ തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കാര്യങ്ങളിൽ കേന്ദ്രസർക്കാരിന് വേണ്ട ഉപദേശം നൽകുക;

- (iii) സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഏകോപനം
- (iv) സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകൾക്ക് വേണ്ടുന്ന സാങ്കേതിക സഹായങ്ങളും മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും നൽകുക;
- (v) പട്ടണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക, ഗവേഷണങ്ങളെല്ലാം കണ്ടുപിടുത്തങ്ങളെല്ലാം സ്വീകരിക്കാൻ ചെയ്യുക;
- (vi) അതോറിറ്റിയുടെ കാര്യക്ഷമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് വേണ്ടി സാങ്കേതിക സഹായത്തിനായി 3 വർഷത്തിൽ കവിയാത്ത കാലാവധിയിലേക്ക് വിദ്യർഘരെ നിയമിക്കുക; എന്നിരുന്നാലും അതോറിറ്റിക്ക് ആവശ്യമെന്ന് തോന്തുന പക്ഷം ഏതെങ്കിലും വിദ്യരുടെ വർഷത്തിൽ കൂടുതൽ തുടരാനനുവദിക്കണമെങ്കിൽ അതോറിറ്റി കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അനുമതി തെറിയിരിക്കണം.
- (vii) ജൈവവൈവിധ്യസംരക്ഷണം, സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, നീതിപൂർവ്വമായ പ്രയോജനം പക്കുവെക്കൽ മുതലായ കാര്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാങ്കേതിക വിവരങ്ങൾ, സ്ഥിതിവിവരങ്ങൾ, കൈപ്പുസ്തകങ്ങൾ, നിയമങ്ങൾ, മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ മുതലായവ ശേഖരിക്കുകയും സമാഹരിക്കുകയും പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക;
- (viii) ജൈവവൈവിധ്യസംരക്ഷണം, സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, ജൈവവിഭവങ്ങളോ അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അഭിവൃക്ഷ മൂലമോ ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പ്രയോജനത്തിന്റെ നീതിപൂർവ്വമായ പക്കുവെക്കൽ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് സമർഗമായ പരിപാടികൾ പബ്ലിക്കുകയും ജനമാധ്യമങ്ങൾ മുഖേന സംഘടിപ്പിക്കുക;
- (ix) ജൈവവൈവിധ്യസംരക്ഷണവും സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗവും സംബന്ധിച്ച് പരിപാടികളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവർക്കും ഏർപ്പെടുവാൻ സാധ്യതയുള്ളവർക്കും പരിശീലനം നൽകുക;
- (x) അതോറിറ്റിയുടെ സന്താം വരവുകളും, കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്ന് ഏൽപ്പിക്കപ്പെട്ടുന്നതും ഉൾപ്പെടുത്തി വരുപ്പിക ബഡ്ജറ്റ് തയ്യാറാക്കുക; എന്നിരുന്നാലും കേന്ദ്രസർക്കാർ വീതിച്ചു നൽകുന്ന തുക കേന്ദ്രസർക്കാർ അംഗീകരിച്ച് ബഡ്ജറ്റ് അനുസരിച്ച് പ്രയോഗിക്കേണ്ടതാണ്;
- (xi) അതോറിറ്റിയുടെ ചുമതലകൾ ഫലപ്രദമായി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലേക്ക് കേന്ദ്രസർക്കാരിനോട് ശുപാർശ ചെയ്യുക. എന്നിരുന്നാലും അങ്ങനെയുള്ള ഏതൊരു തസ്തികയും താൽക്കാലികമാണെങ്കിലും സ്ഥിരമായതാണെങ്കിലും കേന്ദ്രസർക്കാർ അനുവാദത്തോടെയല്ലാതെ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ പാടില്ല;
- (xii) അതോറിറ്റിയുടെ ഓഫീസർമാരെയും ജീവനക്കാരെയും പുതുതായി നിയമിക്കുന്നതിന് വേണ്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ അംഗീകരിക്കുക;

(xiii) ഡാറ്റാബേസ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ എടുക്കുകയും ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയും, തത്സംബന്ധമായ പാരമ്പര്യ അറിവുകളെയും സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ പുതുതായി കണ്ടെത്തുകയും അവ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ, കമ്പ്യൂട്ടർ എന്നിവയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിവെയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക വഴി ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമമായ സംരക്ഷണം, പ്രോത്സാഹനം, സുസ്ഥിര ഉപയോഗം മുതലായവ ഉറപ്പ് വരുത്തുക;

(xiv) ഈ നിയമത്തിന്റെ കാര്യക്ഷമമായ നടത്തിപ്പിന് വേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികൾ എന്നിവയ്ക്ക് രേഖാമൂലം നൽകുക.

(xv) നിയമത്തിന്റെ നടത്തിപ്പും അതോറിറ്റിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും സംബന്ധിച്ച കേന്ദ്രസർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് നൽകുക;

(xvi) ജൈവവിഭവ സംബന്ധമായി 6-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കലിന് ചുമതലുന്ന ഫീസ് 19-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം റോയൽട്ടി മുതലായവയ്ക്കു വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്യുക;

(xvii) ശ്രാർഥകൾ അനുവദിക്കുക, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മിറ്റികൾ ഇവയ്ക്ക് പ്രത്യേക ഉദ്യോഗങ്ങൾക്കായുള്ള ശ്രാർഥകളും മറ്റ് ധനസഹായങ്ങളും അനുവദിക്കുക.

(xviii) നിയമം പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് ഏത് സ്ഥലവും നേരിൽ പോയി പരിശോധിക്കുക.

(xix) ഭാരതത്തിൽ നിന്നും നിയമവിരുദ്ധമായി കൈകലാക്കിയ ജൈവവിഭവങ്ങൾ, തത്സംബന്ധമായ അറിവുകൾ എന്നിവയുടെ മേൽ ഭാരതത്തിന് പുറത്തുള്ള രാജ്യത്ത് ബഹിക സ്വത്വവകാശം നൽകുന്നത് എതിർക്കുവാൻ നിയമവിദഗ്ധരുടെ നിയമനമ കമ്മൈറ്റി നടപടികൾ എടുക്കുക.

(xx) അപ്പോൾ കേന്ദ്രസർക്കാർ നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടു മറ്റ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുക.

### 13. ചെയർപോഴ്സൺ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും

(1) അതോറിറ്റിയുടെ ദൈനന്ദിനപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണം ചെയർപോഴ്സനായിരിക്കും.

(2) 10-ാം വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായി അതോറിറ്റിയുടെ ഓഫീസർമാരുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും പൊതുമേൽനോട്ടവും അതോറിറ്റിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിനും നിയന്ത്രണത്തിനും ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുവാനുമുള്ള അധികാരവും ചെയർപോഴ്സന് ഉണ്ടായിരിക്കും.

(3) രഹസ്യസ്വഭാവമുള്ള കടലാസുകളുടെയും രേഖകളുടെയും സുരക്ഷിതമായ സുക്ഷിപ്പ് ചുമതല ചെയർപോഴ്സനായിരിക്കും.

(4) അതോറിറ്റിയുടെ എല്ലാ ഉത്തരവുകളും ചെയർപേഴ്സന്റെയോ അമവാ ചെയർപേഴ്സൻ അധികാരപ്പെടുത്തുന്ന ഓഫീസറുടെയോ ഒപ്പൊടുകൂടി മാത്രമേ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ പാടുള്ളു.

(5) ചെയർപേഴ്സന്നോ ഇതിലേക്കായി അതോറിറ്റി അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഓഫീസർക്കോ ബധിച്ച് പ്രകാരം അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാ തുകകളും നൽകാവുന്നതാണ്.

(6) ഭരണപരമായതും സാങ്കേതികമായതും ആയ എല്ലാ എസ്റ്റിമേറ്റുകളും അംഗീകരിക്കുവാൻ ചെയർപേഴ്സൻ അധികാരമുണ്ടായിരിക്കും.

(7) ചെയർപേഴ്സൻ അതോറിറ്റിയുടെ എല്ലാ യോഗങ്ങളും വിളിച്ചുകൂടുകയും ആധ്യക്ഷ്യം വഹിക്കുകയും, തീരുമാനങ്ങൾ യഥാവിധി നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ടതുമാണ്.

(8) അതോറിറ്റിയോ, കേന്ദ്രസർക്കാരോ അപൂപ്രോശ ഏൽപ്പിച്ചേക്കാവുന്ന എല്ലാ അധികാരങ്ങളും ചെയർപേഴ്സൻ പ്രയോഗിക്കുകയും ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

#### **14. ജൈവവിഭവങ്ങളും ജൈവവൈവിധ്യ സംബന്ധമായ അറിവുകളും പ്രാപ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ**

(1) ഗവേഷണ ഉദ്ദേശ്യത്തിനോ വാൺഡ്യപരമായ ഉദ്ദേശ്യത്തിനോ വേണ്ടി ജൈവവിഭവങ്ങളും ജൈവവൈവിധ്യ സംബന്ധമായ അറിവുകളും പ്രാപ്യമാക്കേണ്ടതിന് അതോറിറ്റിക്ക് അപേക്ഷ ഫോറം 1-ൽ അപേക്ഷ നൽകേണ്ടതാണ്

(2) ഉപ ചട്ടം (1) പ്രകാരം അപേക്ഷ നൽകുന്നോൾ അതോറിറ്റിയുടെ പേരിൽ പതിനായിരം രൂപയുടെ ചെക്കോ, ഡിമാൻഡ് ഡ്രാഫ്റ്റോ ഫീസായി നൽകേണ്ടതാണ്.

(3) അപേക്ഷ ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച ശേഷം ആവശ്യമെന്ന് തോന്നുന്ന പക്ഷം അപേക്ഷകനെക്കുറിച്ച് മറ്റൊരുക്കിലും വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കേണ്ടതുണ്ടെങ്കിൽ ശേഖരിച്ച ശേഷം അതോറിറ്റി തീരുമാനം എടുക്കേണ്ടതാണ്.

(4) അപേക്ഷയുടെ യോഗ്യത തൃപ്തികരമാണെന്ന് തോന്തിയാൽ ജൈവവിഭവങ്ങളും, തത്സംബന്ധമായ അറിവുകളും പ്രാപ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതി യുക്തമായ നിബന്ധനകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

(5) അതോറിറ്റിയുടെ ഇതിനു വേണ്ടി നിയോഗിക്കപ്പെട്ട ഏതെങ്കിലും ഓഫീസറുടെയും അപേക്ഷകന്റെയും രേഖാമുലമുള്ള കരാർ മുവേദനയായിരിക്കും അനുമതി നൽകേണ്ടത്.

(6) ഉപചട്ടം (5)-ൽ പറയുന്ന കരാറിന്റെ ഫോറം അതോറിറ്റി രൂപം നൽകേണ്ട താക്കുന്നു; അതിൽ താഴെപ്പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുണ്ടോ. അതായത്,

(i) അനുമതി തേടുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷയുടെ പൊതുലക്ഷ്യങ്ങളും ഉദ്ദേശങ്ങളും;

(ii) ജൈവവിഭവങ്ങളും തത്സംബന്ധമായ പാരമ്പര്യ അറിവുകളും, അവയെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരങ്ങളും.

(iii) ജൈവവിഭവങ്ങളെ കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന ഉപയോഗങ്ങൾ (ഗവേഷണം, പ്രത്യുത്പാദനം, വാൺജ്യപരമായ ഉപയോഗം മുതലായവ)

(iv) അപേക്ഷകൾ ബഹുമികസ്വത്തവകാശത്തിന് അപേക്ഷിച്ചുകാവുന്ന നിബന്ധനകൾ;

(v) പഞ്ചസംബന്ധവും മറ്റ് വിധത്തിലുള്ളതുമായ പ്രയോജനങ്ങളുടെ അളവ്, ആവശ്യമെങ്കിൽ പുതിയ കരാറിൽ ഏർപ്പെടുവന്നുള്ള വാർദ്ദാനം, പ്രത്യേകിച്ച് ജൈവവസ്തുകൾ എടുക്കപ്പെടുന്നത് ഗവേഷണ ഉദ്ദേശങ്ങൾക്കാവുകയും പിന്നിട്ട് വാൺജ്യപരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനോ അവയുടെ ഉപയോഗത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നതിനോ സാധ്യതയുണ്ടെങ്കിൽ.

(vi) അതോറിറ്റിയുടെ അനുമതിയില്ലാതെ ജൈവവിഭവങ്ങളോ തത്സംബന്ധമായ അറിവുകളോ മുന്നാം കക്ഷികൾ കൈമാറുന്നത് സംബന്ധിച്ച് നിയന്ത്രണം;

(vii) ജൈവവിഭവങ്ങൾ പ്രാപ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതി തേടുന്നോൾ അതോറിറ്റി വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള അളവിന്റെയും ഗുണനിലവാരത്തിന്റെയും പരിമിതി പാലിക്കുമെന്ന ഉറപ്പ്;

(viii) 39-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം സുകഷിപ്പുകാരായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരുടെ പക്കൽ പ്രാപ്തമാക്കേണ്ട ജൈവവിഭവത്തിന്റെ മാതൃക (sample) സമർപ്പിക്കും എന്ന ഉറപ്പ്;

(ix) അതോറിറ്റിക്ക് സ്ഥിരമായി ഗവേഷണങ്ങളുടെ നിലവാരത്തിന്റെയും പുരോഗതിയുടെയും നിജസ്ഥിതി സമർപ്പിക്കൽ;

(x) ആക്കിലെയും ചടങ്ങിലെയും റാജ്യത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റ് നിയമങ്ങളിലെയും വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുമെന്ന ഉറപ്പ്;

(xi) പ്രാപ്തമാക്കപ്പെട്ട ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷണവും, സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗവും സുസാധ്യമാക്കുന്ന നടപടികൾക്കുള്ള ഉറപ്പ്;

(xii) ശേവരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാസാതം കുറയ്ക്കുമെന്ന ഉറപ്പ്;

(xiii) കരാറിന്റെ കാലാവധി, കരാർ അവസാനിപ്പിക്കുവാനുള്ള നോട്ടീസ്, വകുപ്പുകൾ വേരു വേരു നടപ്പാക്കുന്നത്, പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കുന്നതിലെ ബാധ്യതകൾ കരാറിന്റെ കാല ശേഷം തുടരുന്നതിന്, ബാധ്യതകൾ പരിമിതിപ്പെടുത്തുന്ന സംഭവങ്ങൾ (പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ), ഒത്തുതീർപ്പുകൾ, രഹസ്യമായി സുകഷിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വകുപ്പുകൾ, ഇവയെ സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ.

(7) പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിന് അനുവദിക്കുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് വേണ്ട നടപടികൾ പ്രത്യേകമായി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(8) അപേക്ഷയിലെ ആവശ്യങ്ങൾ അനുവദനീയമല്ലെന്ന് അതോറിറ്റി കരുതുന്ന

പക്ഷം കാരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി അപേക്ഷ നിരസിക്കാവുന്നതാണ്.

(9) ഒപ്പേക്ഷയും അപ്പേക്ഷകന് പറയുവാനുള്ളത് കേൾക്കുവാൻ നൃത്യമായ അവസരം കൊടുക്കാതെ നിരസിക്കരുത്.

(10) നൽകപ്പെട്ട അനുമതി പരസ്യപ്പെടുത്തുവാൻ അച്ചടി, ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമത്തിലൂടെ വിപുലമായി നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതാണ്. അനുമതിയോടനുബന്ധിച്ച് നിബന്ധനകൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഇടവേളകളിൽ മേൽനോട്ടം നടത്തുവാനും അതോറിറ്റി നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതാണ്.

15. പ്രാപ്തമാക്കിയത് അമവാ അനുവദിച്ചത് പിൻവലിക്കൽ

(1) 15-10 വകുപ്പ് പ്രകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള അനുമതി അതോറിറ്റിക് ഏരെ കിലും പരാതിയിൽ മേലോ, സമേധയായോ പിൻവലിക്കാവുന്നതും രേഖാമുലം കരാറുകൾ താഴപ്പറയുന്ന നിബന്ധനകളിൽ മേൽ റദ്ദാക്കാവുന്നതുമാണ്.

(i) അനുമതി നൽകപ്പെട്ട വ്യക്തി ആകട്ടിലെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥ കളെയോ, എത്ര നിബന്ധനയുസരിച്ചാണോ അനുമതി നൽകിയത് അതിനേയോ ലംഘിച്ചുവെന്ന യുക്തമായ വിശ്വാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ;

(ii) അനുമതി നൽകപ്പെട്ട് വ്യക്തി കരാറിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കാതിരുന്നാൽ;

(iii) ප්‍රාථමාකුණතිලෝක් අනුව එහි ප්‍රතිඵ්‍යුතු මූල්‍ය සැරෙකීලුවේ නිවෙස ගැනීමේ පාලිකාවාතිරුණාක්;

(iv) സർവ പ്രധാനമായ പൊതുജന താൽപര്യമോ, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം മുലമോ;

(2) അതോറിറ്റി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഒരോ പിൻവലിക്കൽ ഉത്തരവിശേഷയും ഒരു പകർപ്പ്, പ്രാപ്തമാക്കുന്നത് നിരോധിക്കുവാനും, നഷ്ടമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് തിടപ്പെടുത്തുവാനും, നഷ്ടം ഹ്രാസക്കുവാൻ നടപടികളെടുക്കുവാനും വേണ്ടി ബന്ധ പ്പെട്ട സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിനും ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികൾക്കും അയച്ചാക്കാട്ടേണ്ടതാണ്.

16. ജൈവവിവരങ്ങൾ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനോടനുബന്ധിച്ച് എടുക്കേണ്ട നടപടികളുടെ മേലുള്ള നിയന്ത്രണം

(1) താഴെപ്പറയുന്ന കാരണങ്ങൾ കൊണ്ട് അതോറിറ്റിക്ക് ജൈവവിഭവങ്ങൾ പ്രാപ്യമാകുന്നത് നിഷ്പയിക്കുകയോ, നിയന്ത്രിക്കുകയോ ചെയ്യാം.

(i) വംശനാശ ഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന ഏതെങ്കിലും വർഗത്തിനേലാണ് അപേക്ഷ ചെയ്യുന്നത്:

(ii) ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശീയവും അപൂർവവുമായ സ്പീഷിസുകളിനേലാണ് അപേക്ഷയെങ്കിൽ:

(iii) തദ്ദേശവാസികളുടെ ജീവനോപാധികളെ ബാധിക്കുമെങ്കിൽ;

(iv) പരിസ്ഥിതിക്ക് ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ നാശം ഉണ്ടാകാവുന്ന തരത്തിൽ ജൈവവിവേദങ്ങൾ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷ;

(v) പരിസ്ഥിതി വ്യൂഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ ബാധിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള ജനിതകനാശം ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള തരത്തിൽ ജൈവവിവേദങ്ങൾ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷ;

(vi) ജൈവവിവേദങ്ങൾ ദേശതാത്പര്യത്തിന് എതിരായോ ഭാരതം ഒപ്പ് വച്ചിട്ടുള്ള മറ്റ് രാജ്യാന്തര കരാറുകൾക്ക് എതിരായോ ഉപയോഗിച്ചാൽ.

## 17. ഗവേഷണ ഫലങ്ങൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള അനുമതി തേടുന്നതിലേക്കുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ

(1) വിദേശപൗരസ്ത്യാർ, കമ്പനികൾ, വിദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന ഭാരതപ്രതിനിധികൾ മൂലമായി ഏതെങ്കിലും വ്യക്തി ഭാരതത്തിനകത്തുനിന്നുള്ള ജൈവവിവേദ സംബന്ധമായ ഗവേഷണ ഫലങ്ങൾ പണസംബന്ധമായ നേട്ടങ്ങൾക്കായി കൈമാറ്റം ചെയ്യിവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അപേക്ഷാഫോറം ii-ൽ അതോറിറ്റിക്ക് അപേക്ഷ നൽകേണ്ടതാണ്.

(2) ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം അപേക്ഷ നൽകുന്നോൾ അതോറിറ്റിയുടെ പേരിൽ അയ്യായിരം രൂപയുടെ ശ്രാഹ്മ്യ്രോ, ചെക്കോ ഫീസായി നൽകേണ്ടതാണ്.

(3) എല്ലാ അപേക്ഷകളിൽമുള്ള ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം അപേക്ഷ കിട്ടി മുന്നമാസത്തിനുള്ളിൽ അതോറിറ്റി തീരുമാനമെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(4) അപേക്ഷകൾ ആവശ്യമായ എല്ലാ നടപടികക്രമങ്ങളും പാലിച്ചുവെന്ന് അതോറിറ്റിക്ക്, ബോധ്യപ്പേട്ടാൽ സന്ദർഭത്തിനുസരിച്ച് അനുയോജ്യമായ നിബന്ധനകളിൽമേൽ ഗവേഷണഫലം കൈമാറുവാൻ അനുമതി കൊടുക്കാവുന്നതാണ്.

(5) കൈമാറ്റത്തിനുള്ള അനുമതി അതോറിറ്റിയുടെ അധികാരപ്പെടുത്തപ്പെട്ട ഓഫീസറും അപേക്ഷകനും ഒപ്പിട ഒരു കരാറിന്റെ രൂപത്തിൽ നൽകേണ്ടതാണ്. കരാറിന്റെ രൂപം അതോറിറ്റി തീരുമാനിക്കുന്ന പ്രകാരം ആയിരിക്കണം.

(6) അപേക്ഷയിലെ ആവശ്യങ്ങൾ അനുവദനീയമല്ലെന്ന് അതോറിറ്റി കരുതുന്ന പക്ഷം കാരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി അപേക്ഷ നിരസിക്കാവുന്നതാണ്.

എന്നിരുന്നാലും അപേക്ഷകൾ ഭാഗം വാദം കേൾക്കുവാനുള്ള ന്യായമായ അവസരം കൊടുക്കാതെ അപേക്ഷ നിരസിക്കുവാൻ പാടില്ല

## 18. ബഹുഭിക സ്വത്വവകാശ സംരക്ഷണത്തിന് വേണ്ടി അപേക്ഷിക്കുന്നതി ലോക് മുൻകൂർ അനുമതി തേടുന്നത് സാമ്പാദിച്ച നടപടിക്രമങ്ങൾ

(1) ഭാരതത്തിൽ നിന്നും ലഭിച്ച ഒരു ജൈവവസ്തുവിൽ മേലോ, അറിവിൽമേലോ ഉള്ള ഗവേഷണം ആസ്പദമാക്കി കുത്തകാവകാശത്തിനോ, ബഹുഭിക സ്വത്വവകാശത്തിനോ വേണ്ടി അപേക്ഷിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തി അപേക്ഷാഫോറം iii-ൽ അപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം ഉള്ള അപേക്ഷയോടൊപ്പം അഞ്ചുറ രൂപ ഫീസടച്ചേണ്ടതാണ്.

(3) അപേക്ഷകൾ മുൻപേകാരം വിലയിരുത്തുകയും കുടുതൽ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തതിന് ശേഷം അപേക്ഷ ലഭിച്ച് കഴിയുന്നതും മുന്നു മാസ തിനുള്ളിൽ അർഹതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അപേക്ഷയിൻമേൽ തീരുമാനമെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(4) അപേക്ഷകൾ ആവശ്യമായ നിബന്ധനകൾ എല്ലാം പാലിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ബോധ്യ പ്ല്യാറ്റ് അതോറിറ്റിക്ക് കുത്തകാവകാശത്തിനോ, മറ്റ് ബഹാദുർ സ്വത്വവകാശ തിനോ, അപേക്ഷിക്കുവാൻ, നിർബന്ധമാക്കേണ്ടതാണെന്ന് അത് കരുതുന്ന നിബന്ധനകൾക്കും വ്യവസ്ഥകൾക്കും വിധേയമായി കുത്തകാവകാശത്തിനോ മറ്റ് ബഹാദുർ സ്വത്വവകാശത്തിനോ അപേക്ഷിക്കുവാൻ അനുമതി നൽകാവുന്നതാണ്.

(5) അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം നൽകേണ്ടത് അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഓഫീസറും അപേക്ഷകനും ഒപ്പിട രേഖാമൂലമായ ഒരു കരാറിന്റെ രൂപത്തിലായിരിക്കും. കരാറിന്റെ ഫോറം അതോറിറ്റിക്ക് തീരുമാനിക്കാവുന്നതാണ്.

(6) അപേക്ഷ അനുവദിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ലെന്ന് അതോറിറ്റി കരുതുന്ന പക്ഷം കാരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി അപേക്ഷ നിരസിക്കാവുന്നതാണ്.

## 19. 20-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം മുന്നാം കക്ഷിക്ക് ജൈവവിഭവ അഞ്ചൽ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ച് നടപടിക്രമങ്ങൾ

(1) ജൈവവിഭവങ്ങളും തത്സംബന്ധമായ അറിവുകളും പ്രാപിക്കുവാൻ അനുമതി ലഭിച്ച വ്യക്തികൾക്ക് മറ്റാരു വ്യക്തിക്കോ സംഘടനയ്ക്കോ അവ കൈമാറുന്നതിന് അപേക്ഷാഫോറം IV-ൽ അതോറിറ്റിക്ക് അപേക്ഷ കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

2) ഉപവകുപ്പ്(1) പ്രകാരമുള്ള എല്ലാ അപേക്ഷയോടൊപ്പവും അതോറിറ്റിയുടെ പേരിൽ പതിനായിരം രൂപയുടെ ഡ്യാഫ്ഡോ ചെക്കോ ഫീസ്സായി അതോറിറ്റിക്ക് കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

(3) അപേക്ഷകൾ പരിശോധിക്കുകയും കുടുതൽ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തതിന് ശേഷം അപേക്ഷ ലഭിച്ച് ആറു മാസത്തിനുള്ളിൽ അർഹതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അപേക്ഷയിൻമേൽ തീരുമാനമെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(4) ആവശ്യമുള്ള നിബന്ധനകളെല്ലാം അപേക്ഷകൾ പാലിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ബോധ്യ പ്ല്യാറ്റ് അതോറിറ്റിക്ക് ഓരോ അപേക്ഷയിലും ചുമതേണ്ടത് യുക്തമാണെന്ന് അത് കരുതുന്ന നിബന്ധനകൾക്കും വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി മുന്നാം കക്ഷിക്ക് കൈമാറാൻ അനുമതി നൽകാവുന്നതാണ്.

(5) ഉപവകുപ്പ് (4)പ്രകാരം അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം നൽകേണ്ടത്, അധികാരപ്പെടുത്തിയ ഓഫീസറും അപേക്ഷകനും ഒപ്പിട രേഖാമൂലമായ ഒരു കരാറിന്റെ രൂപത്തിലായിരിക്കും. കരാറിന്റെ ഫോറം അതോറിറ്റിക്ക് തീരുമാനിക്കാവുന്നതാണ്.

(6) അതോറിറ്റിക്ക് കാരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി അപേക്ഷ നിരസിക്കാവുന്ന താണ്. എന്നിരുന്നാലും അപേക്ഷകൾ ഭാഗം വാദം കേൾക്കുവാനുള്ള അവസരം നൽകാതെ അപേക്ഷ നിരസിക്കുവാൻ പാടില്ല.

## 20. നീതിപുർവ്വമായ പ്രയോജനം പകുവെക്കലിൽ പാലിക്കേണ്ട മാനദണ്ഡങ്ങൾ

(1) അതോറിറ്റി ഒരുദ്ദോഗിക ഗസറ്റിലെ വിജ്ഞാപനം മുഖ്യേന മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് രൂപം കൊടുക്കുകയും പ്രയോജനം പകുവെക്കലിനുള്ള മുറ വിവരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(2) മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പണസംബന്ധവും, രോയൽട്ടി, കൂട്ട സംരഭങ്ങൾ, സാങ്കേതികവിദ്യ കൈമാറ്റം, ഉല്പന്ന വികസനം, വിദ്യാഭ്യാസവും ബോധവൽക്കരണവും സ്വീഷ്ടിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ, സ്ഥാപനപരമായ കഴിവ് പട്ടത്തുയർത്തൽ, അധിക മൂലധനമണ്ഡലം മുതലായ മറ്റ് പ്രയോജനങ്ങൾക്കും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(3) ഓരോ വിഷയത്തിന്റെയും സ്വഭാവമനുസരിച്ച് വേണും പ്രയോജനം പകുവെക്കൽ മുറ തീരുമാനിക്കേണ്ടത്.

(4) ഒരു വ്യക്തിക്ക് ജേജവവിഭവപ്പാപ്തിക്കോ ഗവേഷണഫലം കൈമാറുന്ന തിനോ, കൂത്രകാവകാശത്തിനോ വേണ്ടിയോ ബഹുഭിക സ്വത്വകാശത്തിനോ അപേക്ഷിക്കുവാനോ പ്രാപ്തമായ ജേജവവിഭവമോ ബന്ധപ്പെട്ട അറിവോ കൈമാറുവാനോ അപേക്ഷിക്കുവാൻ അനുമതി നൽകുമ്പോൾ അപ്രകാരമുള്ള ജേജവവിഭവത്തിന്റെയും ബന്ധപ്പെട്ട അറിവിന്റെയും ഉപയോഗത്തിൽ നിന്നുത്തഭവിക്കുന്ന പ്രയോജനത്തിന്റെ നീതിപുർവ്വമായ പകുവെക്കൽ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് വേണ്ട നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥകളും അതോറിറ്റിക്ക് ചുമതാവുന്നതാണ്.

(5) പ്രയോജനത്തിന്റെ അളവ്, അപേക്ഷിക്കുന്ന വ്യക്തികളും അതോറിറ്റിയും തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും പ്രയോജനം അവകാശപ്പെടുന്നവരുമായി കൂടിയാലോചിച്ചും പ്രാപ്തിയുടെ നിർവ്വചിക്കപ്പെട്ട പരിധി, ഉപയോഗത്തിന്റെ വ്യാപ്തി, സുസ്ഥിരവശം, പ്രത്യാഘാതം, പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന അനന്തരഫലത്തിൽ നില, ജേജവവെവിഡ്യുതിയും സംരക്ഷണവും സുസ്ഥിര ഉപയോഗവും ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതുശ്രദ്ധേയയുള്ള കാര്യങ്ങൾ മുറപ്പകാരം പരിഗണിച്ചു കൊണ്ട് തീരുമാനിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

(6) ഓരോ സന്ദർഭത്തെയും ആസ്പദമാക്കി പ്രയോജനം പകുവെക്കുന്നത് തിരപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സമയക്രമം സംബന്ധിച്ച് ഹ്രസ്വ, മധ്യ, ദീർഘ കാലപരിധി നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്.

(7) പ്രയോജനങ്ങൾ ജേജവവെവിഡ്യുതിയും സംരക്ഷണവും സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗവും ഉറപ്പുവരുത്തുമെന്ന് അതോറിറ്റി വ്യവസ്ഥ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(8) ജേജവവിഭവങ്ങളോ, ബന്ധപ്പെട്ട അറിവുകളോ ഒരു പ്രത്യേക വ്യക്തിയിൽ നിന്നോ വ്യക്തികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ നിന്നോ സംഘടനകളിൽ നിന്നോ ആണ് പ്രാപ്തമായതെങ്കിൽ, തീരുമാനിക്കപ്പെട്ട തുക അവർക്ക് ജില്ലാഭരണം മുഖ്യേന നേരിട്ട് നൽകാൻ അതോറിറ്റി നടപടികളെടുക്കേണ്ടതാണ്. അപ്രകാരമുള്ള വ്യക്തികളുടെ കൂട്ടത്തെയോ,

സംഘടനകളേയോ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാതെ വന്നാൽ പണസംബന്ധമായ പ്രയോജനങ്ങൾ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ഫണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കേണ്ടതാണ്.

(9) തിട്ടപ്പെടുത്തിയ പ്രയോജനത്തിന്റെ 5% അതോറിറ്റിയുടെയോ ഭരണകാര്യങ്ങൾക്കും സർവീസ് ചാർജ്ജുകൾക്കും ആയി മറ്റിവെക്കേണ്ടതാണ്.

(10) പ്രയോജനങ്ങൾ എത്തിച്ചു കൊടുക്കുന്നത് ഉപവകുപ്പ് (4) പ്രകാരം അതോറിറ്റി തീരുമാനിക്കുന്ന രിതിയിൽ മേൽനോട്ടം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

## 21. ജൈവവൈവിധ്യഫണ്ടിന്റെ ഉപയോഗം

(1) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യഫണ്ടി അതോറിറ്റിയുടെ ചെയർപോഴ്സൻ അമവാ അതോറിറ്റി നിയമിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും മേലുദ്ദോഗസമന്വോ ആണ് കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടത്.

(2) അക്കൗൺടുകൾ രണ്ട് ഇന്ത്യൻ ലഭ്യത്തിലാവണം വകയിരുത്തേണ്ടത്. ഒന്ന് കേന്ദ്രസം രക്കാരിന്റെ പകൽ നിന്നുള്ള വരുമാനവും മറ്റെത്ത് ഫീസ്, ലൈസൻസ് ഫീ, റോയൽറ്റി തുടങ്ങിയ അതോറിറ്റിയുടെ മറ്റു വരുമാനങ്ങളും.

## 22. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികളുടെ രൂപീകരണം

(1) എല്ലാ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും അവരുടെ അധികാരപരിധിക്കുള്ളിൽ ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പുകൾക്കിൽ രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റിയിൽ ഒരു ചെയർപോഴ്സനും, തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നും നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ട ആറിൽ കുറയാതെ വ്യക്തികളും അതിൽ തന്നെ മൂന്നിൽ ഒന്ന് സ്റ്റ്രീകളും പതിനേട്ട് ശതമാനത്തിൽ കുറയാതെ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(3) ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റിയുടെ ചെയർപോഴ്സനെ തദ്ദേശസ്ഥാപനത്തിന്റെ ചെയർപോഴ്സനെ ആധ്യക്ഷ്യം വഹിക്കുന്ന കമ്മിറ്റിയുടെ യോഗത്തിൽ വെച്ച് തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതാണ്. വോട്ടുകൾ തുല്യമായാൽ തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ചെയർപോഴ്സന് ഒരു കാസ്റ്റിംഗ് വോട്ടുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(4) ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റിയുടെ ചെയർപോഴ്സന് മൂന്ന് വർഷത്തെ കാലാവധി ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

(5) ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികളുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന നിയമസഭ സാമാജികരും, പാർലമെന്റ് മെമ്പറും യോഗങ്ങളിൽ പ്രത്യേക ക്ഷണിതാക്കളായിരിക്കും.

(6) ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികൾ തദ്ദേശവാസികളുമായി ആലോചിച്ച് ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്ട്രേകൾ തയ്യാറേക്കണ്ട ചുമതലയുണ്ട്. ഇതിൽ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ ജൈവവൈവിധ്യങ്ങളുടെ ലഭ്യത, തത്സംബന്ധമായ അറിവുകൾ, ജൈവവൈവിധ്യങ്ങളുടെ ഔഷധഗുണങ്ങൾ, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും ഉപയോഗമോ, അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നാട്ടിവുകളോ, ആദിയായവയ്ക്കും സമഗ്രമായ വിവരങ്ങൾ രജിസ്ട്രേഷൻ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(7) ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റിയുടെ മറ്റു ചുമതലകൾ, ജൈവവിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന പ്രാദേശിക വൈദ്യുതിമാരുടെ വിവരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതി നൽകുന്നതിനുമേൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യവോർഡിനോ അതോ റിറ്റീക്കോ വേണ്ട ഉപദേശം നൽകുക.

(8) ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്ററുകൾ രൂപീകരിക്കുന്നതും ഉൾക്കൊള്ളേണ്ട വിവരങ്ങൾ, ഇലക്ട്രോണിക് ഡാറ്റാബേസിന്റെ ഫോർമാറ്റ് ഇവയുടെ രൂപരേഖ നൽകുക.

(9) അതോറിറ്റിയും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യവോർഡും ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികൾക്കു വേണ്ട സാങ്കേതിക പിൻതാങ്ങലും മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

(10) ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്ററുകൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും അവയ്ക്ക് സാധ്യത നൽകുകയും ചെയ്യേണ്ടത് ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികളാണ്.

(11) ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികൾ പ്രാപ്യമാക്കിയ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ, പാരമ്പര്യ അറിവുകൾ, ഇന്റാക്ഷിയ ശേഖരണ ഫീസ്, ലഭിച്ച പ്രയോജനങ്ങൾ പങ്കുവെക്കപ്പെടുന്ന റീതികൾ ഇവ സംബന്ധിച്ച് വിവരങ്ങളുടെ രജിസ്റ്റർ സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതാണ്.

### **23. 50-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം തർക്ക തീരുമാനങ്ങളിൽ മേൽ അപ്പീൽ കൊടുക്കുന്ത് സംബന്ധിച്ച്**

(1) ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയും ഒരു സംസ്ഥാന വോർഡും തമിലോ, ബോർഡുകൾ തമിലോ എത്തെങ്കിലും ഉത്തരവ് അമവാ നിർദ്ദേശം പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിലോ നയപരമായ തീരുമാന പ്രശ്നത്തിലോ ഒരു തർക്കമുണ്ടായാൽ പരാതിയുള്ള കക്ഷികളിൽ ഒരു കക്ഷികൾ, അതായത് അതോറിറ്റീക്കോ വോർഡിനോ 50-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം കേന്ദ്രസർക്കാരിന് കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ പരിസ്ഥിതി, വനം മന്ത്രാലയത്തിന്റെ സെക്രട്ടറിയുടെ മേൽവിലാസത്തിൽ ഫോറം V-ൽ അപ്പീൽ സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) ഒരു സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ വോർഡും മറ്റൊരു സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യവോർഡും, അമവാ വോർഡുകളും തമിലാണ് തർക്കമുണ്ടാക്കുന്നതെങ്കിൽ പരാതിയുള്ള വോർഡ് അമവാ വോർഡുകൾ തർക്ക കാരണം അമവാ കാരണങ്ങൾ കേന്ദ്രസർക്കാർ മുമ്പാകെ ഉന്നയിക്കേണ്ടതും കേന്ദ്ര സർക്കാർ അത് അതോറിറ്റിയുടെ തീരുമാനത്തിന് വിഭേദത്തുമാണ്.

(3) ഹർജിയുടെ മെമ്പോറാണ്ടത്തിൽ കേസിനാസ്പദമായ വന്തുതകൾ, പാരാതിക്കാരൻ ഉന്നയിക്കുന്ന വാദം പരാതിയുടെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പരിഹാരം മുതലായവ അടങ്കിയിരിക്കണം.

(4) അപ്പീൽ കൊടുക്കുവാനിടയാക്കിയ നിർദ്ദേശം, ഉത്തരവ്, നയപരമായ തീരുമാനം, ഇതിലേതാണോ അതിന്റെ പകർപ്പ് അപ്പീൽ കൊടുക്കുന്ന ആൾ മുറപ്പകാരം അധികാരപ്പെടുത്തിയ പ്രതിനിധി ഒപ്പിട്ട് ഹാജരാക്കേണ്ടതാണ്.

(5) അപ്പീൽ മെമ്മോറാൻഡം നാലു പകർപ്പുകൾ സഹിതം നേരിട്ടോ, തപാലിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തോ മടക്ക റസൈറ്റി സഹിതം, നിർദ്ദേശമോ ഉത്തരവോ, നയപരമായ തീരുമാനമോ പുറപ്പെടുവിച്ചത് മുതൽ മുപ്പ്, ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നിരുന്നാലും അപ്പീൽ കൊടുക്കുന്നതിൽ വന്ന കാലതാമസത്തിന് ശരിയായതും മതിയായതുമായ കാരണം ഉണ്ട് എന്ന് കേന്ദ്രസർക്കാരിന് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ, നിർദ്ദേശമോ ഉത്തരവോ, നയപരമായ തീരുമാനമോ പുറപ്പെടുവിച്ചത് മുതൽ നാൽപ്പതിയഞ്ച് ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ കാരണം രേഖപ്പെടുത്തി അപ്പീൽ ബോധ്യപ്പെടുവാൻ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

(6) ഹർജിയിൻമേലുള്ള വാദം കേൾക്കുന്നതിലേക്കുള്ള അറിയിപ്പ് ഫോറം vi-ൽ തപാലിൽ മടക്ക റസൈറ്റിയടക്കം രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് അയക്കേണ്ടതാണ്.

(7) അപ്പീൽ ബോധ്യപ്പീച്ച വ്യക്തിയുടെയും മറ്റ് കക്ഷികളുടെയും വാദം കേട്ടതിന് ശേഷം കേന്ദ്രസർക്കാർ അപ്പീൽ തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(8) അപ്പീൽ തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കുവോയാൾ, ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ട ഉത്തരവോ, നിർദ്ദേശമോ, നയപരമായ തീരുമാനമോ കേന്ദ്രസർക്കാരിന് മാറ്റം വരുത്തുകയോ തിരുത്തുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

പരാതിയിനേൽ തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കുവോൾ ഈ ചട്ടപ്രകാരം കേന്ദ്രസർക്കാർ പിൻതുടരുന്ന അന്തേ നടപടികൾ അന്തോറിറ്റി പിൻതുടരേണ്ടതും ആവും വിധം നീതി നടപടിലാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കേണ്ടതുമാണ്.

9) ഒരു തർക്കം വിചാരണ ചെയ്യുന്നോൾ സ്വഭാവിക നീതിയുടെ തത്ത്വങ്ങൾ അനുസരിക്കേണ്ടതും ഈ ചട്ടമനുസരിച്ച് കേന്ദ്രസർക്കാർ പിൻതുടരേണ്ട നടപടികൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ടതുമാണ്.

## 24. വകുപ്പ് 61 പ്രകാരം നോട്ടീസ് നൽകുന്ന രീതി

(1) വകുപ്പ് 61 വണ്ഡം (b) പ്രകാരം,

- (i) നോട്ടീസ്, ഫോറം vii-ൽ എഴുതി കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.
- (ii) a) ആരോപിക്കപ്പെട്ട കുറ്റം കേന്ദ്രരണ്ടപ്രദേശത്ത് വച്ചാണ് ചെയ്യപ്പെട്ട തെക്കിൽ അന്തോറിറ്റിയുടെ ചെയർപോഴ്സനാണ് അറിയിപ്പ് നൽകേണ്ടത്;
- b) ഒരു സംസ്ഥാനത്തിലാണ് കുറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടതെങ്കിൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യബോർഡിന്റെ ചെയർപോഴ്സന് അറിയിപ്പ് നൽകേണ്ടതാണ്.

(2) ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം ഉള്ള അറിയിപ്പ് തപാലിൽ മടക്ക റസൈറ്റിയോടുകൂടി രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് അയക്കേണ്ടതാണ്.

(3) വകുപ്പ് 61 വണ്ഡം b-പ്രകാരം 30 ദിവസം എന്നത് ഉപവകുപ്പ് (1)-ൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരം അന്തോറിറ്റിക്ക് അറിയിപ്പ് കിട്ടിയ ദിവസം മുതൽ 30 ദിവസം എന്നാണ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.

**പോരം I**  
(ചട്ടം 14 കാണുക)

**ജൈവവിഭവങ്ങളും ബന്ധപ്പെട്ട പാരമ്പര്യ അറിവുകളും  
പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷ**

**പാർശ്വ ഏ**

1. അപേക്ഷകൾ പൂർണ്ണ വിവരങ്ങൾ
  - (i) പേര് :
  - (ii) സ്ഥിര മേൽവിലാസം :
  - (iii) ബന്ധപ്പെട്ട വ്യക്തി/ ഏജൻ്റ്, ഭാരതത്തിൽ ഉണ്ടാക്കിൽ:
  - (iv) സംഘടനയുടെ ലാലുവിവരണം (അപേക്ഷിക്കുന്നത് വ്യക്തിയാണെങ്കിൽ വ്യക്തിയുടെ ലാലുവിവരണം) ആധികാരിക രേഖകൾ സഹിതം:
  - (v) ബിസിനസിൽ സ്വഭാവം:
  - (vi) സംഘടനയുടെ ആദായം അമേരിക്കൻ ദേശങ്ങിൽ:
2. ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയോ ബന്ധപ്പെട്ട പാരമ്പര്യ അറിവുകളുടെയോ പ്രാപ്തിയെ സംബന്ധിക്കുന്നതും, ജൈവവിഭവങ്ങളും പാരമ്പര്യ അറിവുകളും സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ:
  - a) ജൈവവിഭങ്ഗളുടെ തിരിച്ചറിയലും (ശാസ്ത്രനാമം) അവയുടെ പരമ്പരാഗത ഉപയോഗവും:
  - b) ശൈവതിക്കുവാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഭൂപ്രദേശത്തിൽ കിടപ്പ് :
  - c) പരമ്പരാഗത അറിവിനെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ/ സ്വഭാവം:
  - d) പരമ്പരാഗത അറിവ് കൈവശ്യംബന്ധന കണ്ണടത്തിയ വ്യക്തിയെ/ സമൂഹത്തെ സംബന്ധിച്ച്;(വാമോഴി/വരമോഴി):
  - e) ശൈവതിക്കുവാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ജൈവവിഭങ്ഗളുടെ അളവ്: (പട്ടിക നൽകുക)
  - f) ജൈവവിഭവങ്ങൾ ശൈവതിക്കുവാനുദ്ദേശിക്കുന്ന കാലാവധി:
  - g) തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് വേണ്ടി കന്നനി അധികാരപ്പെടുത്തിയ വ്യക്തി/ വ്യക്തികളുടെ എണ്ണം:
  - h) ഗവേഷണത്തിൽ തരവും വ്യാപ്തിയും, നിലവിലുള്ള അതിരെ വാണിജ്യപരമായ ഉപയോഗവും, ലഭ്യമായെങ്കാബുന്ന ഉപയോഗവും ഉൾപ്പെടെയുള്ള അപേക്ഷയുടെ ഉദ്ദേശ്യം:
  - i) ഏതെങ്കിലും ജൈവവിഭങ്ഗളുടെ ശൈവരണം മുലം ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും ലഭക്കങ്ങൾക്ക് വംശനാശം സംബന്ധിക്കുകമോ, ജൈവവിഭവങ്ങൾ പ്രാപ്തമാകുന്നതിലും പിൽക്കാലത്തുണ്ടായെങ്കാബുന്ന വിപത്തുകൾ:
3. ഗവേഷണത്തിലേക്ക് വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലേക്ക് പങ്കെടുക്കാനിടയുള്ള ഏതെങ്കിലും ഒഴിവീയ സ്ഥാപനത്തിൽ വിശദവിവരങ്ങൾ:

- പ്രാപ്തമാക്കിയ ജൈവവിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യിക ലക്ഷ്യസ്ഥാനവും, ഗവേഷണവും വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളും നടപ്പാക്കേണ്ട പ്രദേശവും:
- ജൈവവിഭവങ്ങളും, അറിവുകളും പ്രാപ്തമാക്കുന്നോൾ അപേക്ഷകരോ, അവരുടെ രാജ്യ തത്ത്വാലക്ഷ്യം സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങളും, ബഹുഭിക സ്വത്വകാശവും, കൃതകാശവും ഉൾപ്പെടെയുള്ള മറ്റ് പ്രയോജനങ്ങളും:
- ജൈവവിഭവങ്ങളും, അറിവുകളും പ്രാപ്തമാക്കുന്നോൾ അപേക്ഷകരോ, അവരുടെ രാജ്യ തത്ത്വാലക്ഷ്യം അമൈവാ പ്രയോജനപ്ലാറ്റഫോർമുലേറ്റീവും ജൈവ സാങ്കേതികപരമായതോ, ശാസ്ത്രപരമായതോ, സാമൂഹ്യപരമായതോ ആയ പ്രയോജനങ്ങളും, മറ്റ് പ്രയോജനങ്ങളും:
- ജൈവവിഭവങ്ങളും ബന്ധപ്പെട്ട പാരമ്പര്യ അറിവുകളും ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നോൾ ഭാരത തത്ത്വാലക്ക്/ ബന്ധപ്പെട്ട സമൂഹത്തിലോക് വന്നുചേർന്നേക്കാൻഒരുള്ള പ്രയോജനങ്ങളുടെ മതിപ്പ്:
- പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഉപാധികളും സംവിധാനങ്ങളും:
- പ്രസക്തമായ മറ്റ് വിവരങ്ങൾ:

**പാർട്ട് ബി**

### **ധിക്കുറേഷൻ**

- ഞാൻ/ഐങ്ങൾ ഇതിനാൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നു;
  - ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ശേഖരണം വിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരതയെ പ്രതികുലമായി ബാധിക്കുകയില്ല;
  - ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ശേഖരണം ആവാസവ്യവസ്ഥകൾക്ക് നാശം ഉണ്ടാക്കുകയില്ല;
  - ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ശേഖരണം സമൂഹത്തിനെ പ്രതികുലമായി ബാധിക്കുകയില്ല;
- അപേക്ഷാഫോറത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിവരങ്ങളെല്ലാം ഏറ്റവും അറിവിലും ഉത്തമ വിശദം സത്തിലും സത്യവും ശരിയും ആണെന്നും ശരിയല്ലാത്തതോ തെറ്റായതോ ആയ വിവരങ്ങൾക്ക് ഞാൻ/ഐങ്ങൾ ഉത്തരവാദികൾ ആയിരിക്കുമെന്നും വീണ്ടും പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

**ഒപ്പ്**

**പേര്**

**സ്ഥാനപ്പേര്**

സ്ഥലം:

തീയതി:

**പ്രോഗ ॥**  
(പട്ടം 17 കാണുക)

ഗവേഷണ ഫലങ്ങൾ വാൺജ്യപരമായ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി വിദേശ പാരസ്യമാർക്കൾ, കമ്പനികൾക്ക്, വിദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന ഭാരത പാരസ്യമാർക്കൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനു ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അന്താരാഗ്രിഡ് മുൻകുർ അനുമതി തേടുന്നതിലേക്കുള്ള അപേക്ഷ

1. അപേക്ഷകൾ പൂർണ്ണ വിവരങ്ങൾ
  - (i) പേര്:
  - (ii) മെൽവിലാസം:
  - (iii) തൊഴിലിനെ സംബന്ധിച്ച ലാലുവിവരങ്ങൾ:
  - (iv) സാമ്പദനയുടെ അഫിലിയേഷൻ (പ്രസക്തരേഖകൾ സഹിതം):
2. ഗവേഷണഫലങ്ങളുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ:
3. ഗവേഷണത്തിനുപയോഗിച്ച ജൈവവിഭവങ്ങളെല്ലായോ തത്സംബന്ധമായ അറിവുകളെല്ലായോ സംബന്ധിക്കുന്ന വിശദ വിവരങ്ങൾ:
4. ഗവേഷണത്തിനുപയോഗിച്ച ജൈവവിഭവങ്ങൾ പ്രാപ്തമാക്കിയ ഭൂപ്രദേശത്തിൽ കിട്ടപ്പെട്ടു:
5. ഗവേഷണത്തിനുപയോഗിച്ച പരമ്പരാഗത അറിവിനെ സംബന്ധിച്ചും പരമ്പരാഗത അറിവിൽ കണ്ടെത്തിയ കൈവശ്വരകാർത്ഥായ വ്യക്തി/ സമൂഹത്തിന്റെ വിശദവിവരങ്ങൾ:
6. ഗവേഷണമേം, വികസന പ്രവർത്തനമോ ഏറ്റുടുത്തു നടത്തുന്ന സ്ഥാപനത്തിനെ സംബന്ധിച്ച്:
7. കൈമാറ്റം ചെയ്യുവാനുദ്ദേശിക്കുന്ന വ്യക്തി/ സ്ഥാപനത്തിൽ വിശദവിവരങ്ങൾ:
8. കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ഗവേഷണഫലങ്ങൾ വാൺജ്യപരമായി ഉപയോഗപ്പെട്ടതുമോ വ്യക്തിക്കോ, സ്ഥാപനത്തിനോ ലഭിച്ചേക്കാവുന്ന അമവാ പ്രയോജനപ്പെട്ടെക്കാവുന്ന ജൈവ സാങ്കേതികപരമായതോ, ശാസ്ത്രപരമായതോ, സാമൂഹ്യപരമായതോ ആയ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട പ്രയോജനങ്ങളുടെയും, മറ്റ് പ്രയോജനങ്ങളുടെയും വിശദവിവരങ്ങൾ:
9. ഗവേഷണഫലങ്ങൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടി അപേക്ഷിക്കുന്നവർക്ക് ലഭിച്ചേക്കാവുന്ന അമവാ പ്രയോജനപ്പെട്ടെക്കാവുന്ന ജൈവസാങ്കേതികപരമായതോ, ശാസ്ത്രപരമായതോ, സാമൂഹ്യപരമായതോ, ആയ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട പ്രയോജനങ്ങളുടെയും, മറ്റ് പ്രയോജനങ്ങളുടെയും വിശദവിവരങ്ങൾ:
10. ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട ഗവേഷണഫലങ്ങളുടെ സീകർത്താവും കൈമാറ്റം ചെയ്യുവാൻ വേണ്ടി അനുമതി തേടുന്ന അപേക്ഷകനും തമിലുള്ള കരാർ അമവ എപി - റെസിഡൻസ് വിശദ വിവരങ്ങൾ:

## ഡിക്സിറേഷൻ

അപേക്ഷാഫോറത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിവരങ്ങളെല്ലാം ഏറ്റവും അറിവിലും ഉത്തമ വിശദാസ തിലും സത്യവും ശരിയും ആണെന്നും ശരിയല്ലാത്തതോ തെറ്റായതോ ആയ വിവരങ്ങൾക്ക് താൻ/ തെങ്ങൾ ഉത്തരവാദികൾ ആയിരിക്കുമെന്നും വീണ്ടും പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

ഒപ്പ്

പേര്

സ്ഥാനപ്പേര്

സ്ഥലം

തീയതി

### ഫോറം III

(ചട്ടം 18 കാണുക)

ബഹുഭിക സത്തവകാശത്തിന് വേണ്ടി അപേക്ഷിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ദേശീയ ജൈവവൈവ വിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂർ അംഗീകാരം തെടുന്നതിലേക്കുള്ള അപേക്ഷ

1. അപേക്ഷകൾ പൂർണ്ണ വിവരങ്ങൾ
  - (i) പേര്:
  - (ii) മെൽവിലാസം:
  - (iii) തൊഴിലിനെ സംബന്ധിച്ച ലാലുവിവരങ്ങം:
  - (iv) സംഘടനയുടെ അഫിലിയേഷൻ (ആധികാരിക രേഖകൾ സഹിതം):
2. ബഹുഭിക സത്തവകാശത്തിനായി ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടുന്ന കണ്ണുപിടിച്ചതം സംബന്ധിച്ച വിശദ വിവരങ്ങൾ:
3. കണ്ണുപിടിച്ചത്തിനുപയോഗിച്ച ജൈവവിഭവങ്ങളെല്ലായോ തസംബന്ധമായ അറിവുകളെല്ലായോ സംബന്ധിക്കുന്ന വിശദവിവരങ്ങൾ:
4. കണ്ണുപിടിച്ചത്തിനുപയോഗിച്ച ജൈവവിഭവങ്ങൾ പ്രാപ്തമാക്കിയ ഭൂപ്രദേശത്തിൽ കിടപ്പ് സംബന്ധിച്ച വിശദവിവരങ്ങൾ:
5. കണ്ണുപിടിച്ചത്തിനുപയോഗിച്ച പരമ്പരാഗത അറിവിനെ സംബന്ധിച്ചും പരമ്പരാഗത അറിവിൽ കണ്ണെത്തിയ കൈവശ്വകാശിയായ വ്യക്തിയുടെ/ സമൂഹത്തിൽ വിശദവിവരങ്ങൾ:
6. ശവേഷണമോ, വികസന പ്രവർത്തനമോ ഏറ്റെടുത്തു നടത്തുന്ന സ്ഥാപനത്തിനെ സംബന്ധിച്ച വിശദവിവരങ്ങൾ:

7. കണ്ണൂപിട്ടുത്തം വാൺജ്യപരമായി ഉപയോഗപ്പെട്ടുത്തുനോൾ അപേക്ഷിക്കുന്നവർക്ക് ലഭിച്ചുക്കാവുന്ന അമ്ഭവാ പ്രയോജനപ്പെട്ടെക്കാവുന്ന ജൈവ സാങ്കേതികപരമായതോ, ശാസ്ത്രപരമായതോ, സാമൂഹ്യപരമായതോ ആയ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട പ്രയോജനങ്ങളുടെയും, മറ്റ് പ്രയോജനങ്ങളുടെയും വിശദ വിവരങ്ങൾ:

### ഡിക്ഷാരോഷൻ

അപേക്ഷാഫോറത്തിൽ പരിഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിവരങ്ങളെല്ലാം എൻ്റെ അറിവിലും ഉത്തമ വിശദം സത്തിലും സത്യവും ശരിയും ആരാഞ്ഞും ശരിയല്ലാത്തതോ തെറ്റായതോ ആയ വിവരങ്ങൾക്ക് തൊൻ/ തെങ്ങൾ ഉത്തരവാദികൾ ആയിരിക്കുമെന്നും വീണ്ടും പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

ഒപ്പ്

പേര്

സ്ഥാനപ്പേര്

സ്ഥലം

തീയതി

### പോരം IV (ചട്ടം 19 കാണുക)

ജൈവവിവേഖങ്ങളും ബന്ധപ്പെട്ട പരമ്പരാ അറിവുകളും മുന്നാം കക്ഷികൾ കൈമാറുന്നതിന് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം തെടുന്നതിലേക്കുള്ള അപേക്ഷ

1. അപേക്ഷകൾ പുർണ്ണ വിവരങ്ങൾ
  - (i) പേര്:
  - (ii) മേര്യവിലാസം:
  - (iii) തൊഴിലിനെ സംബന്ധിച്ച ലാലുവിവരങ്ങം:
  - (iv) സംഘടനയുടെ അഫിലിയേഷൻ (ആധികാരിക രേഖകൾ സഹിതം):
2. പ്രാപ്തമാക്കിയ ജൈവവിവേഖങ്ങളുടെയും ബന്ധപ്പെട്ട പരമ്പരാ അറിവുകളുടെയും വിശദവിവരങ്ങൾ:
3. പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിലേക്ക് എൻ്റെപ്പെട്ട ഉടമടിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ (പകർപ്പ് ഉള്ളടക്കം ചെയ്യുക):

4. പ്രയോജനങ്ങളുടെയും പ്രയോജനം പകുവെക്കുന്നതിലേക്ക് മുന്ത് നടപ്പിലാക്കിയ ഉപാധി/ സംവിധാനം മുതലായവയുടെയും വിശദവിവരങ്ങൾ:
5. പ്രാപ്തമാക്കിയ വസ്തു/അറിവ് കൈമാറ്റം ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന മുന്നാം കക്ഷിയുടെ പൂർണ്ണവിവരങ്ങൾ:
6. ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട മുന്നാം കക്ഷിക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം:
7. ജൈവവിഭവങ്ങളോ തത്സംബന്ധമായ അറിവുകളോ കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടുവോൾ മുന്നാം കക്ഷിക്ക് ലഭിച്ചേക്കാവുന്ന അമവാ പ്രയോജനപ്പെട്ടുക്കാവുന്ന ജൈവ സാങ്കേതികപരമായതോ, ശാസ്ത്രപരമായതോ, സാമൂഹ്യപരമായതോ, ആയ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട പ്രയോജനങ്ങളുടെയും, മറ്റ് പ്രയോജനങ്ങളുടെയും വിശദവിവരങ്ങൾ:
8. അപേക്ഷകനും മുന്നാം കക്ഷിയും തമ്മിലേർപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കരാറിന്റെ വിശദവിവരങ്ങൾ:
9. ജൈവവിഭവങ്ങളും തത്സംബന്ധമായ അറിവുകളും കൈമാറ്റുവോൾ ഭാരതത്തിലേക്ക് / ബന്ധപ്പെട്ട സമൂഹത്തിലേക്ക് വന്നുചേരുന്നേക്കാനിടയുള്ള പ്രയോജനങ്ങളുടെ മതിപ്പ്:
10. പ്രയോജനങ്ങളുടെയും പ്രയോജനം പകുവെക്കുന്നതിലേക്ക് സ്വീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഉപാധി/ സംവിധാനം മുതലായവയുടെയും വിശദാംശങ്ങൾ:
11. പ്രസക്തമായ മറ്റ് വിവരങ്ങൾ:

### ഡിക്ഷിണേഷൻ

അപേക്ഷം ഫോറത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിവരങ്ങളെല്ലാം എൻ്റെ അറിവിലും ഉത്തമ വിശദ സത്തിലും സത്യവും ശരിയും ആശങ്കന്നും ശരിയല്ലാത്തതോ തെറ്റായതോ ആയ വിവരങ്ങൾക്ക് സാൻ/ തെങ്ങൾ ഉത്തരവാദികൾ ആയിരിക്കുമെന്നും വീണ്ടും പ്രസ്താവിക്കുന്നു

ഒപ്പ്

പേര്

സഹാനപ്പേര്

സഫലം

തീയതി

## പേരാറം V

അപ്പീൽ മെമ്മോറാഡിയത്തിനായുള്ള അപേക്ഷ  
(ചട്ടം 23 (1) കാണുക)

..... പരിസ്ഥിതി/വനം മന്ത്രാലയം മുമ്പാകെ

അമൈവാ

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി  
(സന്ദർഭം അനുസരിച്ച്)

(ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002-ൽ 50-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള അപ്പീൽ മെമ്മോറാഡി)

അപ്പീൽ നമ്പർ ..... 200

.....

..... അപ്പീൽ ഹർജിക്കാൻ (കാർ)

എതിരെ

.....

.....എതിർക്കക്ഷി (കർ)

(അതോറിറ്റിയുടെ / ബോർഡിന്റെ സ്ഥാനപ്പേണ്ട്)

..... തീയതി എതിർ കക്ഷി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിനെതിരെ അപ്പീൽ ഹർജി കാരണം താഴെപ്പറയുന്ന വസ്തുതകളും കാരണങ്ങളും വന്നക്കത്തോടെ ബോധിപ്പിക്കുന്നു.

1. വസ്തുതകൾ  
(ഇവിടെ ചുരുക്കിയെഴുതുക)

2. കാരണങ്ങൾ  
(അപ്പീലിനാധാരമായ കാരണങ്ങൾ)

i

ii.

iii

3. ആവശ്യപ്പെടുന്ന പരിഹാരം

i

ii.

iii

4. അപേക്ഷ

- a) മുകളിൽ പ്രസ്താവിച്ചതിൻ്റെ വെളിച്ചതിൽ അപ്പീൽ ഹർജിക്കാരൻ, എതിർകക്ഷിയുടെ ഉത്തരവ്/ തീർപ്പ് റദ്ദാക്കുകയോ, നീക്കം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യണമെന്ന് വണക്കത്താട അപേക്ഷിക്കുന്നു.
- b) എതിർകക്ഷി ഉണ്ടാക്കിയ നയം/മാർഗനിർദ്ദേശം/ചട്ടം ..... പരിധി വരെ റദ്ദാക്കുകയോ/ഭേദഗതി വരുത്തുകയോ/ അസ്ഥിരപ്പുടുത്തുകയോ ചെയ്യണമെന്ന് അപേക്ഷിക്കുന്നു.
- .....

c) .....

അപ്പീൽ ഹർജിക്കാരൻറെ ഒപ്പ് സൈൽ സഹിതം

മേൽവിലാസം

സഫലം

തീയതി

### വെരിഫികേഷൻ

1. എൻ്റെ അറിവിലും വിശ്വാസത്തിലും, അപ്പീൽ ഹർജിക്കാരനായ ഞാൻ, മുകളിൽപ്പറഞ്ഞ തെള്ളം സത്യമാണെന്ന് ഇതിനാൽ പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു.
- ..... തീയതി പരിശോധിച്ചിരിക്കുന്നു.

അപ്പീൽ ഹർജിക്കാരൻറെ ഒപ്പ് സൈൽ സഹിതം

മേൽവിലാസം

അപ്പീൽ ഹർജിക്കാരൻ പ്രതിനിധിയുടെ ഒപ്പ്

**ഉള്ളിടക്കം:** അപ്പീലിനാധാരമായ ഉത്തരവ്/ നിർദ്ദേശം/നയപരമായ തീരുമാനങ്ങൾ മുതലായവയുടെ ആധികാരിക പകർപ്പ്

ମେରା ୧୦ VI

## പരിസ്ഥിതി/വനം മന്ത്രാലയം മുമ്പാകെ

କବିତା

## അമൃതാര്ഥി ജേവവൈവിധ്യ അന്തരീക്ഷം

(സന്ദർഭം അനുസരിച്ച്)

(ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002-ന്റെ 50-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള അപീൽ മെമ്മോറാൻഡം)

അപീତ നന്ദി..... 200

## അപൂര്വിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവർ(കാർ)

## എതിർ കക്ഷി(കൾ)

ମୋଡ୍ରୀନ୍

എതിരെക്കൾ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് / നിർദ്ദേശം/ നയപരമായ തീരുമാനത്തിനെതിരെ അപ്പീൽഹർജിക്കാൻ ഫയൽ ചെയ്ത മേൽപ്പറിന്ത അപ്പീലിന്മേൽ (വിശദാംശങ്ങൾ കൊടുക്കുക) ----- തീരുതി-----വെച്ച് വിചാരണ നടക്കുമെന്ന് ഇതിനാൽ ദയവായി അറിയിച്ചു കൊള്ളണം.

അപ്പിൽ മെമ്മോറാൻഡം തയ്യാറാക്കുന്നതിലൂടെ ശരിപ്പകർമ്മപ്രസ്താവന അപ്പിലിന്റെ കുടൈയുള്ള മറ്റ് അനുബന്ധങ്ങളും താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്:

പാണ്ടിരിക്കുന്നതോ, അല്ലെങ്കിൽ തുടർന്ന് വന്നേക്കാവുന്ന തീയതിയിലോ ഹാജരാകുന്ന തിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ അപ്പീൽ എക്സ് പാർട്ടിയായി അതിമമായി തീർപ്പ് കല്പിക്കുമെന്ന് ദയവായി അറിയിക്കുന്നു.

## അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റിക്സ് വേണ്ടി (ഒപ്പ്)

രാഖ്യ

models

## ഫോറം VII

### സോട്ടീസിൽററ ഫോറം

(24 (1) കാണുക)

രജിസ്റ്റ്രേഷൻ തപാൽ/രക്ഷപ്പറ്റി

From

---

---

---

---

To

---

---

---

---

#### ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002 നമ്പർ 61 (b) പ്രകാരമുള്ള അനിയിപ്പ്

- ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002 അനുസരിച്ച് ----- നാൽ  
ചെയ്യപ്പെട്ടതോ / ചെയ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതോ ആയ കൂട്ടം
- ശാൻ/ശ്രദ്ധാർ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002 നമ്പർ 61 (b) പ്രകാരം 30 ദിവസകാലയള്ള  
വിൽ കോടതി മുമ്പാകെ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002 നമ്പർ വകുപ്പുകളുടെ  
പാംഗനംത്തിനെതിരെ ഇതിനാൽ സോട്ടീസ് നൽകുന്നു.
- എൻഡ്/ ശ്രദ്ധാർ സോട്ടീസിൽ തെളിവിലേക്കായി താഴെപ്പറയുന്ന രേഖകൾ ഉള്ളടക്കം  
ചെയ്യുന്നു.

തീയതി:

സ്ഥലം:

ഒപ്പ്

## വിശദീകരണം

- 1) ഒരു കമ്പനിയുടെ പേരിൽ ഒരു നോട്ടീസ് നൽകണമെങ്കിൽ കമ്പനിയുടെ അധികാരപ്പെട്ട വ്യക്തിയാണെന്ന് തെളിയിക്കുന്ന രേഖകളും നോട്ടീസിനൊപ്പം വെക്കേണ്ടതാണ്.
- 2) കൂറും ആരോപിക്കപ്പെട്ടവരുടെ മേൽവിലാസം, ജൈവവ വിഭവം/ അറിവ്/ഗവേഷണം/ ജൈവ വ്യാപ്തി നിർബന്ധം/ ബഹുഭിക സ്വത്വകാശം/ കുത്തകാവകാശം ഇവ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അനുമതി ഇല്ലാതെ ഉപയോഗിച്ചതിന്മേലാണ് കേസ് എങ്കിൽ അത് സംഖ്യാപിച്ചും, ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ വാണിജ്യപരമായി ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് സംഖ്യാപിച്ചും രേഖകൾ ഉള്ളടക്കം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
- 3) ആരോപിക്കപ്പെട്ട ലംഘനമോ കൂറുമോ സംഖ്യാപിച്ച ഫോട്ടോഗ്രാഫുകളും സാങ്കേതിക റിപ്പോർട്ടുകളും തെളിവിനുള്ള രേഖകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

[നന്ദി.ജെ 22018/ 57/ 2002 -സി.എസ്.സി (സി. സി)]  
ദേശ് ദീപക് വർമ്മ, ജോ. സൈക്രട്ടി

## **പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം/വനം, നൃജീവനി പുറപ്പെടുവിച്ച വിജ്ഞാപനങ്ങൾ**

എസ്. 1146 (ഇ)- വകുപ്പുകൾ 1, 2 ഉം വകുപ്പുകൾ, 8-17 (രണ്ടും ഉൾപ്പെട), വകുപ്പുകൾ 48, 54, 59, 62, 63, 64 - ഉം 65 - ഉം ഒക്ടോബർ 1, 2003 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതായി രിക്വോ.

[എഫ്. റണ്ഡ് ഐ-22018/46/2003 സി.എസ്.സി(ബി. സി)]  
ദേശ ഭീപക് വർമ്മ, ജോ. സൈക്രട്ടൻ

ജി. എസ്. ആർ 779 (ഇ)- ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ചെയർപേ ത്സാൻസിയും മറ്റ് മെമ്പർമാരുടേയും ശമ്പളവും, അലവാൻസുകളും, വ്യവസ്ഥകളും സംബന്ധിച്ച ചടങ്ങൾ 2003, ഒക്ടോബർ 1, 2003 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതായിരിക്കും.

[എഫ്.റണ്ഡ് ഐ-22018/46/2003 സി.എസ്.സി(ബി. സി)]  
ദേശ ഭീപക് വർമ്മ, ജോ. സൈക്രട്ടൻ

എസ്. ഓ. 1147 (ഇ)- ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ഒക്ടോബർ 1, 2003 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതായിരിക്കും.

[എഫ്.റണ്ഡ് ഐ-22018/46/2003 സി.എസ്.സി (ബി. സി)]  
ദേശ ഭീപക് വർമ്മ, ജോ. സൈക്രട്ടൻ

എസ്. ഓ. 497 (ഇ)- ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അനുഭ്യവാഗിക മെമ്പർമാരെ സംബന്ധിച്ച ചടങ്ങൾ 2003, ഏപ്രിൽ 15, 2004 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതായിരിക്കും.

[എഫ്.റണ്ഡ് ഐ-22018/46/2003 സി.എസ്.സി (ബി. സി)]  
ദേശ ഭീപക് വർമ്മ, ജോ. സൈക്രട്ടൻ

ജി. എസ് . ആർ 261 (ഇ).- ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ക് 2002-ൽ 62-ാം വകുപ്പ് നൽകുന്ന അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി (ചെയർപേ ത്സാൻസിയും മറ്റ് മെമ്പർമാരുടേയും ശമ്പളം, അലവാൻസ്, സൈവന വ്യവസ്ഥകൾ) ചടങ്ങൾ 2003 ദുർബലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും, അങ്ങനെ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നതിന് മുൻപ് ചെയ്യുകയോ, ചെയ്യാതിരിക്കുകയോ ചെയ്ത വല്ലതുമൊഴികെ, കേന്ദ്രസർക്കാർ ചടങ്ങൾ ഇതിനാൽ ഉണ്ടാക്കുന്നു;

[എഫ്.റണ്ഡ് ഐ-22018/57/2003 സി.എസ്.സി (ബി. സി)]  
ദേശ ഭീപക് വർമ്മ, ജോ. സൈക്രട്ടൻ

എസ്. ഓ. 753 (ഇ)- വകുപ്പുകൾ 3-7 (രണ്ടും ഉൾപ്പെട), വകുപ്പുകൾ 18-47 (രണ്ടും ഉൾപ്പെട), വകുപ്പുകൾ 49-53 (രണ്ടും ഉൾപ്പെട), വകുപ്പുകൾ 55-58 (രണ്ടും ഉൾപ്പെട), വകുപ്പുകൾ 60-ഉം 61-ഉം ഒക്ടോബർ 1, 2003 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതായിരിക്കും.

[എഫ്.റണ്ഡ് ഐ-22018/46/2003 സി.എസ്.സി(ബി. സി)]  
ദേശ ഭീപക് വർമ്മ, ജോ. സൈക്രട്ടൻ

## അനുബന്ധം

### വനം/പരിസ്ഥിതി/രജവഭവവിധ്യ സംബന്ധമായ നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾ

1. Water (Prevention and Control of Pollution) Act, 1974
2. Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981
3. Wild (Protection amendment) Act, 1982
4. Forest (Conservation) Act, 1980
5. Antiquities and Art Treasures Act, 1972
6. Environmental Protection Act, 1986
7. Cattle Trespass Act, 1871
8. Fisheries Act, 1897
9. Livestock Importation Act, 1897
10. Destructive Insects and Pests Act, 1914
11. Sugarcane Act, 1924
12. Agricultural Produce (Grading and Marketing) Act, 1937
13. Agricultural Produce Cess Act, 1940
14. Drugs and Cosmetics Act, 1940
15. Coffee Act, 1942
16. Import and Export (Control) Act, 1947
17. Rubber Act, 1947
18. Drugs Control Act, 1950
19. Tea Act, 1953
20. Medicinal and Toilet Preparation (Excise Duties) Act, 1955
21. Customs Act, 1962
22. Marine Insurance Act, 1963
23. Cardamom Act, 1965
24. Seeds Act, 1966
25. Patents Act, 1970
26. Marine Products Export Development Authority Act, 1972
27. Conservation of Foreign Exchange and Prevention of Smuggling activities Act, 1974
28. Tobacco Board Act, 1975
29. Territorial Waters, Continent Shelf, Exclusive Economic Zone and other Maritime Zones Act, 1976
30. Coconut Development Board Act, 1979
31. NABARD Act, 1981
32. Maritime Zones of India (Regulation of Fishing by Foreign Vessels) Act, 1981
33. National Oilseeds and Vegetable Oil Development Board Act, 1983
34. Prevention of Damage to Public Property Act, 1984
35. Inland Waterways Authority of India Act, 1985
36. Spices Board Act, 1986
37. Agricultural and Processed Food Products Export Development Authority Act, 1986
38. Spices Cess Act, 1986
39. Consumer Protection Act, 1986
40. National Dairy Development Board Act, 1987

Source: A .S. Saroja 2005. "Biodiversity related laws in India: an overview " in State Biodiversity Strategy and Action Plan for Kerala, by Kerala Forest Research Institution, An institution of Kerala State Council for Science, Technology and Environment, Peechi 680 653, Kerala, India.

## വിഷയസൂചി

### ജൈവവൈവിധ്യ അക്ക് 2002

1.	ചുരുക്കപ്പേര്, വ്യാപ്തി, ആരംഭ .....	01
2.	നിർവ്വചനങ്ങൾ .....	01
a)	‘പ്രയോജനാവകാശികൾ’ (Benefit claimers) .....	01
b)	‘ജൈവവൈവിധ്യം’ (Biological diversity) .....	02
c)	‘ജൈവവിഭവങ്ങൾ’ (Biological resources) .....	02
d)	‘ജൈവ വ്യാപ്തി നിർണ്ണയവും, ജൈവ ഉപയോഗവും’ (Bio survey & Bio utilization) .....	02
e)	‘ചെയർപ്പോഴ്സൻ’ (Chairperson) .....	02
f)	‘വാൺജ്യപരമായ ഉപയോഗം’ (Commercial utilisation) .....	02
g)	‘നീതിപൂർവ്വമായ പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ’ (Fair and equitable benefit sharing) .....	03
h)	‘തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ’ (Local bodies) .....	03
i)	‘മെമ്പർ’ (Member) .....	03
j)	‘ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി’ (National Biodiversity Authority) .....	03
k)	‘നിർദ്ദിഷ്ടം’ (Prescribed) .....	03
l)	‘വ്യവസ്ഥകൾ’ (Regulations) .....	03
m)	‘ശവേഷണം’ (Research) .....	03
n)	‘സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്’ (State Biodiversity Board) .....	04
o)	‘സുമാരിരമായ ഉപയോഗം’ (Sustainable use) .....	04
p)	‘മൂല്യവർദ്ധിത വസ്തുക്കൾ’ (Value added products) .....	04
3.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അനുമതി .....	05
4.	ശവേഷണപദ്ധതികൾക്ക് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം .....	06
5.	3, 4 വകുപ്പുകളിലെ വ്യവസ്ഥകളും ചില സഹകരണ പ്രോജക്ടുകളും .....	06
6.	ബഹിക സ്വത്വവകാശം സംബന്ധിച്ച നടപടി ക്രമങ്ങൾ .....	07
7.	ജൈവവിഭവങ്ങൾ സ്വാധത്തമാക്കുന്നതിലേക്ക് സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന് മുൻകൂട്ടി അറിയിപ്പ് കൊടുക്കേണ്ടവർ .....	08
8.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ സംസ്ഥാപനം .....	09

9.	ചെയർപോഴ്സന്റെയും മെമ്പർമാരുടെയും സേവന വ്യവസ്ഥകൾ .....	11
10.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുഖ്യ നിർവ്വഹകൾ .....	11
11.	മെമ്പർമാരെ നീക്കം ചെയ്ത് .....	11
12.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ യോഗങ്ങൾ .....	11
13.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ കമ്മിറ്റികൾ .....	12
14.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ഓഫീസർമാരും ജീവനക്കാരും .....	13
15.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ തീരുമാനങ്ങളുടെയും ഉത്തരവുകളുടെയും അധികാരപ്പെടുത്തൽ .....	13
16.	അധികാരം ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കൽ .....	13
17.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ചിലവുകൾ .....	13
18.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ചുമതലകളും അധികാരങ്ങളും .....	14
19.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം തേടേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ .....	16
20.	ജൈവവിഭവം അമാവാ അറിവ് കൈമാറൽ .....	17
21.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി നീതിപൂർവ്വമായ പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ തീരുമാനിക്കുന്നത് .....	18
22.	സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ സംസ്ഥാപനം .....	20
23.	സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ചുമതലകൾ .....	21
24.	സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ അധികാരങ്ങൾ .....	22
25.	9-17 വരയുള്ള വകുപ്പുകളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന് ബാധകമാക്കുന്നത് .....	22
26.	കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ ശ്രാംകളുടെ ലോണുകളും .....	23
27.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ട് രൂപീകരണം .....	23
28.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് .....	24
29.	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ബയ്ജർ്, അക്കൗണ്ടുകൾ, ഓഫീസ് .....	24
30.	വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് പാർലമെന്റിൽ വെക്കുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് .....	25
31.	സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യബോർഡിലേക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ശ്രാംകൾ .....	26
32.	സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ട് .....	26
33.	സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് .....	27
34.	സംസ്ഥാനജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ അക്കൗണ്ടുകളുടെ ഓഫീസ് .....	28

35. സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് .....	28
36. ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണ സംബന്ധമായ നയരൂപീകരണം ..... in situ & ex situ .....	29 29
37. ജൈവവൈവിധ്യ പെത്തുക സ്ഥാനങ്ങൾ (Heritage Sites) .....	31, 15, 26
38. വംശനാശ ഭീഷണി നേരിട്ടന ജനുസ്സുകളെ സംബന്ധിച്ച വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന തിനുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അധികാരം .....	31
39. സുക്ഷിപ്പേക്കേന്ദ്രങ്ങൾ (Repositories) തെരഞ്ഞടക്കുവാനുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അധികാരം .....	31
40. ചില ജൈവ വിഭവങ്ങളെ ഒഴിവാക്കാനുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അധികാരം .....	32
41. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരണം .....	33
കൃഷിയിനം (Cultivar) .....	33
നാടൻ ഇനം (Folk variety) .....	34
പ്രാചീന ഇനം (Land race) .....	34
42. തദ്ദേശ ജൈവ വൈവിധ്യ ഫണ്ടിലേക്കുള്ള ശാസ്ത്രകൾ .....	35
43. തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ട് രൂപീകരണം .....	35
44. തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ടിന്റെ വിനിയോഗം .....	36
45. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികളുടെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് .....	36
46. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികളുടെ അക്കൗൺടുകളുടെ ഓഡിറ്റ് .....	36
47. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റിയുടെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ടും മറ്റൊം ജില്ലാ മജിസ്ട്രേറ്റിന് സമർപ്പിക്കണം. ....	36
48. ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കുവാൻ ബാധ്യസ്ഥമായിരിക്കും. ....	37
49. നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുവാനുള്ള സംസ്ഥാനസർക്കാരിന്റെ അധികാരം .....	37
50. സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകൾ തമ്മിലുള്ള തർക്കങ്ങൾ .....	37
51. ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെയും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരും, മെംബർമാരും സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥരായി കണക്കാക്കപ്പെടുത്താൻ .....	39
52. അപീൽ നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച .....	39
53. തീർപ്പോ ഉത്തരവോ നടപ്പാക്കൽ .....	39
54. ഉത്തമവിശ്വാസത്തിൽ ചെയ്ത കൃത്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണം .....	40

55. പിച ഇന്റാക്കൽ സംബന്ധിച്ച് .....	40
56. കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന സർക്കാർ, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യമേഖലാർഡ്, ആയവയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളോ ഉത്തരവുകളോ ലംഘിക്കപ്പെട്ടാലുള്ള പിച .....	40
57. കമ്പനികളുടെ കുറ്റം .....	40
58. കുറുത്തിന്റെ സ്വഭാവം .....	41
59. മറ്റ് ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകളും ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകളും .....	41
60. സംസ്ഥാനസർക്കാരുകൾക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാനുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ അധികാരം .....	41
61. കേസ് എടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് .....	41
62. കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ ചടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാനുള്ള അധികാരം .....	41
63. സംസ്ഥാനസർക്കാരിന് ചടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാനുള്ള അധികാരം .....	43
64. വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള അധികാരം .....	44
65. പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുവാനുള്ള അധികാരം .....	44

## **ജൈവവൈവിധ്യ ചടങ്ങൾ 2004**

1. ചുരുക്കപ്പേര്, പ്രാബല്യം .....	47
2. നിർവ്വചനങ്ങൾ .....	47
3. ചെയർപോഴ്സനെന തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന്റെയും നിയമിക്കുന്നതിന്റെയും രീതി .....	48
4. ചെയർപോഴ്സൻ ഉദ്യോഗ കാലാവധി .....	48
5. ചെയർപോഴ്സൻ ശമ്പളവും, അലവൻസുകളും .....	48
6. അതോറിറ്റിയുടെ അനൗദ്യോഗിക മെമ്പർമാരുടെ ഉദ്യോഗ കാലാവധിയും അലവൻസുകളും .....	48
7. അനൗദ്യോഗിക അംഗങ്ങളുടെ ഒഴിവ് നികത്തൽ .....	49
8. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മെമ്പർമാരെ നീക്കാ ചെയ്തൽ .....	49
9. അതോറിറ്റിയുടെ സെക്രട്ടറി .....	49
10. അതോറിറ്റിയുടെ യോഗങ്ങൾ .....	49
11. വിദ്യാഭ്യസമിതിയെ നിയമിക്കലും അർഹതപ്പെട്ട ഫീസും അലവൻസുകളും .....	50
12. അതോറിറ്റിയുടെ സാധാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ .....	50
12. (1) ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ .....	52, 59, 60

13. ചെയർപോഴ്സഗൾ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും .....	52
14. ജൈവവിവരങ്ങളും ജൈവവൈവിധ്യ സംബന്ധമായ അറിവുകളും പ്രാപ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ .....	53
15. പ്രാപ്തമാക്കിയത് അമവാ അനുവദിച്ചത് പിൻവലികൾ .....	55
16. ജൈവവിവരങ്ങൾ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനോടനുബന്ധിച്ച് എടുക്കേണ്ട നടപടിക ളുടെമേലുള്ള നിയന്ത്രണം .....	55
17. ഗവേഷണ ഫലങ്ങൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള അനുമതി തെടുന്നതിലേക്കുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ .....	56
18. ബഹുഭിക സ്വത്വവകാശ സംരക്ഷണത്തിന് വേണ്ടി അപേക്ഷിക്കുന്നതിലേക്ക് മുൻകൂർ അനുമതിതെടുന്നത് സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമങ്ങൾ .....	56
19. 20-ാം വകുപ്പിന്റെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം മൂന്നാം കക്ഷികൾ ജൈവവിവരങ്ങൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമങ്ങൾ .....	57
20. നീതീപുർവ്വമായ പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കലിൽ പാലിക്കേണ്ട മാനദണ്ഡങ്ങൾ .....	58
21. ജൈവവൈവിധ്യമണ്ഡിന്റെ ഉപയോഗം .....	59
22. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റികളുടെ രൂപീകരണം .....	59
23. 50-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം തർക്ക തീരുമാനങ്ങളിൽ മേൽ അപ്പീൽ കൊടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച .....	60
24. വകുപ്പ് 61 പ്രകാരം നോട്ടീസ് നൽകുന്ന രീതി .....	61













